

**ЖЫЛДЫҚ ЕСЕП
ГОДОВОЙ ОТЧЕТ**



1998

ЖЫЛДЫҚ ЕСЕП
ГODOBOЙ ОТЧЕТ

1998



СОРОС-ҚАЗАҚСТАН ҚОРЫ
ФОНД СОРОС-КАЗАХСТАН



Қазақстан, 480091, Алматы, Фурманов көшесі, 117-20
www.soros.kz

Алматы

Фонд Сорос-Казахстан

480090, Казахстан, г.Алматы
ул.Фурманова, 117-20
Тел: (3272) 50-38-11
Факс: (3272) 50-38-14
Э-почта: sfk@soroskz.glas.apc.org
<http://www.soros.kz>

Консультационный Центр по образованию

480021, Казахстан, г.Алматы
ул.Тулбаева, 171
Тел: (3272) 69-67-25
Факс: (3272) 69-69-25
Э-почта: resource@soros.samal.kz

Образовательный Центр "Step by Step"

480021, Казахстан, г.Алматы
ул.Тулбаева, 171
Тел/факс: (3272) 69-67-33
Тел/факс: (3272) 58-13-35
Э-почта: sbs@soroskz.glas.apc.org

Волонтерский Дом Сороса

480021, Казахстан, г.Алматы
ул.Тулбаева, 171
Тел/факс: (3272) 58-13-61
Э-почта:
nbirzhan@volonteer.samal.kz

Соросовский центр современного искусства

480021, Казахстан, г.Алматы
ул.Тулбаева, 171
Тел: (3272) 58-13-67, 69-66-25
Факс: (3272) 69-66-50
Э-почта: scca@scca.samal.kz
<http://www.samal.kz/scca/>

Учебно-методический центр

480012, Казахстан, Алматы
ул.Амангельды, 61-110
Тел: (3272) 50-36-88, 50-36-89
Факс: (3272) 50-36-87
Э-почта: methodc@soroskz.glas.apc.org

Языковая школа "Международный Дом"

480008, Казахстан, Алматы
пр.Абая, 50А
Тел/факс: (3272) 42-91-83,
42-91-33
e-mail: meirak@soroskz.glas.apc.org

Национальный Дебатный центр

480100, Казахстан, Алматы
пр.Достык, 13
Тел: (3272) 61-90-05
Тел/факс: (3272) 58-13-97
Э-почта: info@debate.samal.kz

Интернет тренинг центр

480099, Казахстан, Алматы
ул.Фурманова, 242
Тел: (3272) 64-36-89
Факс: (3272) 53-21-71
Э-почта: talgat@samal.kz
<http://www.samal.kz>

Шымкент

Информационный центр

486050, Казахстан, Шымкент
ул.Тауке хана, 5
Тел: (3252) 53-21-69
Факс: (3252) 53-20-13
Э-почта: rc-shimk@kaznet.kz

Караганда

Информационный центр

470061, Казахстан, Караганда
ул.Гоголя, 38
Тел/факс: (3212) 55-36-21
Э-почта: rc_karaganda@soros.krg.kz

Актобе

Информационный центр

Казахстан, Актобе
пр.А.Молдагуловой, 34
Тел/факс: (3132) 55-44-44
Э-почта: eac-aktobe@nursat.kz

Бізге қаржылай көмек берушілерге мың алғыс

Благодарность нашим партнерам

NCEE (Национальный Совет по Экономическому Образованию (США))
UNDP (Организация Объединенных Наций)
British Council (Британский Совет)
USIS/USIA (Информационная Служба США/Агентство США)
McArthur Foundation (Фонд Макартуров)
ACCTR/ACCELS (Американский совет по сотрудничеству в сфере образования и изучения языков)
Peace Corps (Корпус Мира)
КИМЭП (Казахстанский Институт Менеджмента, Экономики и Прогнозирования)
Алматы қаласының Әкімшілігі (акимат г.Алматы)
Қазақ Мемлекеттік Ұлттық Университеті (КазГПУ им. Аль Фараби)
Оңтүстік Қазақстан Мемлекеттік Университеті (ЮКГУ)
Қарағанды Мемлекеттік Университеті (КарГУ им. Е.Букетова)
Ақтөбе Мемлекеттік Университеті (Актюбинский ГУ)
Қазақ Мемлекеттік Заң Университеті (Каз ГЮИ)
Орал Институты “Евразия” (Институт “Евразия”, г.Уральск)
REAC (Консультационный центр по образованию - Россия)
Civic Foundation Project (Проект по гражданскому образованию)
Foreign Commonwealth Office of Great Britain (Министерство иностранных дел Великобритании)
Embassy of Netherlands (Посольство Голландии)
Embassy of Australia (Посольство Австралии)
Eurasia Foundation (Фонд “Евразия”)
IFES (Международный фонд избирательных систем)
Фонд налоговой культуры
Центрально-Азиатский Фонд системных исследований
Knight Fellowship Program (Программа помощи журналистам)
UNESCO (Совет по Образованию, Науке и Культуре Организации Объединенных Наций)
Internews Network (Агентство “Интерньюс Нетуорк”)
USAID (ARD/Chekkii) (Агентство по международному развитию (США))
Goethe Institute (Институт Гёте)
ABA (Ассоциация юристов США)

Мазмұны

Кіріспе сөз. Жорж ЗАРУБИН , Сорос Қазақстан Қорының Атқарушы директоры	10
1998 жылғы қаржылық есеп	12
Әр жылдар бойынша салыстырмалы анализ	14
1. 1998 жылғы білім беру бағдарламалары Сәуле КАЛИКОВА, білім беру жөніндегі бағдарламалардың директоры	15
1.1. Тәй-тәй	18
1.2. Салауатты өмір сүруді үйрету	20
1.3. Көзбен көріп байқауды дамытудың стратегиясы	22
1.4. Сыни көзқарасты дамыту методикасы	24
1.5. Мектептердегі экономикалық білім беру	24
1.6. Мектепке үшін бөлінген гранттар	26
1.7. Талқылаулар	26
1.8. Мектептер үшін интернет-электронды пошта/I*EARN	28
1.9. Интернет тренинг орталығы	28
1.10. Ағылшын тілі	30
1.11. Оқулық кітап	34
1.12. Мамандыққа бейімдеу	36
1.13. Білім беру жөніндегі консультациялық Орталық	38
1.14. Стипендиялы бағдарламалар	42
1.15. Ақпарат - методикалық Орталығы	46
1.16. Жаздық университет	48
1.17. Аймақтық университеттер үшін Интернет және электронды пошта	48
2. 1998 жылғы азаматтық қоғамды дамыту жөніндегі бағдарламалар Наталья МАМКОВА, Азаматтық қоғамды дамыту жөніндегі бағдарламалардың директоры	51
2.1. Үшінші сектор бастамасы	54
2.2. Құқықтық реформалар	58
2.3. Экономикалық реформалар	62
2.4. Жергілікті жердегі өзін-өзі басқаруды дамыту	62
2.5. Шығыс - Шығыс	64
2.6. БАҚ-ты және тәуелсіз бейне таспаны қалдау	66
2.7. Медицина және денсаулық сақтау	70
2.8. Әйелдер бағдарламасы	74
2.9. Жол шығыны үшін бөлінген гранттар	76
2.10. Ашық қоғамдағы ашық архивтер	78
2.11. Кітапханаларды қолдау	80
2.12. Мәдениет және өнер	82
2.13. Мәдени байланыстар	84
2.14. Соростың қазіргі заман өнері орталығы	86
2.15. Аударма жобасы	88
3. Қосымша	91

Содержание

Вступительное слово. Джордж ЗАРУБИН , исполнительный директор	11
Финансовый отчет за 1998 год	12
Сравнительный анализ по годам	14
1. Образовательные программы в 1998 году	15
Сауле КАЛИКОВА , директор образовательных программ	17
1.1. Шаг за шагом	19
1.2. Обучение здоровому образу жизни	21
1.3. Стратегия визуального мышления	23
1.4. Методика развития критического мышления	25
1.5. Экономическое образование в школах	25
1.6. Гранты для школ	27
1.7. Дебаты	27
1.8. Интернет-электронная почта для школ / I*EARN	29
1.9. Интернет тренинг центр	29
1.10. Английский язык	32
1.11. Учебная книга	35
1.12. Профессиональное развитие	37
1.13. Консультационный Центр по образованию	40
1.14. Стипендиальные программы	44
1.15. Информационно-методический Центр	47
1.16. Летний Университет	49
1.17. Интернет - э-почта для региональных вузов	49
2. Программы по развитию гражданского общества в 1998 году	51
Наталья МАМКОВА , директор программ по развитию гражданского общества	53
2.1. Инициатива Третьего сектора	56
2.2. Правовая реформа	60
2.3. Экономические реформы	63
2.4. Развитие местного самоуправления	63
2.5. Восток - Восток	65
2.6. Поддержка СМИ и независимого видео	68
2.7. Медицина и здравоохранение	72
2.8. Женская программа	75
2.9. Проездные гранты	77
2.10. Открытые архивы в открытом обществе	79
2.11. Поддержка библиотек	81
2.12. Культура и искусство	83
2.13. Культурные связи	85
2.14. Центр современного искусства Сороса	87
2.15. Переводческий проект	89
3. Приложения	91

Сорос-Қазақстан Қоры*

Фонд Сорос-Казахстан*

Бақарма төрағасының міндетін атқарушы
Исполняющий обязанности председателя
Правления
Людмила **ПАЛЬГОВА**

Бақарма
Правление
Нурбулат **МАСАНОВ**
Еркеш **НУРПЕИСОВ**
Виталий **БОРОНОВ**
Жания **АУБАКИРОВА**
Евгений **ЖОВТИС**
Розлана **ТАУКИНА**
Болат **ПАЛЫМБЕТОВ**

Атқарушы директор
Исполнительный директор
Джордж **ЗАРУБИН**

Атқарушы директордың орынбасары
Заместитель исполнительного директора
Зифа **АУЭЗОВА**

Білім беру бағдарламаларының директоры
Директор образовательных программ
Сауле **КАЛИКОВА**

Азаматтық қоғамды дамыту жөніндегі
бағдарламалардың директоры
Директор программ по развитию
гражданского общества
Наталья **МАМКОВА**

Бағдарламалардың үйлестірушілері
Координаторы программ
Валерия **ГУРЕВИЧ**
Вячеслав **ГОРБАЧЕВ**
Галина **КУЗНЕЦОВА**
Гульнара **АБИКЕЕВА**
Гульнара **МУХАМБЕТОВА**
Лейла **БОКАЖАНОВА**
Никифор **БОЛДЫРЕВ**
Амир **ЕЛЬЧИБЕКОВ**
Раушан **НАУРЫЗБАЕВА**
Сауле **ТАНЕКЕЕВА**
Шолпан **ЕСКАЛИЕВА**
Шынар **ИМАНГАЛИЕВА**
Юлия **ЛЕОНОВА**
Мадина **КУРМАНГАЗИЕВА**
Шнара **ИСКАКОВА**

Білім беру жөніндегі консультациялық
орталық
Консультационный центр по образованию
Сабина **КАСЫМЖАНОВА**

Ақпарат орталығы - Шымкент
Информационный центр - Шымкент
Полад **КУЛИЕВ**

Ақпарат орталығы - Қарағанды
Информационный центр - Караганда
Хорлан **БАШИРОВА**

Ақпарат орталығы - Ақтөбе
Информационный центр - Актобе
Майра **МУКАМБАЕВА**

“Тәй-тәй” білім беру орталығы
Образовательный центр “Шаг за шагом”
Дина **АЙДЖАНОВА**

Оқыту-методикалық орталығы
Учебно-методический центр
Нурия **ШАХАНОВА**

Ұлттық пікір сайыс орталығы
Национальный дебальный центр
Бахытнур **ОТАРБАЕВА**

Қазіргі заман өнері орталығы
Центр современного искусства
Валерия **ИБРАЕВА**

“Халықаралық Үй” тіл мектебі
Языковая школа “Международный дом”
Мейрамкуль **ХОДЖАШЕВА**

Сорос Волонтер Үйі
Волонтерский Дом Сороса
Назиля **БИРЖАНОВА**

Интернет тренинг Орталығы
Интернет Тренинг Центр
Талғат **НУРЛЫБАЕВ**

* 1998 жылғы желтоқсан айындағы мәлімет бойынша берілді.

* Дано по состоянию на декабрь 1998 года.

Кіріспе сөз

Ашық Қоғам дегеніміз адамның жеке басының проблемаларын шешуге қалай қатынасса әлеуметтік проблемаларды шешуге де солай атсалысатын мүшелері бар қоғам. Біз қайырымдылық, шыдамдылық таныта білетін, сөз бостандығы мен әділеттілік үшін күресе алатын қоғам құрудың жолын таңдауда әрбір Қазақстандық азаматтардың толық құқы болатын мезгіл жеткенін сенімді түрде айта аламыз.

1998 жылы Қазақстанда ашық қоғам орнату ісі бірсыпыра кедергілерге душар болды. Бұқаралық ақпарат құралдарына қысым көрсетілудің салдарынан республикада демократиялық қағидаларды өрістетуге көп қиындықтарға кезікті. Қазақстандық кейбір Бұқаралық ақпарат құралдарына қарсы прокуратураның іс қозғауы газет редакцияларында, телеарналар мен радиостанцияларында ішкі бақылаудың деңгейін бірден күшейтіп жіберді.

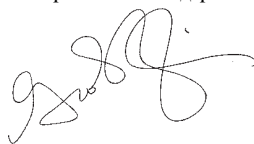
Ақпараттар ағынының еркіндігін қамтамасыз ету мақсатында Сорос - Қазақстан Қоры ресми бақылаушыларды айналып өтіп, бүкіл Қазақстан көлеміне ақпараттық мәліметтер тарататын екі тәуелсіз ұйымға қолдау көрсетіп келеді. Тәуелсіз Ақпараттар Агенттігі (ТАА) республикадағы барлық газеттерге, радиостанцияларға, және телеарналарға ақпарат жинап, таратады. Тәуелсіз Теледидар Продюсерлер Орталығы деректі фильмдер түсу өндірісіне және тәуелсіз продюсерлерге кәсіби түсіру аппаратураларын беру арқылы әлеуметтік бағыттағы бағдарламаларға көмек көрсетуге ыңғайластырылған.

Қазақстанда үнемі сыбайлас жемқорлықтың деңгейі өсе түсіп ал, заңдылықтың сақталуы төмендеп барады. Сыбайлас жемқорлық Қазақстандағы қоғамдық топтардың барлығында кең тамыр жайған. 1998 жылы ірі көлемде пәре алғандары үшін бес сот жазаға кесілді. (BBC Monitoring - 12 ақпан 1998 ж., Қазақ мемлекеттік “Хабар” телеарнасы - 10 ақпан 1999ж.). Сорос- Қазақстан Қоры “Шығыс-Шығыс” бағдарламасы бойынша тұңғыш рет сыбайлас жемқорлық проблемасына арналған дөңгелек стол өткізді. Осы жүргізілген шараның нәтижесінде тиісті органдардың тексеруіне бірнеше ұсыныстар жолданды. Бұл ұсыныстардың біразын кейіннен үкіметтің Қазақстандағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жөнінде жүргізе бастаған саясатында негізге алынды.

1998 жылы Қазақстандағы құқықтық реформаны өркендету мақсатында Сорос-Қазақстан Қоры COLPI Конституциялық және құқықтық саясат институтымен бірлесе отырып, “Заң жөнінен білім берудің” екі жылдық жобасын жүзеге асырды. Өткен бірнеше жыл ішінде Қазақстандағы 122 университет пен институттардың тең жарымында заң факультеттері ашылды. Сорос-Қазақстан Қоры мен COLPI институтының бірігіп жасаған жобасының атқарар қызметінің бірден-бір бағыты - Россия баспагерлерінен заң оқулықтарын сатып алу, заң ғылымдары саласындағы негізгі талдау жұмыстарын аудару, оқу құралдарын шығару тәртібінің Қазақстандағы қалыптасқан жүйесінен мүлде басқа тәсілдегі заң оқулықтарының сериялық базасын жасау.

Құқықтық сала бойынша екі жылдық білім беруге бағытталған жобадан жаңа заң институттарының оқу бағдарламасын дамыту, сондай-ақ заңдарға талдау жасайтын журналдарға қолдау көрсету көзделген. Сорос-Қазақстан Қоры сонымен бірге студенттердің заң кеңесшілігі қызметімен айналысуына, жұртшылықтың әлеуметтік жағынан аз қорғалған бөлігіне адам құқығы жөнінен кеңестер беретін мекемелердің жұмысына қолдау көрсетеді. Жас заңгер студенттердің бір қызметкерге жұмыс берушіден уақытылы ала алмай жүрген еңбек ақысын алып беруге көмектескенін, сондай-ақ абақтыға заңсыз отырғызылған азаматты босатып алғанын алғаш көрген күнім менің есімнен шықпастай болып сақталыпты.

Бұл жас студенттер Әділеттіліктің салтанат құруы үшін күресіп, жұртшылықтың әлеуметтік жағынан аз қорғалған бөлігіне көмектесе отырып, азаматтық қоғам құруда өз жолдарын таба білген. Тәуелсіз ақпарат агенттігі және продюсер орталығы заң мен әлеуметтік ой пікір еркіндігін ресми түрде ашық жариялауға мүмкіндік береді. Пікір алысу клубының жұмысы өз көзқарасының дұрыстығына сендіре алатын қабілетін дамытуға, сонымен бірге зерделі жастардың арасындағы қарсыласына ілтипатпен қарай білуді тәрбиелеуге негізделген. Бұл айтқандарымыз Қазақстан азаматтарының сенімді түрде ашық қоғам, шын мәніндегі азаматтық қоғам, орната бастағанына бізді шүбәсіз сендірген бірнеше мысалдар ғана.



Жордж Зарубин
атқарушы директор

Вступительное слово

Открытое общество - это общество, члены которого непосредственно вовлечены в решение как личных, так и социальных проблем. Мы уверены, что для граждан Казахстана уже пришло время, когда каждый имеет право голоса в выборе пути к построению общества милосердия, терпимости, свободы слова и борьбы за правосудие.

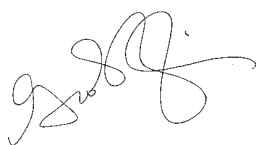
В 1998 году на пути построения открытого общества Казахстан встретил ряд препятствий. Серьезным испытанием для утверждения демократических принципов в стране стало давление на средства массовой информации. Ряд возбужденных прокуратурой дел против некоторых казахстанских СМИ резко увеличил уровень внутренней цензуры в редакциях газет, телеканалов и радиостанций.

В целях обеспечения свободного потока информации Фонд Сорос-Казахстан поддержал две независимых организации, осуществляющих распространение информационных данных по всему Казахстану. Независимое Информационное Агентство (НИА) обеспечивает сбор и распространение информации по всем газетам, радиостанциям и телевизионным каналам страны. Центр Независимых Телевизионных Продюсеров призван помочь в производстве документальных фильмов и социально направленных программ через предоставление профессиональной съемочной аппаратуры независимым продюсерам.

В Казахстане постоянно возрастает уровень коррупции и падает соблюдение законности. Коррупция распространена во всех слоях казахстанского общества. В 1998 году пять судей были осуждены за получение крупных взяток (BBC Monitoring - 12 февраля 1999 г., казахский государственный телеканал "Хабар" - 10 февраля 1999г.). В рамках программы "Восток-Восток" именно Фонд Сорос-Казахстан провел первый круглый стол по проблемам коррупции, в результате работы которого были внесены на рассмотрение уполномоченных органов несколько предложений. Часть из этих предложений легла в основу выработанной позднее правительственной политики борьбы с коррупцией в Казахстане.

В 1998 году в целях поддержки развития правовых реформ в Казахстане Фонд Сорос-Казахстан совместно с Институтом конституционной и правовой политики (COLPI) начал осуществление двухлетнего проекта "Правовое образование". За прошедшие несколько лет около половины из 122 университетов и институтов Казахстана открыли юридические факультеты. Одним из направлений деятельности совместного проекта ФСК и COLPI является покупка юридических учебников у российских издателей, перевод ключевых аналитических работ по юриспруденции, создание серии базовых юридических учебников, концептуальные подходы которых отличаются от принятых в Казахстане принципов создания учебных пособий. Двухлетний образовательный проект в области юриспруденции включает в себя развитие учебных программ новых юридических институтов и поддержку журналов, осуществляющих мониторинг законодательства. ФСК также поддерживает студенческие юридические консультации и консультационные клиники по правам человека для наименее защищенных слоев населения. Для меня стал незабываемым день, когда я впервые наблюдал за работой молодых студентов-юристов, которые за короткий срок помогли служащим получить от работодателя не выплаченную вовремя заработную плату и добились освобождения незаконно заключенного в тюрьму гражданина.

Эти молодые студенты нашли свой путь в построении гражданского общества, помогая социально незащищенным слоям населения в борьбе за торжество правосудия. Независимое информационное агентство и продюсерский центр дают возможность открыто декларировать права и свободы социума. Работа дебатных клубов направлена на развитие искусства убеждения в своей правоте и воспитание уважительного отношения к оппоненту среди думающей молодежи. Это лишь несколько примеров, убеждающих нас в том, что граждане Казахстана уверенно строят более открытое, действительно гражданское общество.



Джордж Зарубин
исполнительный директор

1998 жылғы қаржылық есеп

Финансовый отчет за 1998 год

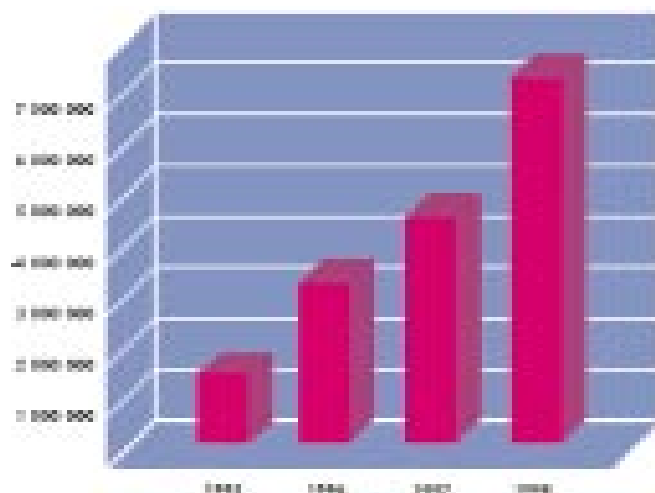
Білім беру бағдарламалары Образовательные программы

Бағдарламалар Программы	Шыққан шығын, \$ Расходы, \$
Тәй-тәй Шаг за шагом	549 292
Салауатты өмір сүруді үйрету Обучение здоровому образу жизни	90 265
Көзбен көріп байқауды дамытудың стратегиясы Стратегия визуального мышления	52 000
Сыни көзқарасты дамыту Критическое мышление	117 193
Мектептердегі экономикалық білім беру Экономическое образование в школах	37 980
Мектептер үшін бөлінген гранттар Гранты для школ	120 962
Талқылаулар Дебаты	405 000
Мектептер үшін Интернет-электронды пошта Интернет и электронная почта для школ	112 804
Интернет Тренинг Орталығы Интернет Тренинг Центр	243 958
Ағылшын тілін кәсіби деңгейде оқыту Профессиональное преподавание английского языка	365 754
Оқулық кітаптар Учебная книга	103 458
Кәсіби біліктілікті арттыру Профессиональное развитие	120 000
Білім беру жөніндегі консультациялық Орталық Консультационный Центр по образованию	145 354
Стипендиалы бағдарламалар Стипендиальные программы	86 822
Оқыту-методикалық Орталық Учебно-методический Центр	159 063
Жаздық университет Летний Университет	232 069
Аймақтық университеттер үшін интернет және электронды пошта Интернет и электронная почта для региональных университетов	64 515
Барлық шыққан шығын Всего израсходовано по образовательным программам	3 006 489

Азаматтың қоғамды дамыту жөніндегі бағдарламалар
Программы по развитию гражданского общества

Бағдарламалар Программы	Шыққан шығын, \$ Расходы, \$
Үшінші сектор бастамасы Инициатива третьего сектора	318 849
Құқықтық реформа Правовая реформа	614 050
Экономикалық реформа Экономическая реформа	10 835
Жергілікті жерде өзін-өзі басқаруды дамыту Развитие местного самоуправления	123 131
Шығыс-Шығыс Восток-Восток	205 149
БАҚ-ты қолдау және тәуелсіз бейне таспа Поддержка СМИ и независимого видео	242 753
Медицина және денсаулық сақтау Медицина и здравоохранение	359 534
Әйелдер бағдарламасы Женская программа	22 282
Жол шығынына арналған гранттар Проездные гранты	245 084
Ашық қоғамдағы ашық архивтер Открытые архивы в открытом обществе	42 992
Кітапханаларды қолдау Поддержка библиотек	161 344
Өнер және мәдениет Искусство и культура	145 454
Мәдени байланыстар Культурные связи	68 000
Соростың Қазіргі заман Өнері Орталығы Центр Современного Искусства Сороса	261 300
Аударма жобасы Переводческий проект	235 709
Барлық шыққан шығын Всего по программам по развитию гражданского общества	3 056 466
Бағдарламаларды басқаруға шыққан шығындар Программные административные расходы	374 942
Гранттың және тренингтік іс-әрекеттерге кеткен жалпы шығын Общие расходы на грантовую и тренинговую деятельность	6 437 897
СҚҚ басқаруға шыққан шығын Административные расходы ФСК	567 786
1998 жылғы барлық шыққан шығын Всего израсходовано в 1998 году	7 005 683

**Әр жылдар бойынша
салыстырмалы анализ
Сравнительный анализ
по годам**

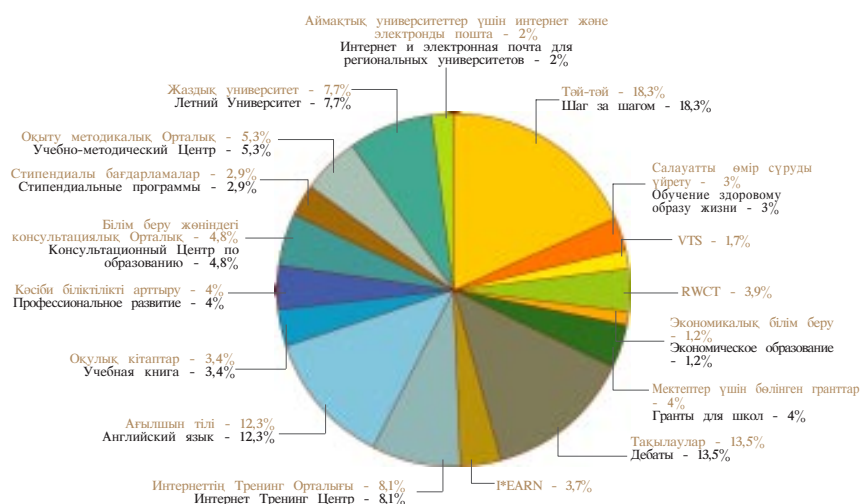


Жыл / Год	Сомасы,\$ / Сумма,\$
1995	1 263 200
1996	3 303 949
1997	4 588 588
1998	7 005 683

1. Білім беру бағдарламалары

1. Образовательные программы

Тәй-тәй	\$ 549 292
Шаг за шагом	
Салауатты өмір сүруді үйрету	\$90 265
Обучение здоровому образу жизни	
Көзбен көріп байқауды дамытудың стратегиясы	\$ 52 000
Стратегия визуального мышления	
Сыни көзқарасты дамыту	\$ 117 193
Критическое мышление	
Мектептердегі экономикалық білім беру	\$ 37 980
Экономическое образование в школах	
Мектептер үшін бөлінген гранттар	\$ 120 962
Гранты для школ	
Талқылаулар	\$ 405 000
Дебаты	
Мектептер үшін Интернет-электронды пошта	\$ 112 804
Интернет и электронная почта для школ	
Интернет Тренинг Орталығы	\$ 243 958
Интернет Тренинг Центр	
Ағылшын тілін кәсіби деңгейде оқыту	\$ 365 754
Профессиональное преподавание английского языка	
Оқулық кітаптар	\$ 103 458
Учебная книга	
Кәсіби біліктілікті арттыру	\$ 120 000
Профессиональное развитие	
Білім беру жөніндегі консультациялық Орталық	\$ 145 354
Консультационный Центр по образованию	
Стипендиалы бағдарламалар	\$ 86 822
Стипендиальные программы	
Оқыту-методикалық Орталық	\$ 159 063
Учебно-методический Центр	
Жаздық университет	\$ 232 069
Летний Университет	
Аймақтық университеттер үшін интернет және электронды пошта	\$ 64 515
Интернет и электронная почта для региональных университетов	
Барлық шыққан шығын	\$ 3 006 489
Всего израсходовано	



1998 жылғы білім беру бағдарламалары

Міне, төрт жыл болды біздің Қор Қазақстандағы диапазоны, үздіксіз білім берудің; балалардың мектеп жасына дейінгі мекемелерінен бастап университетке дейінгі жүйесін алып жатқан, білім беру бағдарламаларын дамытып келеді. Білім беру саласына құрылған біздің барлық іс-әрекетіміздің философиясы базалық сапа ретінде мынандай: шығармашылық тұрғыдан ойлау; оқыту процестеріндегі диалог пен бірлесіп қызмет атқару; шындықты өз бетімен іздеуді қуаттау; оппоненттің пікір, көзқарасын дұрыс түсінуде шыдамдылық таныту; өзгерістерді қабылдауға бейімділік тәрізді құндылықтарды мойындайды.

Біздің бағдарламаларымызға мектеп мұғалімдері мен оқушылары; университеттердің профессорлары мен студенттері; біліктілікті арттыру институттарының методистері; мектептер мен университеттердің әкімшілік өкілдері қатынасады. Мені біздің барлық бағдарламалардың қатынасушылары көрсететіндерден жаңа тәжірибе жинау энтузиазмі қуаттандырып алға жетелейді. Бұл маған, экономикалық және қаржылай қиыншылықтар мен олардың Қазақстан білім беру жүйесіне әкелетін зардаптарына байланысты пессимизмге бой алдыру қаупі туып тұрғанымен, білім беру саласындағы прогресс болуы әбден мүмкін деп айтуыма толық құқық береді. 1998 жыл біздің іс-әрекеттеріміз үшін көп жағдайда шешуші жыл болды. Биылғы жылы біздер дамытқан бағдарламалардың барлығы түгелдей дерлік бұрын: 1996 немесе 1997 жылдары басталғандар еді. Міне осы жағдай әжегітеуір дәрежеде бағдарламалардың мазмұн-мағынасын қалай анықтаса, тап солай оларды жүзеге асыру механизмінде анықтады. Бұл процесте біздер үшін ең бастысы не болды дегенді анықтауға талпынатын болсақ, онда мен бұл үшін “Кеңейту”, “Бағалау”, “Институцияландыру” деген үш сөзді тандап алар едім.

Масштабтарды кеңейту (қаржы бөлу көлемі, қатынасушылар санының артуы, аймақтарды қамту бойынша) дұрысын айтсақ, барлық білім беру жүйесіне тән. Біздер “Тәй-тәй”, “Талқылаулар”, “Кәсіби біліктілікті дамыту”, “Жаздық университет”, “Ақпаратты-методикалық орталық” тәрізді бағдарламаларды кеңейту үшін көп күш және қаржы жұмсадық. Біз процессті екі жылдан астам дамытып келе жатқан бағдарламаларымызға баға беруден бастадық және бұл жұмыстардың қорытындысы болашаққа стратегиялық бағыт-бағдар жасауға көмегін тигізуге тиісті. Қандайда болмасын бағдарламаны дамытпайық біздер үшін маңыздысы да бастысы да-өзін-өзі дамыту механизмін іске қосу. Біз жобаны бастаған сәтте, бізден кейін, біз бастаған істі жалғастыратын адамдар мен ұйымдарды қалдырып аяқтауға сенім артамыз.

1998 жылдың аяғында: “Step by step” білім беру орталығы Ұлттық талқылау орталығы, Интернет-Тренинг-Орталығы, Халықаралық Үй атты коммерциялық емес қоғамдық ұйым статусы бар төрт білім беру орталығы құрылды. Бұл ұйымдардан басқа, Қор құрылтайшы болған, тағы үш бағдарлама мемлекеттік емес ұйым құрумен аяқталды, олар Қазақстан Республикасының белсенді мектептер ассоциациясы (“Мектептер үшін бөлінген гранттар” бағдарламасы), Қазақстан және Орталық Азия жас зерттеушілерінің ассоциациясы (“Жаздық университет-97” бағдарламасы), Қазақ тілін екінші тіл ретінде оқытатын оқытушылар ассоциациясы (“Қазақ тілі оқулықтарының конкурсы” бағдарламасы).

Кез келген аяқталу жаңаның басы. Қазақстан Республикасының білім беру жүйесін жақсартуға біздің күш салуымыз жақсы бастамалар таралатын орталық болатынына біз толық үміт артамыз.



Сөуле Қалықова
білім беру жөніндегі бағдарламалардың директоры

Образовательные программы в 1998 году

Вот уже четвертый год наш Фонд развивает в Казахстане образовательные программы, диапазон которых охватывает собою всю систему непрерывного образования: от детских дошкольных учреждений до университетов. Философия, на которой построена вся наша деятельность в сфере образования признает в качестве базовых такие ценности, как творческий тип мышления; диалог и сотрудничество в учебном процессе; поощрение самостоятельности в поиске истины; терпимость и приятие точки зрения оппонента; открытость к переменам.

В наших программах участвуют учителя школ и учащиеся, профессора университетов и студенты, методисты институтов повышения квалификации; школьные и университетские администраторы. Я впечатлена и вдохновлена тем энтузиазмом и желанием получить новый опыт, который демонстрируют участники наших всех наших программ. И это дает мне право утверждать, что несмотря на существующую опасность впасть в пессимизм перед лицом экономических и финансовых трудностей и их последствий для системы образования Казахстана, прогресс в области образования возможен.

1998 год был для нашей деятельности во многом определяющим. Почти все программы, которые мы развивали в этом году начинались раньше: в 1996 или 1997 годах. И это обстоятельство в значительной степени определило как содержание программ, так и механизм их реализации. И если попытаться как-то совокупно определить что же было главным для нас в этом процессе, то я бы выбрала для этого три слова “Расширение”, “Оценка”, “Институционализация”. Расширение масштабов (объем финансовых вложений, рост числа участников, охват по регионам) было характерным практически для всех образовательных программ. Много сил и средств мы вложили в расширение таких программ, как “Начальные шаги”, “Дебаты”, “Профессиональное развитие”, “Летний университет”, “Информационно-методический центр”.

Мы начали процесс оценки эффективности тех программ, которые мы развиваем уже более двух лет и результаты этой работы должны помочь нам в выработке стратегических ориентиров на будущее. Запустить механизм саморазвития - вот что важно и главное для нас, какую бы программу мы ни развивали. Когда мы начинаем проект, мы надеемся завершить его, оставив после себя людей и организации, которые продолжат то, что мы начали. В конце 1998 года были созданы четыре образовательных центра, имеющих статус некоммерческих общественных организаций: Образовательный центр “Step by step”, Национальный Дебатный Центр, Интернет-Тренинг-Центр, Международный Дом. Кроме этих организаций, где Фонд выступил учредителем, еще три программы завершились созданием НПО, это: Ассоциация инициативных школ РК (программа “Гранты для школ”), Ассоциация преподавателей казахского языка как второго (программа “Конкурс учебников казахского языка”), Ассоциация молодых исследователей Казахстана и Центральной Азии (программа “Летний университет-97”).

Любое завершение есть начало нового. И мы полны надежд, что наши усилия по внесению улучшений в систему образования Республики Казахстан будут тем центром, от которых должны пойти “крути по воде”.



Сауле Каликова
директор программ по образованию

1.1. Тәй - тәй

Мақсаттары мен міндеттері

“Тәй-тәй” білім беру Орталығы іс-әрекетінің мақсаты “0-12” жас аралығындағы балаларға білім беру және тәрбиелеу процесстерін гуманитарландыру мен демократияландыру болып табылады.

1998 жылғы іс-әрекеттері

“Тәй-тәй” бағдарламасының методикасы бойынша педагогика колледждерінің жоғарғы оқу орындарының, Біліктілікті арттыру институтының (БАИ) және Мұғалімдердің білімін жетілдіру институтының (МБЖИ) 800 аса оқытушылары, сондай-ақ білім беру департаменттерінің мамандары, методистері мен отбасы жұмыстары жөніндегі үйлестірушілер оқытылды. “Тәй-тәй” методикасы бойынша Тараз, Астана, Өскемен қалаларының гуманитарлық колледждерінде сондай-ақ Алматы қаласының Қыздар институтында және Талдықорған университетінде арнайы курс ашылды.

1998 жылы бүкіл республика бойынша оқыту және тренинг өткізу үшін төрт аймақтық орталық құру жөніндегі жұмыстар Өскемен, Астана, Ақтөбе және Қызылорда қалаларында басталды.

“Тәй-тәй” бағдарламасы бойынша 1998 жылы грант алғандардың тізімі:

N96 “Лесовичок” Бала-бақша мектебі, Өскемен	\$ 11 934
N2 “Бөбек” Бала-бақша мектебі, Талғар	\$ 14 878
N75 “Ер-Төстік” Бала-бақша-мектебі, Астана	\$ 16 558
N291 “Айгүл” Бал-бақшасы, Алматы	\$ 9 987
N4 “Қуаныш” Бала-бақшасы, Қызылорда	\$ 13 985
N45 “Арман” Бала-бақша-мектебі, Талдықорған	\$ 18 318
N23 “Қарлығаш” Бала-бақшасы, Шиен ауылы	\$ 7 789
N67 “Дельфин” Бала-бақша -мектебі, Астана	\$ 17 534
Надежданың балалар үйі, Алматы	\$ 8 713
N124 Орта мектеп, Алматы	\$ 2 027
N40 Балалар бақшасы, Алматы	\$ 44 963
N27 “Жігер” Балалар бақшасы, Орал	\$ 20 138
N16 “Ақ-Бұлақ” Балалар бақшасы, Жаңа өзен	\$ 8 855
N77 “Семицветик” Балалар бақшасы, Ақтөбе	\$ 19 756
N15 “Әсел” Балалар бақшасы, Көкшетау	\$ 8 678
N42 Білім беру педагогикалық орталығы, Павлодар	\$ 10 303
N80 Мектеп жасына дейін білім беру орталығы, Семей	\$ 14 025
N69 “Радуга” Балалар бақшасы, Қостанай	\$ 8 392
N101 “Петушок” Балалар бақшасы, Тараз	\$ 12 061
N134 “Гауһар” Балалар бақшасы, Қарағанды	\$ 11 509

Гранттарға берілген барлық сома -	\$ 280 403
Семинарлар, тренингтер шығыны, почта шығыны -	\$ 88 807
Бағдарламалық шығын -	\$ 180 082

Барлық шыққан шығын - \$ 549 292

Дина Айтжанова
директор

1.1. Шаг за шагом

Цели и задачи

Целью деятельности Образовательного Центра “Шаг за шагом” является содействие процессам гуманизации и демократизации в образовании и воспитании детей от “0-12” лет.

Деятельность в 1998 году

По методике программы “Шаг за шагом” обучено более 800 преподавателей педагогических колледжей, вузов, ИПК и ИУУ, а также специалистов департаментов образования, методистов и координаторов по работе с семьей. Спецкурс по методике “Шаг за шагом” введен в гуманитарных колледжах Тараза, Астаны, Усть-Каменогорска, а также в Женском педагогическом институте г.Алматы и в Талдыкорганском университете.

В 1998 году была начата работа по созданию четырех региональных центров для обучения и проведения тренингов по всей стране: в Усть-Каменогорске, Астане, Актобинске и Кызылорде.

Список грантополучателей в 1998 году

Детский сад-школа № 96 “Лесовичок”, Усть-Каменогорск	\$ 11 934
Детский сад-школа №2 “Бобек”, Талгар	\$ 14 878
Детский сад-школа №75 “Ер-Тостик”, Астана	\$ 16 558
Детский сад № 291 “Айгуль”, Алматы	\$ 9 987
Детский сад №4 “Куаныш”, Кызылорда	\$ 13 985
Детский сад-школа №45 “Арман”, Талдыкорган	\$ 18 318
Детский сад №23 “Карлыгаш”, Село Шиен	\$ 7 789
Детский сад-школа №67 “Дельфин”, Астана	\$ 17 534
Детский Дом Надежды, Алматы	\$ 8 713
Средняя школа №124, Алматы	\$ 2 027
Детский сад №40, Алматы	\$ 44 963
Детский сад №27 “Жигер”, Уральск	\$ 20 138
Детский сад №16 “Ак-Булак”, Жана Узень	\$ 8 855
Детский сад №77 “Семицветик”, Актобе	\$ 19 756
Детский сад №15 “Асель”, Кокшетау	\$ 8 678
Образовательный педагогический центр №42, Павлодар	\$ 10 303
Центр дошкольного образования №80, Семипалатинск	\$ 14 025
Детский сад №69 “Радуга”, Костанай	\$ 8 392
Детский сад №101 “Петушок”, Тараз	\$ 12 061
Детский сад №134 “Гаухар”, Караганда	\$ 11 509
Всего выдано грантов на сумму -	\$ 280 403
Расходы на семинары, тренинги, почтовые затраты -	\$ 88 807
Программные расходы -	\$ 180 082
Всего израсходовано -	\$ 549 292

Дина Айджанова
директор

1.2. Салауатты өмір сүруді үйрету

Мақсаттары мен міндеттері

Бағдарламаның басты мақсаты қорытындысында салауатты өмір сүрумен байланысты проблемаларға бала өзіндік тәуелсіз көзқарасқа ие болатын, оқу формасының (тренингтер) қолданылуы болып табылады.

Бағдарлама құрамы:

- темекі шегудің алдын-алу,
- алкогольизм мен нашакорлықтың алдын-алу,
- жыныстық тәрбие
- СПИД-тің алдын алу,
- дұрыс тамақтануға үйрету,
- конфликтологияның негіздері.

1998 жылғы іс-шаралар

1. “Салауатты өмір сүруді үйрету” бағдарламасы бойынша семинарлар-тренингтер жүргізілді, онда мемлекеттік және мемлекеттік емес ұйымдардың 934 өкілдері оқытылды және оларға сертификат берілді, соның ішінде:

■ Алматы қаласында	499 адам
■ Алматы облысында	96 адам
■ Қарағанды облысында	254 адам
■ Оңтүстік Қазақстан облысында	78 адам
■ Ақтөбе облысында	16 адам
■ Маңғыстау, Атырау және Батыс-Қазақстан облыстарында	15 адам
■ Шығыс-Қазақстан облысында	321 адам
■ Ақмола облысында	17 адам
■ Жамбыл облысында	10 адам
■ Қостанай облысында	58 адам
■ Қызылорда облысында	10 адам
■ Солтүстік Қазақстан облысында	37 адам
■ Көкшетау облысында	35 адам

2. “Салауатты өмір сүруді үйрету” бағдарламасы бойынша өтетін семинарларға қатысулары үшін мұғалім-өкілдерін жіберіп отырған мектептерге төмендегідей оқулықтарды беру: “СПИД”, “Адам өміріндегі жыныстық қатынастар”, “Темекі шегу”, “Маскүнемдік пен нашакорлық”, “Тамақтану”, “Конфликтология”, “Оқығудың қарқынды түрі”.

3. “Темекі шегу”, “СПИД”, “Ішімдіктер мен есірткілер” және “Адам өміріндегі жыныс қатынастары” сияқты оқулықтарды қазақ тіліне аудару және бастырып шығару.

4. Бағдарламаны дамыту жөніндегі қорытынды материал семинарларға қатынасқандардың толық тізімімен қоса дайындалды. Материалдар салауатты өмір сүру проблемаларын зерттейтін Ұлттық орталыққа еліміздің аймақтарында одан ары қарай дамыту үшін берілді.

Барлық шыққан шығын - \$ 90 265

Валерия Гуревич
үйлестіруші

1.2. Обучение здоровому образу жизни

Цели и задачи

Целью программы является применение активных форм обучения (тренингов), в результате чего ребенок может обрести независимый взгляд на проблемы, связанные со здоровым образом жизни.

Состав программы:

- профилактика курения;
- профилактика алкоголизма и наркомании;
- половое воспитание;
- профилактика СПИД;
- обучение здоровому питанию;
- основы конфликтологии.

Деятельность в 1998 году

1. Проведение семинаров -тренингов по программе "Обучение здоровому образу жизни", на которых обучено и сертифицировано 934 представителя государственных и неправительственных организаций, в том числе:

■ г.Алматы	499 чел.
■ Алматинская обл.	96 чел.
■ Карагандинская обл.	254 чел.
■ Южно-Казахстанская обл.	78 чел.
■ Актюбинская обл.	16 чел.
■ Мангистауская, Атырауская и Западно-Казахстанская обл.	15 чел.
■ Восточно-Казахстанская обл.	321 чел.
■ Акмолинская обл.	17 чел.
■ Жамбылская обл.	10 чел.
■ Костанайская обл.	58 чел.
■ Кзыл-Ординская обл.	10 чел.
■ Северо-Казахстанская обл.	37 чел.
■ Кокшетауская обл.	35 чел.

2. Выдача школам, присылающим представителей-учителей для участия в семинарах по программе "Обучение здоровому образу жизни", следующих учебников: "СПИД", "Секс в жизни человека", "Курение", "Алкоголизм и наркомания", "Питание", "Конфликтология", "Активные формы обучения".

3. Перевод на казахский язык и издание таких учебников, как "Курение", "СПИД", "Алкоголь и наркотики" и "Секс в жизни человека".

4. Подготовлены заключительные материалы по развитию программы с полным списком участников семинаров. Материалы переданы в Национальный центр формирования проблем здорового образа жизни для дальнейшего развития в регионах страны.

Всего израсходовано - \$ 90 265

Валерия Гуревич
координатор

1.3. Көзбен көріп байқауды дамьтудың стратегиясы

Мақсаттары мен міндеттері

Төменгі сынып (1-4 сыныптары) оқушыларын өнерді өзінше тани білуге дағдыландыру, шығармашылық дүние танымын, тілін, қарым-қатынас жасай білуін және логикалық ойлау жүйесін дамыту.

1998 жылы бағдарламаға Алматының 16 мектебі оның ішінде 9 (тоғызы) қазақ 7 (жетеуі) орыс мектептері, Шымкенттің 2 мектебі 1 (бір) орыс және 1 (бір) қазақ мектебі тартылды.

1998 жылғы іс-әрекеттері

1. Бағдарлама бойынша жұмыс істейтін барлық сыныптарда сондай-ақ, Ә. Қастеев атындағы Өнер мұражайында онбір-онбірден VTS сабақтары жүргізілді;
2. Үйлестірушілер үшін мамыр айында Вильнюсте өткен аймақтық семинарға қатысу;
3. Барлық мұғалімдер мен бағдарламаның үйлестірушілерінің қатысуымен 6 (алты) алқалық талқылау өткізілді.
4. Бағдарлама бойынша жұмыс істеп жүрген Алматы қаласының мұғалімдері үшін семинар (қыркүйек айында);
5. Шымкент қаласының мұғалімдері үшін бастапқы семинар (қазан айында);
6. Бағдарламаның үйлестірушілері үшін Будапештте желтоқсан айында өткен аймақтық семинарға қатысу.

Шымкенттегі бастапқы семинарға қатысқандардың тізімі:

- | | |
|--------------------------|-------------------------|
| 1. Мартынова Людмила | 16. Вшивцева Наталья |
| 2. Глотова Елена | 17. Әженова Дина |
| 3. Язовская Людмила | 18. Первушкин Светлана |
| 4. Сергиенко Ольга | 19. Болотова Татьяна |
| 5. Ким Екатерина | 20. Сыпатаева Іңкәр |
| 6. Калининченко Людмила | 21. Стопоренко Елена |
| 7. Иванова Валентина | 22. Сейітова Тәжіхан |
| 8. Кененбаева Айгүл | 23. Тұрдықұлова Ботагөз |
| 9. Декань Лариса | 24. Гончарева Татьяна |
| 10. Еркінбаева Эльмира | 25. Абаева Ольга |
| 11. Егорова Маргарита | 26. Торская Ольга |
| 12. Тастанова Нәзира | 27. Төлөпбаева Нүргүл |
| 13. Айдарбекова Гүлсінай | 28. Куракина Елена |
| 14. Сұраншиева Забира | 29. Пищева Людмила |
| 15. Арқабаева Парида | 30. Кузьменко Галина |

Барлық шыққан шығын - \$ 52 000

Галина Кузнецова
үйлестіруші

1.3. Стратегия визуального мышления

Цели и задачи

Обучение учеников младших классов (1-4 классы) навыкам собственного видения искусства, развитие творческого мышления, правильной речи, навыков общения и логического мышления.

В 1998 году в программе было задействовано 16 алматинских школ (7 русских и 9 казахских) и 2 шымкентских школы (1 русская и 1 казахская).

Деятельность в 1998 году

1. Проведено по 11 уроков VTS во всех классах, работающих по программе, в том числе в Музее искусств им.Кастеева;
2. Участие в региональном семинаре для координаторов в Вильнюсе (май)
3. Проведено 6 коллегиальных обсуждений с участием всех учителей и координаторов программы;
4. Семинар для учителей г.Алматы, работающих в программе (сентябрь);
5. Стартовый семинар для учителей г.Шымкента (октябрь);
6. Участие в региональном семинаре для координаторов программы в г.Будапеште (декабрь)
7. Предоставление гранта на дальнейшее развитие программы в Казахстане общественной организации “Арт терапия - Inside”

Список участников стартового семинара в г.Шымкенте:

- | | |
|--------------------------|--------------------------|
| 1. Мартынова Людмила | 16. Вшивцева Наталья |
| 2. Глотова Елена | 17. Аженова Дина |
| 3. Язовская Людмила | 18. Первушкина Светлана |
| 4. Сергиенко Ольга | 19. Болотова Татьяна |
| 5. Ким Екатерина | 20. Спатаева Инкар |
| 6. Калиниченко Людмила | 21. Стопоренко Елена |
| 7. Иванова Валентина | 22. Сейтова Тажихан |
| 8. Кененбаева Айгуль | 23. Турдыкулдова Ботагоз |
| 9. Декань Лариса | 24. Гончарева Татьяна |
| 10. Еркинбаева Эльмира | 25. Абаева Ольга |
| 11. Егорова Маргарита | 26. Торская Ольга |
| 12. Тастынова Назира | 27. Толетпаева Нургуль |
| 13. Айдарбекова Кулсинай | 28. Куракина Елена |
| 14. Сураншиева Забира | 29. Пищева Людмила |
| 15. Архабаева Парида | 30. Кузьменко Галина |

Всего израсходовано - \$ 52 000

Галина Кузнецова
координатор

1.4. Сыни көзқарасты дамыту методикасы

Мақсаттары мен міндеттері

Бағдарлама оқушылардың шығармашылық, аналитикалық және позитивтік сыни көзқарастарын қалыптастыруды дамытуға мүмкіндік туғызатын методиканы ұсынады.

1998 жылғы іс-әрекеттері

1. Бағдарлама 1998 жылы орыс тілінде оқытатын оқу орындарында өз іс-әрекеттерін одан ары қарай жалғастырды. Алматыдан, Атыраудан, Қарағандыдан, Қызылордадан, Лисаковскіден Павлодардан, Петропавловскіден, Семей мен Талдықорғаннан келген 30 қатысушы 1998 жылғы наурыз бен мамыр айларындағы үшінші, төртінші семинарлардағы және 1998 жылғы қыркүйектегі үлкендердің оқыту жөніндегі арнайы тренингтегі оқуларын ойдағыдай аяқтады. Олар 1998 жылғы қазан айынан бастап он аймақтағы, әрқайсысында 25-30 адамнан тыңдаушысы бар, жаңадан іріктелген топтарға өздерінің оқыту семинарларын жүргізді.

2. 1998 жылдың мамыр-тамыз айлары аралығында қазақ тілінде оқыту бағдарламасына қатысу үшін мектеп мұғалімдері, педагог кадрлардың біліктілігін арттыратын институттардың методистері, жоғарғы оқу орындары мен басқа да білім беру мекемелерінің оқытушылары арасында ашық байқау өткізілді. 36 (отыз алты) адамнан тұратын бұл топ - жылына 4-5 күннен төрт рет оқытатын - осыған ұқсас бағдарлама - серияларды төмамдады. Қазан айында бірінші, ал желтоқсан айында екінші семинар өтті. Бұл топқа Алматыдан, Астанадан, Ақтөбеден, Атырау мен Қарағандыдан, Қызылордадан, Ленгiрден, Павлодардан, Петропавловскіден, Талдықорғаннан, Тараздан, Орал мен Шымкенттен өкілдер қатысты.

3. Оқу жылы барысында жобаға қатысушылар семинарлар аралығында педагогикалық технологияның проблемалары мен жетістіктерін енгізуді талқылау-кездесулер өткізеді. Солтүстік Америка университеттерінен келген осы семинарларды өткізетін Волонтер лекторлар тобы сабақтарға, аймақтық семинарларға, ай сайынғы кездесулерге қатысып отырады; қатысушыларға ақыл-кеңес береді және жұмыстарына көмектеседі.

Бағдарламаға қатынасқан мұғалімдердің тізімін 91-беттегі 1-Қосымшадан қараңыз.

Барлық шыққан шығын - \$ 117 193

Шолпан Есқалиева
үйлестіруші

1.5. Мектептердегі экономикалық білім беру

Мақсаттары мен міндеттері

АҚШ-тың Экономикалық Білім беру жөніндегі Ұлттық Кеңесі (ЭБЖҮК) Ашық Қоғам Институттарымен және Ұлттық Сорос Қорымен бірлесе отырып және қолдауының арқасында бұрынғы коммунистік кеңістік елдерінде оқыту семинарлар сериясын өткізіп отыр. Бұл іс-әрекетің мақсаты - рыноктық экономика негіздерін оқыту.

1998 жылғы іс-әрекеттері

1. 1998 жылғы 22-28 наурыз аралығында АҚШ-тың Экономикалық Білім беру жөніндегі Ұлттық Кеңесінің лекторлары бірінші семинар өткізді.

2. Екінші семинар 1998 жылғы 15-20 қараша аралығында өткізілді. Қатынасушыларға сыныптарда жұмыс істеу үшін қажет үлестірілетін материал және оқу-құралдары берілді, экономикалық тақырыпқа өртүрлі іскерлік ойындар көрсетілді.

Бағдарламаға қатынасқан мұғалімдердің тізімін 92-беттегі 2-Қосымшадан қараңыз.

Барлық шыққан шығын - \$ 37 980

Шолпан Есқалиева
үйлестіруші

1.4. Методика развития критического мышления

Цели и задачи

Программа представляет методики преподавания, способствующие развитию творческого, аналитического и позитивного критического мышления учащихся.

Деятельность в 1998 году

1. В 1998 году программа продолжила свою деятельность в учебных заведениях с русским языком обучения. 30 участников из Алматы, Атырау, Караганды, Кызылорды, Лисаковска, Павлодара, Петропавловска, Семипалатинска и Талдыкоргана успешно прошли обучение на третьем и четвертом семинарах в марте и мае 1998г. и на специальном тренинге по обучению взрослых в сентябре 1998г. С октября 1998г. они начали проведение своих обучающих семинаров в десяти регионах для вновь набранных групп слушателей по 25-30 человек в каждой.

2. В мае-августе 1998г. был проведен открытый конкурс на участие в программе с казахским языком обучения среди учителей школ, методистов институтов повышения квалификации педагогических кадров, преподавателей ВУЗов и других учреждений образования. Эта группа из 36 человек прошла аналогичную программу - серию обучающих семинаров продолжительностью в 4-5 дней четыре раза в год. В октябре проведен первый, в декабре - второй семинар. В группе представители из Астаны, Актобе, Алматы, Атырау, Караганды, Кызылорды, Ленгера, Павлодара, Петропавловска, Талдыкоргана, Тараза, Уральска, Шымкента.

3. Во время учебного года между семинарами участниками проекта проводятся встречи-обсуждения проблем и успехов внедрения педагогических технологий. Группа волонтеров-лекторов из университетов Северной Америки, которые проводят эти семинары, посещают уроки, региональные семинары, ежемесячные встречи; консультируют и помогают в работе участникам.

Списки учителей, принявших участие в программе смотрите, пожалуйста, в Приложении 1, на стр. 91.

Всего израсходовано - \$ 117 193

Шолпан Ескалиева
координатор

1.5. Экономическое образование в школах

Цели и задачи

Национальный Совет по Экономическому Образованию США (НСЭО) в сотрудничестве и при поддержке Институтов Открытого Общества и национальных Фондов Сороса проводит серию обучающих семинаров в странах посткоммунистического пространства. Цель этой деятельности - обучение основам рыночной экономики.

Мероприятия 1998 года

1. 22-28 марта 1998г. был проведен первый семинар лекторами из НСЭО США.

2. Второй семинар был проведен 15-20 ноября 1998г. Участники получили раздаточный материал и учебные пособия, необходимые для работы в классе, были продемонстрированы различные деловые игры на экономические темы.

Список участников семинаров по программе смотрите, пожалуйста, в Приложении 2, на стр. 92.

Всего израсходовано - \$ 37 980

Шолпан Ескалиева
координатор

1.6. Мектепке бөлінген гранттар

Мақсаттары мен міндеттері

Бағдарламаның мақсаты-орта мектептердегі демократиялық білім беруді дамытуды қолдау. Демократиялық мектеп, қоғамдық институт ретінде, ашық қоғамның тең мүмкіндіктер қоғамының моделі болып қызмет етуі тиіс.

1998 жылғы іс-әрекеттері

Бүкіл 1998 жылдың барысында 1996-1997 жылдары басталған жобалар бойынша жұмыс жалғастырылды:

- | | |
|---|-------------|
| 1. РТА мектептеріне арналған гранттар | - \$ 23 102 |
| 2. "БҰҰ Бас ассамблеясының моделі" бағдарламасы | - \$ 21 840 |
| 3. "Бала құқы" бағдарламасын оқыту | - \$ 12 000 |
| 4. Мектептер үшін оқулықтар сатып алуға | - \$ 64 020 |

Барлық шыққан шығын - \$ 120 962

Шолпан Ескалиева
үйлестіруші

1.7. Талқылаулар

Мақсаттары мен мәселелері

1998 жылы Қазақстанда "Талқылаулар" бағдарламасы республикалық 14 облыстың ішінен 13 қамтыды. Бағдарламаның мақсаты-актуальды проблемалық жағдайларды талдау жасау арқылы оқушылардың шығармашылық белсенділігін арттыру.

1998 жылғы іс-әрекеттері

- Аймақтық турнирлер Алматы мен Павлодарда (қаңтар), Алматы мен Қарағандыда (наурыз);
- Семинар, ұлттық тренер командасы үшін Будапештте (ақпанда) өтеді;
- Семинар, облыстық тренер-үйлестірушілер және тәжірибелі тренерлер үшін (ақпанда өтеді);
- Алматыда (наурыз) республикалық студенттік турнир;
- Талқылау командаларының жаттықтырушылары үшін бастапқы семинарлар Атырауда, Ақтауда, Орал мен Ақтөбеде наурызда; Шымкент пен Қостанайда сәуірде; Қарағанды, Жезқазған мен Алматыда мамырда; Семейде, Өскеменде, Павлодар мен Талдықорғанда қыркүйекте; Көкшетауда, Петропавлскіде, Тараз бен Астанада қазан айында;
- Халықаралық студенттер турнирі Словениде сәуірде;
- Ұлттық турнир Алматыда мамырда;
- Қырғызстандағы Студенттердің Ұлттық турниріне қатысу;
- Алматы облысының тауларында жаздық лагерь шілдеде;
- Боровцедегі (Болгария) Халықаралық лагерьге және турнирге - тамыз айында қатысу;
- Алматыда, Атырауда, Ақтауда, Оралда, Ақтөбеде, Қотанайда, Көкшетауда, Жезқазғанда, Талдықорғанда, Шымкентте қараша айында өтетін облыстық турнирлерге қатысу;
- Студенттердің ұлттық турнирі Алматыда (қараша);
- Облыстық жаттықтырушыларға арналған семинар Алматыда (қараша).

1998 жылдың аяғына таман 314 мектеп пен 23 университетте 1000 аса жарыс сөз клубтары құрылды. Жарыс сөз турнирлеріне 2500 аса студенттер қатынасты.

1998 жылдың 4 қарашасында ғимаратын Абай атындағы Алматы Мемлекеттік университеті бөлген Ұлттық Талқылау Орталығы ашылды.

Барлық шыққан шығын - \$ 405 000

Галина Кузнецова
үйлестіруші

1.6. Гранты для школ

Цели и задачи

Программа направлена на поддержку развития демократического образования в средних школах. Демократическая школа, как общественный институт, должна служить моделью открытого общества, общества равных возможностей.

Деятельность в 1998 году

В течение всего 1998 года продолжалась работа над проектами, начатыми в 1996-1997 годах:

- | | |
|---|-------------|
| 1. Гранты для школ РТА | - \$ 23 102 |
| 2. Программа "Модель генеральной ассамблеи ООН" | - \$ 21 840 |
| 3. Программа обучения "Права ребенка" | - \$ 12 000 |
| 4. Закупка учебников для школ | - \$ 64 020 |

Всего израсходовано - \$ 120 962

Шолпан Ескалиева
координатор

1.7. Дебаты

Цель и задачи

Программой "Дебаты" в Казахстане в 1998 году было охвачено 13 из 14 областей республики. Цель программы - повышение творческой активности учащихся посредством анализа актуальных проблемных ситуаций.

Деятельность в 1998 году

- Региональные турниры в Алматы и Павлодаре (январь), Алматы и Караганде (март);
- Семинар для национальной тренерской команды в Будапеште (февраль);
- Семинар для областных тренеров-координаторов и опытных тренеров (февраль);
- Республиканский студенческий турнир в Алматы (март);
- Стартовые семинары для тренеров дебатных команд в Атырау, Актау, Уральске и Актобинске (март); Шымкенте и Кустанае (апрель); Караганде, Жезказгане и Алматы (май); Семипалатинске, Усть-Каменогорске, Павлодаре и Талдыкоргане (сентябрь); Кокшетау, Петропавловске, Таразе и Астане (октябрь);
- Международный студенческий турнир в Словении (апрель);
- Национальный турнир в Алматы (май);
- Участие в Национальном студенческом турнире Киргизии;
- Летний лагерь в горах Алматинской области (июль);
- Участие в Международном лагере и турнире в Боровце (Болгария) - август;
- Областные турниры в Алматы, Атырау, Актау, Уральске, Актобинске, Костане, Кокшетау, Петропавловске, Павлодаре, Семипалатинске, Усть-Каменогорске, Караганде, Жезказгане, Талдыкоргане, Шымкенте (ноябрь);
- Национальный студенческий турнир в Алматы (ноябрь);
- Семинар для областных тренеров в Алматы (ноябрь).

К концу 1998 года было создано более 1000 дебатных клубов в 314 школах и 23 университетах. Более 2500 студентов приняли участие в дебатных турнирах.

4 ноября 1998 года был открыт Национальный Дебатный Центр, помещение под который выделил Алматинский Государственный университет имени Абая.

Всего израсходовано - \$ 405 000

Галина Кузнецова
координатор

1.8. Мектептер үшін интернет-электронды пошта/I*EARN

Мақсаттары мен міндеттері

I*EARN халықаралық білім беру жүйесі дегеніміз дүниежүзінің 47 (қырық жеті) еліндегі 2500 аса мектептер мен жастардың ұйымдарын біріктіретін коммерциялық емес телекоммуникалық бірлестік. /I*EARN бірлестігінің мүшесі болған барлық жастағы мектеп оқушылары бірлесе отырып жасаған өнер, ғылым, мәдениет, қоршаған ортаны қорғау, әлеуметтік зерттеу саласындағы көптеген жобаларға қатынасуға мүмкіндік алады.

1998 жылғы іс-әрекеттері

1. Процессор Pentium базасында мультимедиялық компьютерлерді орнату және Internetке Алматыдағы және Қазақстанның облыс орталықтарындағы 10 (он) мектепті қосу.
2. Россиядан келген белгілі мамандар, жаттықтырушылар Web - сайттарды құруды және HTML тілін грантталған мектептердің оқытушыларын оқытқан Интернет-технологиясы бойынша 2 (екі) Республикалық семинар өткізді.
3. Чаттанутте (АҚШ) болатын /I*EARN Дүниежүзілік кездесуіне қатысу.
4. Эстонияда болатын /I*EARN оқушы-қатысушылардың кездесуіне қатысу.
6. Қазақстандық мұғалімдер үшін Атырау, Өскемен және Шымкент қалаларындағы аймақтық семинарға қатысу.

1998 жылы грант алған мектептердің тізімі:

- N24 Қазақ-орыс мектеп-лицейі, Алматы қаласы;
- N 3 Орта мектеп-комплекс, Көкшетау қаласы;
- N42 Қазақ-орыс орта мектебі, Тараз қаласы;
- N65 Гуманитар-эстетика мектеп-гимназиясы, Шымкент қаласы;
- Қалалық классикалық гимназия, Петропавл қаласы;
- N6 орта мектеп, Ақтөбе қаласы;
- “Ақжелкен” қазақ мектебі, Алматы қаласы;
- N 159 Ы.Алтынсарин атындағы мектеп-гимназия, Алматы қаласы;
- N20 Технологиялық лицей, Талдықорған қаласы;
- N 3 қазақ-орыс мектеп-гимназиясы, Қызылорда қаласы.

Барлық шыққан шығын - \$ 112 804

Талғат Нұрлыбаев
үйлестіруші

1.9. Интернет Тренинг Орталығы

1998 жылдың аяғында Сорос-Қазақстан Қорының бастамасы бойынша, оқыту, техникалық консультация және бағдарламалық қамтамасыз етуді ұйымдастыру арқылы қоғамдық өмірдің, білім беру мен Қазақстан мәдениетінің барлық саласына жаңа технологияны енгізу міндетін атқаратын, жаңа қоғамдық қор “Интернет Орталығы” құрылды. Жаңа қоғамдық қорды ұйымдастыру мен дамыту үшін \$ 243 959 мөлшерінде грант бөлінді.

Барлық шыққан шығын - \$ 243 958

Талғат Нұрлыбаев
директор

1.8. Интернет и электронная почта для школ/I*EARN

Цели и задачи

Международная образовательная сеть I*EARN представляет собой некоммерческое телекоммуникационное сообщество, объединяющее более 2500 школ и молодежных организаций в 47 странах мира. Становясь членами I*EARN сообщества школьники всех возрастов получают возможность участия в многочисленных совместных проектах в области искусства, науки, культуры, охраны окружающей среды, социальных исследований.

В 1998 года были проведены семинары по Интернет технологиям и проблемам дистанционного обучения. Известные специалисты, тренеры из России обучали учителей школ-грантеров созданию Web-сайтов и языку HTML. И в скором времени ученики некоторых школ создали собственные Web-сайты. То есть в огромном океане информации, которым является Интернет, уже есть островки где вы можете узнать о Казахстане и о наших школах.

Деятельность в 1998 году

1. Установка мультимедийных компьютеров на базе процессора Pentium и подключение к Internet 10 школ в Алматы и в областных центрах Казахстана.
2. Проведение 2-х Республиканских семинаров—тренингов по Интернет - технологиям, на которых известные специалисты, тренеры из России обучили учителей школ-грантеров созданию Web-сайтов и языку HTML.
3. Участие во Всемирной встрече I*EARN в Чаттануге (США)
4. Участие во встрече школьников—участников I*EARN в Эстонии.
5. Участие казахстанских школьников в работе экологического лагеря в Татранска Ломница (Словакия).
6. Региональных семинара для казахстанских учителей в гг.: Атырау, Усть-каменогорск и Шымкент.

Список школ, получивших грант в 1998 году:

- Казахско - русская школа - лицей № 24, г.Алматы;
- Средняя школа-комплекс № 3, г.Кокшетау;
- Казахско-русская средняя школа №42, г.Тараз
- Гуманитарно-эстетическая школа-гимназия № 65, г.Шымкент;
- Городская классическая гимназия, г.Петропавловск;
- Средняя школа № 6, г.Актюбинск;
- Казахская школа “Акжелкен”, г.Алматы;
- Школа-гимназия им. И.Алтынсарина 159, г.Алматы;
- Технический лицей № 20, г.Талдыкорган;
- Казахско-русская школа-гимназия № 3, г.Кызылорда

Всего израсходовано - \$ 112 804

Талгат Нурлыбаев
координатор

1.9. Интернет Тренинг Центр

В конце 1998 года по инициативе Фонда Сорос-Казахстан был учрежден новый общественный фонд “Интернет Тренинг Центр”, осуществляющий миссию внедрения новых технологий во все сферы общественной жизни, образования и культуры Казахстана через обучение, технические консультации и создание программного обеспечения. Для организации и развития нового общественного фонда был выделен грант в размере \$ 243 959.

Всего израсходовано - \$ 243 958

Талгат Нурлыбаев
директор

1.10. Ағылшын тілі

Мақсаттары мен міндеттері

“Ағылшын тілі” бағдарламасының негізгі мақсаты - ағылшын тілінің Қазақстан Республикасында халықаралық қарым-қатынас құралы ретінде кеңінен тарату және насихаттау, сонымен қатар республикада оқыту және ағылшын тілін меңгеру деңгейін көтеру.

1998 жылғы іс-әрекеттері

Сорос-Қазақстан Қоры 1998 жылы “Ағылшын тілі” бағдарламасының шеңберінде 4 (төрт) жобаны оның ішінде 1 (біреуін) Британ Кеңесімен бірлесіп жүзеге асырды.

1. “CEELT”

(ағылшын тілі мұғалімдері үшін ағылшын тілі бойынша берілетін халықаралық сертификат) жобасы 27 (жиырма жеті) Қазақстандық ағылшын тілінің орта мектептегі мұғалімдері мен жоғарғы оқу орындары оқытушыларының Кембридж университетінің бағдарламасы бойынша емтихан тапсыруына интенсивті дайындықтан өтуін және кәсіби біліктілігінің жоғарылығы туралы тиісті сертификатты алуын қамтамасыз етті:

1. Зухра Күрбан Ахунова (Қызылорда)
2. Гүлнәр Исабекова (Қызылорда)
3. Эльвира Тен (Қызылорда)
4. Елена Ульяновская (Қызылорда)
5. Светлана Величко (Көкшетау)
6. Нәдия Аманбаева (Шымкент)
7. Виктория Денисова (Шымкент)
8. Рая Әміржанова (Степногорск)
9. Екатерина Ан (Қарағанды)
10. Ләйла Қашақбаева (Қарағанды)
11. Райхан Нұрғалиева (Орал)
12. Татьяна Павлович (Орал)
13. Людмила Пасечник (Ыссык)
14. Маржан Иманғарина (Алматы)
15. Мырзағали Қадырманов (Тараз)
16. Вера Гашкова (Талдықорған)
17. Галина Башлак (Ақсу)
18. Наталья Семенова (Петропавл)
19. Гүлсім Мұқышева (Қарағанды)
20. Зәмзәгүл Байжақанова (Қарағанды)
21. Ақбөпе Ысқақова (Қарағанды)
22. Гүлмира Викер (Қарағанды)
23. Күләнда Сүлейменова (Қарағанды)
24. Ирина Шамгунова (Қарағанды)
25. Гуля Жұмабекова (Теміртау)
26. Зәуреш Есенғұлова (Алматы)
27. Айнұр Бекеева (Қызылорда)

2. “Ағылшын тілінің жаздық мектебі”

жобасының мақсат етіп алға қойғаны: кәсіби қарым-қатынас жасау және шетелдік мамандар мен қазақстандық өріптестер арасында тығыз байланыс орнату жолымен жергілікті жердегі 30 (отыз) ағылшын тілі мұғалімдерімен оқытушыларының ағылшын тілінде сөйлеу шеберлігін арттыру:

1. Чупрынина Тамара (Есік қаласы)
2. Петроченко Бакыт (Талғар қаласы)
3. Цава Ольга Васильевна (Қаскелең қаласы)
4. Шигабутдинова Рашида (Семей қаласы)
5. Базарбекова Лилия (Семей қаласы)
6. Тұрымбетова Ләйла (Қарағанды қаласы)
7. Нұғыманова Сәуле (Қарағанды қаласы)
8. Рысбаева Гүлнәр (Қызылорда қаласы)
9. Иваненко Наталья (Ақтөбе қаласы)
10. Ким Евгения (Тараз қаласы)
11. Қасенбаева Әсел (Гвардейск ауылы)
12. Жукова Татьяна (Петропавл қаласы)
13. Зинурова Мильвия (Петропавл қаласы)
14. Власова Наталья (Петропавл қаласы)
15. Палей Нина (Қостанай қаласы, гимназия)
16. Крепышева Вера (Лисаковск қаласы)
17. Хасенова Қадияша (Қостанай қаласы)
18. Тұрашева Меңсұлу (Рудный қаласы)
19. Ахметова Наталья (Павлодар қаласы)
20. Иванченко Галина (Павлодар қаласы)
21. Әмірғали Ақерке (Ақсу қаласы)
22. Волкова Татьяна (Павлодар қаласы)
23. Садырбаева Ғалия (Шымкент қаласы)
24. Бейсенбаева Зәмира (Кентау қаласы)
25. Попова Елена (Лениногор қаласы)
26. Хрестяновская Елена (Астана қаласы)
27. Токарева Наталья (Өскемен қаласы)
28. Апонасенко Надежда (Орал қаласы)
29. Башлыкова Оксана (Степногорск қаласы)
30. Омарова Шолпан (Қаскелең ауданы)

3. Ағылшын тілі мұғалімдері ассоциациясына қолдау жасау жобасы

облыстық ассоциацияның мүшесі болып табылатын, энтузиаст 700 (жеті жүзге) жуық ағылшын тілі мұғалімдерінің басын біріктіруге және Қазақстан Республикасында 12 (он екі) ресурстық (ақпаратты-координациялық және оқыту-әдістемелік) ағылшын тілі орталықтарынан тораб құруға мүмкіндік берді. Дәл бүгінгі күні төленген гранттар сомасы, келісімшарт міндеттері бойынша уәде берілген 110400 (бір жүз он мың төрт жүз) доллардың 90732 долларын құрайды.

Астана -	келісілген \$ 19 900-дің \$ 9 479 алды;
Ленингорск -	келісілген \$ 5 900-дің \$ 5 548 алды;
Өскемен -	келісілген \$ 10 000-ның \$ 8 692 алды;
Семей -	келісілген \$ 11 000-ның \$ 11 000 алды;
Шымкент -	келісілген \$ 10 900-дің \$ 7 564 алды;
Петропавлск -	келісілген \$ 10 000-ның \$ 7 598 алды;
Орал -	келісілген \$ 10 900дің \$ 6 951 алды;
Ақтөбе -	компьютер, принтер және \$ 900 алды;
Қостанай -	келісілген \$ 10 900-дің \$ 7 557 алды;
Қарағанды -	келісілген \$ 10 000-ның \$ 7 061 алды;
Павлодар -	келісілген \$ 10 000-ның \$ 9 371 алды;
Қызылорда -	келісілген \$ 10 000-ның \$ 9 911 алды.

4. Институттарды қолдау жобасы

екі жақтың қатысуына негізделген, мақсаты жоғарғы оқу орындарының студенттеріне ағылшын тілі ана тілі болып табылатын мұғалімдерден оқып-үйренуге жол ашу, ағылшын тілін оқытудың деңгейін шетелдік мамандардың жергілікті жердегі ағылшын тілі мұғалімдерімен тікелей методикалық жұмыстар жүргізу жолымен арттыру, ағылшын тілін оқыту бағдарламасына диагностикалық тесттермен емтихандық материалдар енгізу, қазақстандық студенттер мен оқытушылар құрамына бағалау жүйесін белгілеу және конкурста жеңімпаз атанған жоғарғы оқу орындарын қазіргі замандық көркем және методикалық әдебиеттермен қамтамасыз ету.

1998 жылдың қыркүйегіне дейін бағдарлама тек қана Алматы қаласы шеңберінде жұмыс істеді. Бұл бағдарламаның 1997-98 академиялық жылдағы жеңімпаздары ҚМЭБИ мен ҚазМЗИ болды. Бағдарлама жаңа оқу жылы басталысымен Алматы шеңберінен шықты. Оралдың “Евразия” университеті мен Ақтөбе мемлекеттік университеттері осы жыл конкурсының жеңімпазы атанды және Сорос Қорының тілші-мамандарын шетілдер кафедрасына 1999 жылдың шілде айына дейін оқытушы ретінде қабылдады.

5. “Сорос-Қазақстан Қорының тілдік мектебі Халықаралық Үй” жобасы

Сорос-Қазақстан Халықаралық Үй жобасының мақсаты Қазақстан Республикасының барлық аумағындағы тілдік орталықтар (ағылшын тілі мұғалімдерінің аймақтық ассоциациясы базасында - СҚҚ гранталаушылар базасында) торабын дамытуға бағытталған.

■ ресурстық орталықтар (гранттар) -	\$ 59 900
■ ағылшын тілінің жаздық мектебі -	\$ 34 000
■ CEELT курстары -	\$ 17 580
■ жоғарғы оқу орындарын қолдауға -	\$ 30 454
■ Сорос-Қазақстан Қорының “Интернэшнл Хаус” тілдік мектебі -	\$ 150 004

Барлық шыққан шығын - \$ 365 754

Юлия Леонова
үйлестіруші

1.10. Английский язык

Цели и задачи

Основная цель программы “Английский язык” – популяризация и пропаганда английского языка в РК как средства международного общения, и вместе с тем, – повышение уровня преподавания и владения английским языком в республике.

Деятельность в 1998 году

В рамках программы “Английский язык” в 1998 г. Фондом Сорос-Казахстан осуществлялись 4 проекта, один из них совместно с Британским Советом.

1. Проект “CEELT”

(международный сертификат по английскому языку для учителей английского языка), обеспечил интенсивную подготовку 27 казахстанских учителей английского языка средних школ и преподавателей высших учебных заведений к сдаче экзамена по программе Кембриджского университета и получению соответствующего сертификата о высокой профессиональной квалификации:

- | | |
|---------------------------------------|-------------------------------------|
| 1. Зухра Курбан Ахунова (Кызыл-Орда) | 15. Райя Амиржанова (Степногорск) |
| 2. Маржан Иманкарина (Алматы) | 16. Акбопе Исакова (Караганда) |
| 3. Гульнар Исабекова (Кызыл-Орда) | 17. Екатерина Ан (Караганда) |
| 4. Мырзагали Кадырманов (Тараз) | 18. Гульмира Викар (Караганда) |
| 5. Эльвира Тен (Кызыл-Орда) | 19. Ляйля Кашакбаева (Караганда) |
| 6. Вера Гашкова (Талды-Корган) | 20. Кулянда Сулейменова (Караганда) |
| 7. Елена Ульяновская (Кызыл-Орда) | 21. Райхан Нурғалива (Уральск) |
| 8. Галина Башлак (Аксу) | 22. Ирина Шамгунова (Караганда) |
| 9. Светлана Величко (Кокшетау) | 23. Татьяна Павлович (Уральск) |
| 10. Наталья Семенова (Петропавловск) | 24. Гуля Жумабекова (Темиртау) |
| 11. Надия Аманбаева (Шымкент) | 25. Людмила Пасечник (Иссык) |
| 12. Гульсум Мукмушева (Караганда) | 26. Зауреш Исингулова |
| 13. Виктория Денисова (Шымкент) | 27. Айнура Бекеева (Кызыл-Орда) |
| 14. Замзагуль Байжаханова (Караганда) | |

2. Проект “Летняя школа английского языка”

имел целью путем профессионального общения и установления тесных контактов с зарубежными специалистами и казахстанскими коллегами повысить навыки английской разговорной речи 30 местных учителей и преподавателей английского языка:

- | | |
|--|--|
| 1. Чупрынина Тамара (г. Есик) | 16. Крепышева Вера (г. Лисаковский) |
| 2. Петроченко Бахыт (г. Талгар) | 17. Хасенова Хадиша (г. Костанай) |
| 3. Цава Ольга Васильевна (г. Каскелен) | 18. Турашева Менсулу (г. Рудный) |
| 4. Шигабутдинова Рашида (г. Семипалатинск) | 19. Ахметова Наталья (г. Павлодар) |
| 5. Базарбекова Лилия (г. Семипалатинск) | 20. Иванченко Галина (г. Павлодар) |
| 6. Турумбетова Ляйла (г. Караганда) | 21. Эмиргалы Акерке (г. Аксу) |
| 7. Нугуманова Сауле (г. Караганда) | 22. Волкова Татьяна (г. Павлодар) |
| 8. Рысбаева Гульнар (г. Кызыл-Орда) | 23. Садырбаева Галия (г. Шымкент) |
| 9. Иваненко Наталья (г. Актюбинск) | 24. Бейсенбаева Замира (г. Кентау) |
| 10. Ким Евгения (г. Тараз) | 25. Попова Елена (г. Лениногорск) |
| 11. Касенбаева Асель (пос. Гвардейский) | 26. Хрестяновская Елена (г. Астана) |
| 12. Жукова Татьяна (г. Петропавловск) | 27. Токарева Наталья (г. Усть-Каменогорск) |
| 13. Зинурова Мильвия (г. Петропавловск) | 28. Апонсенко Надежда (г. Уральск) |
| 14. Власова Наталья (г. Петропавловск) | 29. Башлыкочка Оксана (г. Степногорск) |
| 15. Палей Нина (г. Костанай) | 30. Омарова Шолпан (пос. 50 лет КазССР) |

3. Проект поддержки ассоциаций учителей английского языка

позволил объединить около 700 учителей английского языка- энтузиастов, являющихся членами областных ассоциаций, и создать в РК сеть из 12 ресурсных (информационно-координационных и учебно-методических) центров английского языка. На сегодняшний день сумма грантовых выплат составила: \$ 90 732 из \$ 110 400 обещанных по договорным обязательствам

Астана -	\$ 9 479 из \$ 9 900 обещанных
Лениногорск -	\$ 5 548 из \$ 5 900
Усть-Каменогорск -	\$ 8 692 из \$ 10 000
Семипалатинск -	\$ 11 000 из \$ 11 000
Шымкент -	\$ 7 564 из \$ 10 900
Петропавловск -	\$ 7 598 из \$ 10 000
Уральск -	\$ 6 951 из \$ 10 900
Актюбинск -	компьютер, принтер и \$ 900
Костанай -	\$ 7 557 из \$ 10 900
Караганда -	\$ 7 061 из \$ 10 000
Павлодар -	\$ 9 371 из \$ 10 000
Кызыл-Орда -	\$ 9 911 из \$ 10 000

4. Проект поддержки институтов,

основанный на участии двух сторон, имеет целью дать возможность студентам высших учебных заведений пройти обучение у учителей, для которых английский язык является родным, улучшить уровень преподавания английского языка путем прямой методической работы зарубежных специалистов с местными учителями английского языка, внедрить систему диагностических тестов и экзаменационных материалов в учебные программы английского языка, установить оценочную систему для казахстанских студентов и преподавательского состава и обеспечить современной художественной и методической литературой ВУЗ, выигравший конкурс.

До сентября 1998 года программа работала исключительно в рамках Алматы. КИМЭП и КазГЮИ стали победителями этой программы в 1997-98 академическом году. С началом нового учебного года программа вышла за пределы Алматы. Университет "Евразия" г.Уральска и Актюбинский государственный университет стали победителями конкурса этого года и приняли специалистов-языковедов Фонда Сорос в качестве преподавателей на кафедры иностранного языка до июля 1999 г.

5. Проект "Языковая школа ФСК/ Международный Дом"

Проект Международный Дом Сороса - Казахстан нацелен на развитие сети языковых центров (на базах региональных ассоциаций учителей английского языка - грантерах ФСК) по всей территории РК.

■ ресурсные центры (гранты) -	\$ 59 900
■ летняя школа английского языка -	\$ 34 000
■ курсы CEELT -	\$ 17 580
■ поддержка ВУЗов -	\$ 30 454
■ Языковая школа ФСК "Интернэшнл Хаус" -	\$ 150 004

Всего израсходовано - \$ 365 754

Юлия Леонова
координатор

1.11. Оқулық кітап

Мақсаттары мен міндеттері

Қазақстан Республикасының қол үзбей білім алу жүйесінің барлық деңгейі үшін гуманитарлық пәндер бойынша жаңа оқулық кітаптар шығару процесіне ықпал жасау.

1998 жылғы грантты байқау бойынша жеңімпаз атанған оқыту-методикалық құралдары-бұларды 1999 жылы Сорос-Қазақстан Қоры кітап етіп бастырып шығарады

<i>Автор оқу құралының аты қаламақы</i>	<i>сомасы, \$</i>
Шамсутдинова С.Ю. Тұтынушылар білімінің негізі	1 000
Жүкешов Қ.М. “Адам және қоғам” оқыту бағдарламасы	2 000
Сырымбетов Б.С. 8-11 сыныптар үшін оқулықтар “Құқықтану негізі”	2 000
Сәрсекеев Б.С. Демократияға үйрету	1 000
Шынтемірова Б.Ғ. Заң негіздері	2 000
Дәулетқалиева Ж.Б. Азаматтану негіздері (10 және 11-сыныптары үшін оқулықтар)	3 000
Булуктаев Ю.О. Азаматтану негіздері (10 және 11-сыныптары үшін оқулықтар)	2 000
Макарченков В.С. Мектеп және демократия	1 000
Смағұлов Е.М. Адам және қоғам: дамудың демократиялық жолы	2 000
Ысқақова Г.Қ. Қазақстан Республикасындағы адам құқы	1 000
Оразбаева А.И. Қазақ халқы тарихындағы билер	1 000
Бердыбеков С.К. “Азаматтық білім беру” оқыту-әдістемелік кешен	3 000
Коровайко И.В. Кішкентайларға арналған құқықтану	3 000
Физдатов Ғ.Ғ. “Мир права в лицах и ситуациях”	2 000
Саурбаева Л.В. Сенің құқықтарың	1 500

1998 жылғы “Оқулық кітап” бағдарламасы бойынша гранттар алғандардың тізімі

<i>грантталушы</i>	<i>грант</i>
ЖШ “Ынтыалы Мектептер ассоциациясы” Булуктаев Юрий Очирович Физдатов Ғазинұр Ғабдоллаұлы Оразбаева Алтайы Иранбекқызы	“Оқулық кітап педагогикалық менеджмент пәні ретінде” семинары
Шамсутдинова Светлана Юрьевна Шайхиев Тұрар Төлегенұлы Саурбаева Людмила Владимировна	“Адам құқы: білім берудің мазмұны мен методы” семинары, 15-19 желтоқсан, Мәскеу қаласы, Россия
Сәрсекеев Бауыржан Сапарұлы Ысқақова Гүлнәр Қожағұлқызы	
Университет “Туран”	Семинар “ТРИЗ в средней школе”
Высшая школа права “Адилет”	Семинар “Инновационные методы преподавания казахского языка”
Университет мировых языков	Конференция вузов “Мир языков”

Барлық шыққан шығын - \$ 103 458

Галина Кузнецова
үйлестіруші

1.11. Учебная книга

Цели и задачи

Содействие процессу создания новой учебной литературы по гуманитарным дисциплинам для всех уровней системы непрерывного образования Республики Казахстан.

Учебно-методические пособия, победившие в грантовом конкурсе 1998 года

<i>Автор название пособия</i>	<i>гонорар, \$</i>
Шамсутдинова С.Ю. “Основы потребительских знаний”	1000
Жукешев К.М. Учебная программа “Человек и общество”	2000
Сырымбетов Б. Учебники для 8-11-ых классов “Основы правоведения”, “Правопорядок”	2000
Сарсекеев Б.С. “Обучение демократии”	1000
Шинтемирова Б.Г. “Основы права”	2000
Даулеткалиева Ж.Д. “Основы граждановедения” (концепция, учебники для 1-11-ых классов	3000
Булуктаев Ю.О. Основы граждановедения (учебники для 10 и 11-ых классов)	2000
Макарченков В.М. “Школа и демократия”	1000
Смагулов Е.М. “Человек и общество: демократический путь развития”	2000
Искакова Г.К. “Права человека в Республике Казахстан”	1000
Оразбаева А.И. “Би в истории казахского народа”	1000
Бердыбеков С.К. учебно-методический комплекс “Гражданское образование”	3000
Коровайко И.В. “Правоведение для маленьких”	3000
Гиздатов Г.Г. “Мир права в лицах и ситуациях”	2000
Саурбаева Л.В. “Твои права”	1 500

Список грантеров по программе “Учебная книга” в 1998 году

<i>грантер</i>	<i>грант</i>
ОО “Ассоциация инициативных школ” Булуктаев Юрий Очирович Гиздатов Газинур Габдуллович Шамсутдинова Светлана Юрьевна	Семинар “Учебная книга как предмет педагогического менеджмента”
Оразбаева Алтайы Иранбековна Шайхiev Турар Тулегенович Саурбаева Людмила Владимировна Сарсекеев Бауржан Сапарович Искакова Гульнар Кожаягуловна	Семинар “Права человека: содержание и методы образования”, 15-19 декабря 1998 г. Москва, Россия
Университет “Туран”	Семинар “ТРИЗ в средней школе”
Высшая школа права “Адилет”	Семинар “Инновационные методы преподавания казахского языка”
Университет мировых языков	Конференция вузов “Мир языков”

Всего израсходовано - \$ 103 458

Галина Кузнецова,
координатор

1.12. Мамандыққа бейімдеу

Мақсаттары мен міндеттері:

Бағдарламаның мақсаты қаптаған мамандықтар әлемінде адаспай жол табуға бейім және өзінің болашағына жоспар жасай алатын жас ұрпақты қалыптастыру болып табылады.

Бағдарламаның 1998 жылғы негізгі мәселелері мыналар болды:

1. Оқыту семинарларын ұйымдастыру.
2. Семинарға қатысатындарды конкурс өткізу арқылы іріктеп алу.
3. Алдағы уақытта мұғалімдерді дайындайтын және бағдарлама бойынша мектеп оқушыларын оқытатын жаттықтырушыларды оқыту.
4. Қатысушылар үшін қажет оқулық материалдарды аудару және бейімдеу.
5. Жергілікті жерлерде бағдарламаның дамуы үшін мониторинг.

1998 жылғы іс-әрекеттер

1. 1998 жылдың басынан бастап “Мамандықтар бойынша жол көрсеткіш” қолжазбасын аяқтау жөніндегі жұмыстар жүргізілді. Анықтама 10 000 дана болып орыс тілінде және 3000 дана болып қазақ тілінде басылып шықты.
2. Оқыту-әдістемелік материалдарды ағылшын тілінен орыс және қазақ тілдеріне аудару бойынша жұмыстар жасалды.
3. Бағдарлама шеңберінде семинарларға қатысу үшін “Казахстанская правда” және “Учитель Казахстана” газеттері арқылы конкурс жарияланды. Мұнымен қатар ақпарат Республикалық МБЖИ тыңдаушылары арқылы, грант алған мемлекеттерге электронды почта бойынша таратылды, сондай-ақ барлық аймақтық БАИ және Білім беру департаменттеріне хаттар жіберілді.
4. Бағдарлама бойынша 6(алты) семинар болды, олардың ішінен 2 (екеуі) Алматыда және 4 (төртеуі) Шымкент, Қарағанды, Ақтөбе, Өскемен аумағында өткізілді.
5. Біздер мектептегі - 167 адамға жаңа методикамен мамандыққа бейімдеуді оқытуды үйреттік.
6. Білім беру, Денсаулық сақтау және Мәдениет министрлігімен Республика мектептеріне анықтамалықты тарату жөнінде келісім-шарт жасалды.
7. Облыстық Білім беру департаменттеріне “Мамандықтар бойынша жол көрсеткіштерді” жіберу жүргізіліп жатыр. Республиканың 9 (тоғыз) облысына қажет мөлшерде “Жол көрсеткіш” жіберіліп қойылды, сондай-ақ 4 (төрт) облысқа жіберу ішінара жүргізілді (әзірге тек қана орыс тілінде).
8. Бағдарлама бойынша жыл аяғына дейін Алматыда: 1-3 желтоқсан; 10-12 желтоқсан; 17-19 желтоқсанда 3 (үш) семинар өткізу жоспарланып отыр.
9. Қазақстан Республикасының барлық облыстарына “Жол көрсеткіш” жіберу аяқталды.

Бағдарлама бойынша семинарларға қатынасқандардың тізімін 93-беттегі 3-Қосымшадан қараңыз.

Барлық шыққан шығын - \$ 120 000

Мәдина Құрманғазиева
үйлестіруші

1.12. Профессиональное развитие

Цели и задачи

Целью программы является формирование юного поколения, способного ориентироваться в многогранном мире профессий и умеющего планировать свое будущее.

Основными задачами программы в 1998 году были:

1. Организация обучающих семинаров.
2. Отбор участников семинаров на конкурсной основе.
3. Обучение тренеров, которые в дальнейшем будут готовить учительские кадры и обучать школьников по программе.
4. Перевод и адаптация учебного материала, необходимого для участников.
5. Мониторинг за развитием программы на местах.

Деятельность в 1998 году

1. С начала 1998 года была проделана работа по завершению рукописи "Путеводителя по профессиям". Справочник был выпущен тиражом - 10 000 экземпляров на русском языке и 3000 экземпляров на казахском языке.
2. Была проделана работа по переводу учебно-методического материала с английского на русский и казахский языки.
3. Через газеты "Казахстанская правда" и "Учитель Казахстана" был объявлен конкурс на участие в семинарах в рамках программы. Помимо этого информация была распространена через слушателей Республиканского ИПКУ, по электронной почте в грантовые школы, а также были отправлены письма во все региональные ИПК и Департаменты по образованию.
4. Было проведено 6 семинаров по программе - из них два семинара в Алматы и 4 в регионах в Шымкенте, в Караганде, в Актюбинске, в Усть-Каменогорске.
5. Мы обучили новой методике преподавания профориентации в школе - 167 человек.
6. Заключен грантовый договор с Министерством Образования, Здравоохранения и Культуры на распространение справочника по школам Республики.
7. Осуществляется отправка "Путеводителя по профессиям" по областным Департаментам Образования. Уже отправлено необходимое количество "Путеводителей" в 9 областей Республики, а также в 4 области отправка осуществлена частично (пока только русский вариант).
8. До конца года планируется провести 3 семинара по программе в Алматы: 1-3 декабря; 10-12 декабря; 17-19 декабря.
9. Закончена рассылка Путеводителя во все области РК.

Список участников семинаров по программе смотрите, пожалуйста, в Приложении 3 на стр. 93.

Всего израсходовано - \$ 120 000

Мадина Курмангазиева
координатор

1.13. Сорос - Қазақстан Қорының білім беру жөніндегі Консультациялық Орталығы

Мақсаттары мен міндеттері

Білім беру жөніндегі Консультациялық Орталық білім беру саласындағы ақпараттық мәліметтерге еркін және ашық қол жеткізуді қамтамасыз етуге, сондай-ақ Қазақстаннан тысқары жерлерде білім алғысы келетіндердің арасында консультациялық жұмыс жүргізуге бейімделген.

1998 жылғы іс-әрекеттері

Жеке консультациялар

Шетелдегі білім алу жөнінде білгісі келген әрбір адам, шетелдік білім беру мекемелері туралы ең нақты мәліметтерді ала алады. Біз студенттерге колледждерді қалай таңдау, тапсырысты қалай дұрыс жіберу, және оқуға түсу тесттерінен қалай өту жөнінде ақыл- кеңес береміз.

Лекциялар мен тренингтер

Біз әрбір сейсенбі мен бейсенбі сайын “Колледжге түсу үшін әссені қалай дұрыс жазады”, “TOEFL ағылшын тілі бойынша тестке қалай дайындалады”, “Кепілдеме мен резюмені қалай жазады”, “Емтихан комиссиясымен интервьюге қалай дайындалады”, “АҚШ университеттеріне қалай түсуге болады” деген тақырыптарға лекциялар мен тренингтер өткіземіз. Лекциялардың барлығын орталық қызметкерлері сондай-ақ шетелдік меймандар оқиды. Әрбір лекцияның аудиториясында 10-нан 25-ке дейін тыңдаушы отыра алады.

Орталықтың бейне клубы

Орталықта әрбір сәрсенбі сайын ағылшын тілінде фильмдер көрсетіледі және талқыланады. Мұндай бейне сеанстардың мақсаты студенттерге нағыз ағылшын сөзін тыңдауға мүмкіндік туғызу болып табылады. Клубта бұдан басқа тілді үйренуді жаңадан бастап жүргендер үшін, жалғастырып жүргендер үшін де “Followme” ағылшын тілі сабақтар сериясы үнемі көрсетіледі.

TOEFL сынағынан өту

Орталықта ай сайын, ағылшын тілінен білім дәрежесін анықтағысы келетін, студенттер үшін тегін тесттен өткізу жүргізіледі. 400-ден аса адам өзін тексеру мүмкіндігіне ие болып та қалды.

Кітапхана

Орталықтың кітапханасы үнемі толықтырылып әрі жаңартылып отырады. Дәл қазіргі уақытта біздің кітапхана құрамын бірнеше негізгі бөліктерге бөлуге болады: Жол көрсеткіштер, каталогтар және халықаралық білім беру жүйесі бойынша басқа да басылымдар;

Күнделікті басылым;

Мәдениет, тарих, өнер жөніндегі және публицистикалық кітаптар;

Бағдарламалық қамтамасыз ету: әртүрлі білім беру мекемелерінің және қаржыландыру көздерінің каталогтары, тесттер (SAT, TOEFL, GMAT, GRE) оқыту бағдарламалары және т.б.

Шетелдерден лекторлар шақыру

1998 жылы Орталыққа Студенттер алмасу жөніндегі халықаралық ұйымның директоры Вики Коернер ханым (Чартап Университеті, Оранж қаласы, АҚШ) келіп кетті. Алматыда Коернер ханым, АҚШ-тың білім беру жүйесінің жалпы концепциялары туралы, сондай-ақ, арыз беру процедуралары, оқуға түсу тесттерін және Америка жоғарғы оқу орындарына қабылдау даталары туралы екі лекция оқыды. Мұнан кейін Коернер ханым осы тақылеттес лекцияларды Сорос-Қазақстан Қорының Ақпараттық орталықтарының аймақтық базасында Қарағанды мен Шымкентте оқыды.

Осы жылдың қазан айында Халықаралық білім беру институтының Москвадағы өкілдігімен бірлесе отырып, АҚШ-тағы INF - Жапа докторантурасы бағдарламасының мәселелері бойынша өкілдіктің директоры Чандли Барксдэйл ханыммен кездесу ұйымдастырылды.

Ағылшын тілі клубы

Орталық іс-әрекеттерінің ішінен ең кең жария бағыт “Ағылшын тілі клубы” болып табылады. Оның өз президенті, мүшелері және шақырылатын спикері бар. Клуб мәжілісінде негізінен ең маңызды мәселелер, соңғы жаңа ақпараттар алмасу жөнінде қызу пікір таластар және т.с.с. болады. Жыл басынан бері клубтың 60-тан астам отырысы ұйымдастырылды. Кездесудің негізгі тақырыбы саяси мәселелерге қатысты. Клуб шақырған меймандардың ішінде UNDP және Корпус Мираның өкілдері болды.

Кәсіби байланыстар

Орталық үнемі ACCTR/ACCELS Kazakhstan, Британ Кеңесі, ҚМЭБИ, CEP және UNDP тәрізді ұйымдармен байланыста болып, бірлесе отырып қызмет атқарады.

Статистикалық мәліметтер

Аудитория	
Талапкерлер	30%
Ғалымдар	10%
Жоғары оқу орындарын бітірушілер	10%
Студенттер	10%
Ағылшын тілінің интенсивті курстарының тыңдаушылары	5%
Өртүрлі тесттерді тапсыруға дайындалып жүрген келіп-кетушілер	35%

Іс-шаралар	Орта есеппен бір жылдық саны
Келіп-кетушілердің жалпы саны	8 340
Телефонмен хабарласқандар	216
Поштамен хабарласқандар	132
Электрон поштамен хабарласқандар	26
Бейнесеанстар	48
Лекциялар мен семинарлар	60
TOEFL бойынша өткізілген тесттер	12
Басқа ұйымдарда оқылған лекциялар	4
Лекциялардың саны	12
Орта есеппен әрбіреуіне қатынасқандар	78

Мақсаты Қазақстан аймақтарында тұратындарды 1998 жылы ақпаратпен толық қамтамасыз ету үшін аймақтық университеттердің базасында Шымкент пен Қарағандыда Сорос-Қазақстан Қорының екі өкілдігі ашылды. Орталықтарды ашу және дамытуға Шымкенттегі үшін \$ 34456 және Қарағандыдағы үшін \$ 26 352 мөлшерінде гранттар бөлінген болатын. Сондай-ақ, осы тәріздес орталық Ақтөбеде де құрылды, бірақ үшінші өкілдіктің ресми түрде ашылуы 1999 жылдың ақпан айында деп белгіленіп отыр.

Білім беру жөніндегі Консультациялық Орталық 1998 жылы USIA-дан \$ 6 003 мөлшерінде грант алды.

Барлық шыққан шығын - \$ 145 354

Сабина Қасымжанова

Білім беру жөніндегі консультациялық орталығының директоры

Полад Кулиев

Шымкенттегі Ақпарат орталығының директоры

Қорлан Баширова

Қарағандыдағы Ақпарат орталығының директоры

Майра Мұқамбаева

Ақтөбе Ақпарат орталығының директоры

1.13. Консультационный Центр по образованию Фонда Сорос-Казахстан

Цели и задачи

Консультационный Центр по образованию призван обеспечить свободный и открытый доступ к информационным данным в сфере образования, а также проводить консультационную работу среди желающих получить образование за пределами Казахстана.

Деятельность в 1998 году

Индивидуальные консультации

Каждый человек, интересующийся образованием за рубежом, может получить наиболее точные сведения о зарубежных образовательных учреждениях. Мы даем советы студентам как выбрать колледж, как правильно отправить заявку и как проходить вступительные тесты.

Лекции и тренинги

Каждый вторник и четверг мы проводим лекции и тренинги на темы “Как правильно писать эссе для поступления в колледж”, “как готовиться к тесту по английскому языку TOEFL”, “Как писать рекомендации и резюме”, “Как готовиться к интервью с экзаменационной комиссией”, “Как можно поступить в университеты США”. Все лекции читают сотрудники центра, а также гости из-за рубежа. Аудитория каждой лекции варьируется от 10 до 25 слушателей.

Видео Клуб Центра

Каждую среду в Центре показываются и обсуждаются фильмы на английском языке. Целью данных видео сеансов является предоставление студентам возможности слышать настоящую английскую речь. Помимо этого в клубе постоянно демонстрируется серия уроков английского языка “Follow me” как для начинающих, так и продолжающих обучение.

Тестирование TOEFL

Ежемесячно в Центре проводится бесплатное тестирование студентов, желающих определить свой уровень знания английского языка. Более 400 человек уже получили возможность проверить себя.

Библиотека

Библиотека Центра постоянно пополняется и обновляется. В настоящее время состав нашей библиотеки можно разделить на несколько основных частей:

Путеводители, каталоги и другие печатные издания по международной образовательной системе;

Периодика;

Книги по культуре, истории, искусству и публицистика;

Программное обеспечение: каталоги различных образовательных учреждений и источников финансирования, тесты (SAT, TOEFL, GMAT, GRE), обучающие программы и т.д.

Приглашение лекторов из-за рубежа

В 1998 году Центр посетила г-жа Викки Коернер, Директор Международной организации по студенческому обмену (Университет Шарпман, г. Оранж, США). В Алматы г-жа Коернер прочитала две лекции об общих концепциях образовательной системы США, а также о процедуре подачи заявлений, сдачи вступительных тестов и датах набора в американские вузы. После этого г-жа Коернер провела подобные лекции в Караганде и Шымкенте на базе региональных Информационных центров ФСК.

В октябре этого же года совместно с Московским представительством Института международного образования была организована встреча с директором представительства г-жой Чандли Барксдейл по вопросу программы докторантуры IMF-Japan в США.

Клуб английского языка

Одним из наиболее популярных направлений деятельности Центра является «Английский клуб». Он имеет своего президента, членов и приглашаемого спикера. Заседания клуба в основном представляют собой активные дискуссии по наиболее актуальным вопросам, обмен свежей информацией и т. п. С начала года было организовано более 60 заседаний клуба. В основном темы встреч касаются политических вопросов. Среди приглашенных гостей клуба были представители UNDP и Корпуса Мира.

Профессиональные контакты

Центр постоянно контактирует и сотрудничает с такими организациями, как ACCTR/ACCELS Kazakhstan, Британский Совет, КИМЭП, CEP и UNDP.

Статистические данные

Аудитория	
Абитуриенты	30%
Ученые	10%
Выпускники вузов	10%
Студенты	10%
Слушатели интенсивных курсов английского языка	5%
Посетители, готовящиеся к сдаче различных тестов	35%
Мероприятия	Среднее кол-во/год
Общее кол-во посетителей	8 340 чел.
Телефонные запросы	216 чел.
Запросы почтой	132 чел.
Запросы по e-mail	26 чел.
Видеосеансы	48 чел.
Лекции и семинары	60 чел.
Тестирование по TOEFL	12 чел.
Лекции в др. организациях	4 чел.
Количество лекций	12 чел.
В среднем каждую посещает	78 чел.

В целях обеспечения населения Казахстана в регионах полной информацией в 1998 году на базе региональных университетов были открыты два представительства ФСК в Шымкенте и Караганде. На открытие и развитие центров были выделены гранты в размере \$34 456 для Шымкента и \$ 26 352 для Караганды. Также был создан подобный центр и в Актюбинске, но официальное открытие третьего представительства намечено на февраль 1999 года.

В 1998 году Консультационный Центр по образованию получил грант от Информационного Агентства США (USIS/USIA) в размере \$ 6 003.

Всего израсходовано - \$ 145 354

Сабина Касымжанова

Директор консультационного центра по образованию

Полад Кулиев

Директор Информационного центра - Шымкент

Хорлан Баширова

Директор Информационного центра - Караганда

Майра Мукамбаева

Директор Информационного центра - Актюбинск

1.14. Стипендиалы бағдарламалар

Болгариядағы Америка Университеті

Түскен тапсырыс - 39
Жартылай финалистер - 27
Бағдарлама стипендиаттары - Елена Селюк, Ильяс Құлжанов (университетте 4 жыл бойы оқу \$ 43 400 тұрады).
Басқаруға шыққан шығындар - \$ 1 382

Экология жөніндегі магистратура

Түскен тапсырыс - 18
Жартылай финалистер - 15
Бағдарлама стипендиаттары - Әділ Нұркеев, Арман Қалтаев, Игорь Лукашов (барлығы да Алматыдан)
Басқаруға шыққан шығындар - \$ 2 662

Студенттер алмасу бағдарламасы

Түскен тапсырыс - 29
Жартылай финалистер - 15
Бағдарлама стипендиаттары - Ильяс Оразбаев (Алматы), Нәйлә Әуезова (Алматы), Айгүл Ысқақова (Петропавл)
Басқаруға шыққан шығындар - \$ 4 213

Жарым-жарты қаржылай көмектесу гранты

Түскен тапсырыс
Грант алғандар: Марианна Василькова - \$ 3 000
Марианна Амирова - \$ 2400
Басқаруға шыққан шығындар - 353

Лондон экономика мектебі

Түскен тапсырыс -60
Жартылай финалистер - 8
Бағдарлама стипендиаттары Дина Хакімжанова, Айжан Мұратбекова (екеуі де Алматыдан) - оқуға \$ 30 824 жұмсалады.
Басқаруға шыққан шығындар — \$ 3 158

Оксфорд стипендиясы

Түскен тапсырыс-16
Жартылай финалистер - 8
Бағдарлама стипендиаттары - Әсем Асамбекова (оқудың құны - \$ 18 021)
Басқаруға шыққан шығындар - \$ 2 296

Оксфордтағы зерттеу бағдарламасы

Түскен тапсырыс - 15
Бағдарлама стипендиаттары - Нұрманбекова Шолпан (Алматы), Битюкова Галина (Семей). Оқудың құны - \$ 1 930
Басқаруға шыққан шығындар - \$ 1 993

Будапештегі методикалық семинарлар

Түскен тапсырыс - 24
Қатынасқандар - Күнімай Орынбай, Мұқтар Изотов, Татьяна Ушанова, Ләззат Қожамқұлова, Ержан Берсімбаев, Гүлнәр Жұманова, Ғалымжан Матаев, Мұқанбетқали Бүркітбаев, Ардақ Қоқымбаева, Наталья Кулешова, Юрий Маликов.
Басқаруға шыққан шығындар - \$ 9 665

Эдмунд Маскілер атындағы стипендиясы / Еркіндікті қолдау актісі

Түскен тапсырыс - 153
Жартылай финалистер - 52 (Қор жол шығыны мен қонақ үйде тұру ақысын төлейді)
Бағдарлама стипендиаттары - Ли Денис (Мемлекеттік басқару), Мадина Алиманова (Білім беруді басқару), Юлия Митрофанская (Заң), Виктор Мокроусов (Заң), Ғани Тоқсанбаев (Заң), Игорь Карп (Денсаулық сақтауды басқару). Бір студенттің стипендиясы \$ 34 000 құрайды.
Басқаруға шыққан шығындар — \$ 9 737

Мектеп алмасу бағдарламасы

Түскен тапсырыс - 181

Жартылай финалистер - 90 (Қор жол шығыны мен қонақ үйде тұру ақысын төлейді)

Бағдарлама стипендиаттары:

Чехиядағы жаздық мектеп - Кирилл Кононович (Қарағанды), Наталья Приходько (Шымкент)

АҚШ-тағы Жаздық мектептер - Артем Шилов (Өскемен), Диас Асанов (Шымкент), Илья Кривулин (Алматы), Наталья Волубиева (Қарағанды).

АҚШ-тағы бір жылдық оқу - Мақсат Абылқасымов (Алматы), Сабина Аманбаева (Қарағанды), Анель Аменова (Қарағанды), Валерий Горбачев (Қарағанды), Мәдина Құсайынова (Қарағанды), Ақбар Нұрлыбаев (Алматы) Лариса Петренко (Қарағанды), Зоя Синельникова (Өскемен), Анна Уродова (Қарағанды), Зарина Бакенова (Қарағанды).

АҚШ-тағы бір семестр - Женя Кушнир (Алматы), Шамиль Асылбеков (Алматы), Әсел Үсенова (Алматы).

Басқаруға шыққан шығындар - \$ 16 425

Орталық - Европа Университеті

Түскен тапсырыс - 106

Жартылай финалистер - 85

Бағдарлама стипендиаттары - Алтынай Уәлиханова (Экология), Назгүл Ерғалиева (Адамқұқы), Сәуле Есімова (Экология), Маржан Ысқақова (Экология), Гүлбану Қаженова (Әлеуметтану), Дмитрий Гайнутдинов (Халықаралық байланыс), Айгүл Байбөрина (Экология), Дмитрий Федотов (Саясаттану), Еңлік Шынбатырова (Саясаттану), Вадим Япиев (Экология), Айнүр Байтханова (Экономика).

Орталық Европа Университетіндегі оқу стипендиясы \$ 12 000 мыңға жуық долларды құрайды.

Басқаруға шыққан шығындар - \$ 15 449

Будапешттегі Орталық Еуропа Университетіндегі Жаздық университет

Түскен тапсырыс - 44

Қатынасқандар - Гүлнәр Қуатбаева, Ақмарал Алталиева, Әлия Шәріпова, Айжан Медведева, Бәла Сырлыбаева, Бикен Нұрманова, Эльдар Саттаров, Елена Ізтілеуова, Галина Битюкова (Семей), Гүлмира Ерғалиева, Гүлнәр Ақышева, Гүлнәра Еспаева, Ирина Соловьева, Константин Волков, Назым Шеденова, Салтанат Жақыпова, Сәуле Баймұхамбетова, Серік Болатқұлов, Светлана Ткаченко, Светлана Петренко, Светлана Жаңабаева (Тараз), Вячеслав Чупров.

Жаздық университетте оқудың орташа құны \$ 2 800 құрайды.

Басқаруға шыққан шығындар - \$ 20 251

Зерттеуді қолдауға бөлінген грант

Түскен тапсырыс - 24

Грантталғандар - Елена Левченко, Мұхамедияр Орынбеков, Дана Шайдильдинова, Төрегелді Тұяқбаев (Астана), Нұралы Өсеров, Игорь Савин (Шымкент).

Берілген гранттың жалпы сомасы - \$ 43 520.

Мұнымен қатар стипендиалы бағдарламаның үйлестірушілері жыл сайын осы бағдарламалар бойынша конференцияларға қатынасады, Биылғы жылы конференция Эстонияда өтті. Жұмсалғаны - \$ 922.

Барлық шыққан шығын - \$ 86 822

Сабина Қасымжанова

Білім беру жөніндегі консультациялық орталығының директоры

Полад Кулиев

Шымкенттегі Ақпарат орталығының директоры

Қорлан Баширова

Қарағандыдағы Ақпарат орталығының директоры

Майра Мұқамбаева

Ақтөбе Ақпарат орталығының директоры

1.14. Стипендиальные программы

Американский Университет в Болгарии

Получено заявок - 39
Полуфиналисты - 27
Стипендиаты программы - Елена Селюк, Ильяс Кульжанов (обучение в университете в течение 4 лет стоит \$ 43 400)
Административные расходы - \$ 1 382

Магистратура по экологии

Получено заявок - 18
Полуфиналисты - 15
Стипендиаты программы - Адиль Нуркеев, Арман Калтаев, Игорь Лукашов (все из Алматы)
Административные расходы - \$ 2 662

Программа студенческого обмена

Получено заявок - 29
Полуфиналисты - 15
Стипендиаты программы - Ильяс Оразбаев (Алматы), Найля Ауэзова (Алматы), Айгуль Исакова (Петропавловск)
Административные расходы - \$ 4 213

Грант частичной финансовой поддержки

Получено заявок - 8
Грант получили:
Марианна Василькова - \$ 3 000
Марианна Амирова - \$ 2 400
Административные расходы - \$ 353

Лондонская школа экономики

Получено заявок - 60
Полуфиналисты - 8
Стипендиаты программы - Дина Хакимжанова, Айжан Муратбекова (обе из Алматы) - на обучение затрачено \$ 30 824
Административные расходы - \$ 3 158

Оксфордская стипендия

Получено заявок - 16
Полуфиналисты - 8
Стипендиаты программы - Асем Асамбекова (стоимость обучения - \$ 18 021)
Административные расходы - \$ 2 296

Исследовательская программа в Оксфорде

Получено заявок - 15
Стипендиаты программы - Шолпан Нурманбекова (Алматы), Галина Битюкова (Семипалатинск). Стоимость обучения - \$ 1 930
Административные расходы - \$ 1 993

Методические семинары в Будапеште

Получено заявок - 24
Участвовали: Кунимай Орынбай, Мухтар Изотов, Татьяна Ушанова, Жулдыз Амзебаева, Зарема Бияшева, Татьяна Веденеева, Ляззат Кожамкулова, Ержан Берсимбаев, Гульнар Джуманова, Галымжан Матаев, Муқанбеткали Буркитбаев, Ардак Кокимбаева, Наталья Кулешова, Юрий Маликов.
Административные расходы - \$ 9 665

Стипендия им. Эдмунда Маски/Акт в поддержку свободы

Получено заявок - 153
Полуфиналисты - 52 (Фонд оплачивает проезд и проживание в гостинице)
Стипендиаты программы - Ли Денис (Государственное администрирование), Мадина Алиманова (Администрирование образования), Юлия Митрофанская (Право), Виктор Мокроусов (Право), Гани Токсанбаев (Право), Игорь Карп (Администрирование здравоохранением). Стипендия на одного студента составляет \$ 34 000.
Административные расходы - \$ 9 737

Программа школьного обмена

Получено заявок - 181
Полуфиналисты - 90 (Фонд оплачивает проезд и проживание в гостинице)
Стипендиаты программы:
Летняя школа в Чехии - Кирилл Кононович (Караганда), Наталья Приходько (Шымкент)
Летние школы в США - Артем Шилов (Усть-Каменогорск), Диас Асанов (Шымкент), Илья Кривулин (Алматы), Наталья Волобуева (Караганда)
Один учебный год в США - Максат Абылкасымов (Алматы), Сабина Аманбаева (Караганда), Анель Аменова (Караганда), Валерий Горбачев (Караганда), Мадина Хусаинова (Караганда), Акбар Нурлыбаев (Алматы) Лариса Петренко (Караганда), Зоя Синельникова (Усть-Каменогорск), Анна Уродова (Караганда), Зарина Бакенова (Караганда)
Один семестр в США - Женя Кушнир (Алматы), Шамиль Асылбеков (Алматы), Асель Усенова (Алматы)
Административные расходы - \$16 425

Центрально-Европейский Университет

Получено заявок - 106
Полуфиналисты - 85
Стипендиаты программы - Алтынай Валиханова (Экология), Назгуль Ергалиева (Права человека), Сауле Есимова (Экология), Маржан Искакова (Экология), Гульбану Каженова (Социология), Дмитрий Гайнутдинов (Международные отношения), Айгуль Байбурина (Экология), Дмитрий Федотов (Политология), Енлик Шынбатырова (Политология), Вадим Япиев (Экология), Айнур Байтханова (Экономика)
Стипендия на учебу с ЦЕУ составляет около \$ 12 000.
Административные расходы - \$ 15 449

Летний Университет в Центрально-Европейском Университете в Будапеште

Получено заявок - 44
Участники - Гульнар Куатбаева¹, Акмарал Алталиева, Алия Шарипова, Айжан Медведева, Бэла Сырлыбаева, Бикен Нурманова, Эльдар Саттаров, Елена Истлеуова, Галина Битюкова (Семипалатинск), Гульмира Ергалиева, Гульнар Акишева, Гульнара Испаева, Ирина Соловьева, Константин Волков, Назым Шеденова, Салтанат Жакупова, Сауле Баймухамбетова, Серик Булаткулов, Светлана Ткаченко, Светлана Петренко, Светлана Жанабаева (Тараз), Вячеслав Чупров.
Стоимость обучения в Летнем университете в среднем составляет \$ 2 800.
Административные расходы - \$ 20 251

Грант в поддержку исследований

Получено заявок - 24
Грантополучатели - Елена Левченко, Мухамедияр Орынбеков, Дана Шайдильдинова, Турегельды Туякбаев (Астана), Нуралы Усеров, Игорь Савин (Шымкент)
Гранты получены на общую сумму - \$ 43 520.

Кроме того координаторы стипендиальных программ ежегодно участвуют в конференции по этим программам. В этом году конференция проходила в Эстонии. Потрачено - \$ 922

Всего израсходовано - \$ 86 822

Сабина Касымжанова
Директор консультационного центра по образованию
Полад Кулиев
Директор Информационного центра - Шымкент
Хорлан Баширова
Директор Информационного центра - Караганда
Майра Мукамбаева
Директор Информационного центра - Актюбинск

¹Примечание: Если не указано в скобках – стипендиат из Алматы

1.15. Сорос-Қазақстан Қорының ақпаратты - методикалық Орталығы

Мақсаттары мен міндеттері

Ақпаратты - методикалық Орталық іс-әрекетінің мақсаты Қазақстандағы жоғарғы білім берудің жаңашалануына, қоғамдық және гуманитарлық пәндер аумағында зерттеулер жүргізу үшін ақпаратты база мен әдістемелік негіз жасалуына, оларға ашық түрде қол жеткізілуіне, Қазақстан жоғарғы оқу орындарында қоғамдық және гуманитарлық пәндерді оқытудың жаңа заман талабына сай болуына ықпал жасау.

1998 жылғы іс-әрекеттері:

1. **Культурология бойынша семинар** белгілі культурологтар Георгий Гачевтің (Мәскеу), Николай Ивановтың (Санкт-Петербург), Бекет Нұржанов, Тұрсын Ғабитовтың, Альмира Наурызбаеваның (Алматы) қатысуларымен өткізілді.

2. **Дөңгелек стол “Қазақстан мен Польша - өтпелі кезең елдері”**, өтпелі кезеңдегі қарым-қатынас тәрізді ауқымды мәселелер төңірегінде сөз қозғалды.

3. **Семинар “Әлеуметтануды оқытудың инновациялық методикасы”**, профессор Синтии Баклидің (АҚШ) қатысуымен өткізілді.

4. **Семинар “Конституциялық құқық”** профессор Элизабет Халлдың (АҚШ) қатысуымен өткізілді.

5. **Семинар философия бойынша “Ашық қоғам үшін білім беру”** доктор Марк Ноттурно және профессор Кира Викторованың (Орталық Европа Университеті) қатысуымен өткізілді.

6. **Семинар “Саясаттануды оқытудың инновациялық методикасы: Ұлт және этника; Идеология мен саясат”** профессор Марк Бессинджер (АҚШ), профессор Голам Мостафаның (ҚЭБМИ) қатысуымен өткізілді.

7. **Семинар экология жөнінде** профессор К.Трайердің (Ұлыбритания) және басқалардың қатысуымен өткізілді.

8. **Семинарлар цикл тарих және философия факультеттерінің студенттері үшін К.Поппердің “Ашық қоғам және оның жаулары”, “Историцизмнің бишаралығы” шығармалары бойынша өткізілді.** Қарағанды мен Шымкент қалаларында “К.Поппердің философия мен методология ғылымындағы эпистемнологиясы” атты семинар- дискуссия болып өтті.

9. **Дөңгелек стол саяси ғылымдар бойынша, саясаттанудың инновациялық методикасы”** профессор Г.Мостафаның (ҚЭБМИ, Орталық-Европа университеті) қатысуымен өткізілді.

10. **“Саясаттануды және халықаралық байланысты оқытудың инновациялық методикасы”** атты саясаттану ғылымдары бойынша профессор Г. Мостафаның (ҚЭБМИ, ОЕУ- Орталық Европа университеті) қатысуымен өткізілген дөңгелек стол.

11. **Семинар экология жөнінде** профессор Дж.Коменнің (Плимут) қатысуымен өтті.

12. **Философия жөніндегі семинарлар К.Поппердің “Историцизмнің бишаралығы”** бойынша өтті.

13. **Қазақстандағы дистанциялық оқытуды дамыту жөніндегі дөңгелек стол.**

14. **Саяси ғылымдар бойынша доктор Г.Хельфтің (IREX) қатысуымен өткізілген қорытынды семинар**

15. **“Жоғарғы оқу орындарын жаңа экономикалық жағдайлар кезіндегі басқаруды өзгерту”** атты мемлекеттік жоғарғы оқу орындарын жекешелендіру жөніндегі дөңгелек стол.

16. **Қазақ-орыс филология сөздігін шығаруға арналған дөңгелек стол.**

17. **Көп ұлтты ортадағы білім беру бойынша конференция.**

Ақпаратты - методикалық Орталықтың іс-шараларына қатынасқандардың тізімін 95-беттегі 4-Қосымшадан қараңыз.

Барлық шыққан шығын - \$ 159 063

Нүриле Шаханова
директоры
Шнар Ысқақова
үйлестіруші

1.15. Информационно-методический Центр Фонда Сорос-Казахстан

Цели и задачи

Целью деятельности ИМЦ является содействие обновлению высшего образования в Казахстане, создание информационной базы и методологической основы для исследований в области общественных и гуманитарных дисциплин, обеспечение открытого доступа к ним, модернизация преподавания общественных и гуманитарных дисциплин в вузах Казахстана.

Деятельность в 1998 году

В 1998 году были проведены следующие мероприятия:

1. Семинар по культурологии, с участием известных культурологов Георгия Гачева (Москва), Николая Иванова (Санкт-Петербург), Бекета Нуржанова, Турсуна Габитова, Альмиры Наурзабаевой (Алматы).

2. **Круглый стол “Казахстан и Польша - страны переходного периода”**, посвященный широкому спектру вопросов экономика, политика, образование, религия, межэтнические отношения в переходный период.

3. Семинар “**Инновационные методики преподавания социологии**” с участием профессора Синтии Бакли, США)

4. Семинар “**Конституционное право**” с участием профессора Элизабет Халл, США)

5. Семинар по философии “**Образование для открытого общества**” с участием д-р Марк Ноттурно и проф. Киры Викторовой (Центрально-европейский университет)

6. Семинар “**Инновационные методики преподавания политологии: Нация и этничность; Идеология и политика**” с участием проф. Марка Бессинджера, США; проф. Голама Мостафа, КИМЕП)

7. Семинар по экологии с участием проф. К. Трайера (Великобритания), и др.

8. Цикл семинаров для студентов исторических и философских факультетов по произведениям К. Поппера “**Открытое общество и его враги**”, “**Нищета историцизма**”; в Караганде и Шымкенте прошел семинар-дискуссия “**Эпистемиология К. Поппера в философии и методологии науки**”.

9. Серия круглых столов по политическим наукам “**Инновационные методики преподавания политологии и международных отношений**” с участием профессора Г. Мостафы (КИМЕП, ЦЕУ - Центрально-Европейский Университет) и д-ра Эдварда Шварца, Университет Висконсин-Мэдисон.

10. Круглый стол по политическим наукам “**Инновационные методики преподавания политологии и международных отношений**” с участием профессора Г. Мостафы (КИМЕП, Центрально-Европейский Университет)

11. Семинар по экологии с участием профессора Дж.Коллин (Плимут)

12. Семинары по философии К. Поппера “**Нищета историцизма**”

13. Круглый стол по развитию дистанционного обучения в Казахстане.

14. Заключительный семинар по инновационным методикам преподавания политологии и международных отношений с участием д-ра Дж.Хелфа (IREX).

15. Круглый стол по приватизации государственных вузов “**Изменение управления вузами в новых экономических условиях**”.

16. Круглый стол по казахско-русской филологии.

17. Конференция по образованию в многонациональной среде.

Списки участников мероприятий Информационно-методического Центра смотрите, пожалуйста, в Приложении 4, на стр. 95.

Всего израсходовано - \$ 159 063

Нурия Шаханова
директор
Шнара Исакова
координатор

1.16. Жаздық университет

Мақсаттары мен міндеттері

Бағдарлама аймақтарда Жаздық университеттер ашу арқылы жоғарғы білім беруді ары қарай дамытуға қолдау жасайды. Жаздық университет қол үзбей білім алуды дамытуды, жаңа ақпараттар алуды қамтамасыз етеді, іске асып жатқан әдістемелер бойынша идея алмасуға мүмкіндік туғызады, оқыпудың жаңа методтарын дайындауға мүмкіндік туғызады, жас оқытушылардың халықаралық академиялық бірлестікке енулеріне мүмкіндік туғызады.

1998 жылғы іс-әрекеттері

Сорос-Қазақстан Қорының Жаздық университеті 1998 жылғы тамыздың 3-21 аралығында Алматы қаласында өтті және төмендегідей бағытта ұйымдастырылған болатын:

- Орталық Азия мен Қазақстанның тарихы және мәдениеті
- Саяси ғылымдар
- Әлеуметтану
- Философия
- Әлеуметтік экология

Жаздық университеттің мақсаты - Жоғарғы оқу орындарының жас оқытушыларын жаңа ғылыми концепцияларын зерттеу тәсілдерімен, оқыту методикасымен таныстыру; жас ғалымдардың алыс-жақын шетел ғалымдарының арасында ғылыми байланыстың орнауына көмектесу. Жаздық университеттің жұмысына Қазақстаннан, Өзбекстаннан, Тәжікстаннан, Монголиядан, Әзірбайжаннан, Армениядан, Қырғызстаннан келген 144 жас оқытушылар қатысты. Лектор ретінде Орталық Азиядан, АҚШ, Франция, Россиядан белгілі профессорлар шақырылды. Жаздық университеттің бағдарламасына лекцияның негізгі курсы, семинарлар, дөңгелек столдар, консультациялар, ақпарат сағаттарын, жеке, арнайы консультациялар жүргізу енді.

Бағдарлама бойынша іс-шараларға қатынасқандардың тізімін 100-беттегі 5-Қосымшадан қараңыз.

Барлық шыққан шығын — \$ 232 069

Шынар Иманғалиева
үйлестіруші

1.17. Аймақтық университеттер үшін интернет және электронды почта

1998 жылы “Жоғарғы оқу орындарының қолдау” ашық байқауының жеңімпазы атанған университеттерді де қолдау жұмысы жалғасын тапты.

1998 жылғы “Жоғарғы оқу орындарын қолдау” бағдарламасы бойынша грант алғандардың тізімі:

<i>гранталаушы</i>	<i>сомасы \$</i>
Шығыс Қазақстан мемлекеттік университеті	6 730
Қазақ мемлекеттік аграрлық университеті	3 335
А.С.Пушкин атындағы Батыс Қазақстан гуманитарлық университеті	3 475
С.Торайғыров атындағы Павлодар мемлекеттік университеті	3 425
Е.Букетов атындағы Қарағанды университеті	3 455
“Тұран” университеті	3 335
Солтүстік Қазақстан университеті	6 740
“Семей” мемлекеттік университеті	6 760
М.Х.Дулати атындағы Тараз мемлекеттік университеті	3 415
І.Жансүгіров атындағы Талдықорған университеті	3 455
Л.Н.Гумилев атындағы Евразия университеті	3 455
О. Байқоңыров атындағы Жезқазған университеті	3 375
М. Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан гуманитарлық университеті	6 740
Шығыс гуманитарлық институты	3 345
Мемлекеттік қаржы институты	3 475

Барлық шыққан шығын - \$ 64 515

Шынар Иманғалиева
үйлестіруші

1.16. Летний университет

Цели и задачи

Программа поддерживает дальнейшее развитие высшего образования посредством организации Летних Университетов в регионах. Летний университет развивает непрерывное образование, обеспечивает доступ к новой информации, способствует обмену идей по существующей методологии, способствует разработке новых методов преподавания, способствует вовлечению молодых преподавателей в международное академическое сообщество.

Деятельность в 1998 году

Летний университет Фонда Сорос -Казахстан проходил в городе Алматы с 3 по 21 августа 1998 года и был организован по следующим направлениям:

- История и культура Центральной Азии и Казахстана
- Политические науки
- Социология
- Философия
- Социальная экология

Цель Летнего университета - познакомить молодых преподавателей ВУЗов с новыми научными концепциями, методами исследования, методикой преподавания; помочь установить научные контакты между молодыми учеными дальнего и ближнего зарубежья.

В работе Летнего университета приняли участие 144 молодых преподавателя из Казахстана, Узбекистана, Таджикистана, Монголии, Азербайджана, Армении, Кыргызстана. В качестве лекторов были приглашены известные профессора из республик Центральной Азии, США, Франции, России. Программа Летнего университета включала проведение основного курса лекции, семинаров, круглых столов, консультаций, информационных часов, индивидуальных консультаций.

Списки участников по программе смотрите, пожалуйста, в Приложении 5, на стр. 100.

Всего израсходовано - \$ 232 069

Шынар Имангалиева
координатор

1.17. Интернет и электронная почта для региональных университетов

Деятельность в 1998 году

В 1998 году была продолжена работа программы по поддержке университетов - победителей открытого грантового конкурса "Поддержка высшего образования".

Список грантеров по программе "Поддержка высшего образования" в 1998 году

<i>грантер</i>	<i>сумма, \$</i>
Восточно-Казахстанский государственный университет	6 730
Казахский государственный аграрный университет	3 335
Западно-Казахстанский гуманитарный университет им. А. С. Пушкина	3 475
Павлодарский государственный университет им. С. Торайгырова	3 425
Карагандинский государственный университет им. А. Е. Букетова	3 455
Университет "Туран"	3 335
Северо-Казахстанский университет	6 740
Государственный университет "Семей"	6 760
Таразский Государственный университет им. Дулати	3 415
Талдыкорганский университет им. И. Жансугурова	3 455
Евразийский университет им. Л. Н. Гумилева	3 455
Жезказганский университет им. О. Байконурова	3 375
Южно-Казахстанский гуманитарный университет им. М. Ауэзова	6 740
Восточный гуманитарный институт	3 345
Государственный финансовый институт	3 475

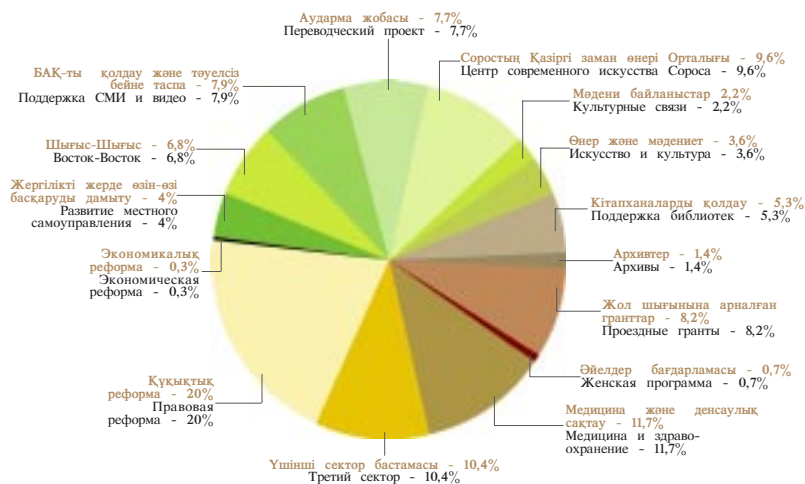
Всего израсходовано - \$ 64 515

Шынар Имангалиева
координатор

2. Азаматтық қоғамды дамыту жөніндегі бағдарламалар

2. Программы по развитию гражданского общества

Үшінші сектор бастамасы	\$ 318 849
Инициатива третьего сектора	
Құқықтық реформа	\$ 614 050
Правовая реформа	
Экономикалық реформа	\$ 10 835
Экономическая реформа	
Жергілікті жерде өзін-өзі басқаруды дамыту	\$ 123 131
Развитие местного самоуправления	
Шығыс-Шығыс	\$ 205 149
Восток-Восток	
БАҚ-ты қолдау және тәуелсіз бейне таспа	\$ 242 753
Поддержка СМИ и независимого видео	
Медицина және денсаулық сақтау	\$ 359 534
Медицина и здравоохранение	
Әйелдер бағдарламасы	\$ 22 282
Женская программа	
Жол шығынына арналған гранттар	\$ 245 084
Проездные гранты	
Ашық қоғамдағы ашық мұрағаттар	\$ 42 992
Открытые архивы в открытом обществе	
Кітапханаларды қолдау	\$ 161 344
Поддержка библиотек	
Өнер және мәдениет	\$ 145 454
Искусство и культура	
Мәдени байланыстар	\$ 68 000
Культурные связи	
Соростың Қазіргі заман Өнері Орталығы	\$ 261 300
Центр Современного Искусства Сороса	
Аударма жобасы	\$ 235 709
Переводческий проект	
Барлық шыққан шығын	\$ 3 056 466
Всего израсходовано	



Азаматтық қоғамды дамыту жөніндегі 1998 жылғы бағдарламалар

Сорос-Қазақстан Қоры 1998 жылы азаматтық қоғамды дамыту жөніндегі бағдарлама бойынша үлкен-үлкен жұмыстар жүргізді. Сорос-Қазақстан Қорының еңбір көкейкесті мәселелерінің бірі барлық бағдарламалардың жұмыстарын тиімдірек етуді қамтамасыз ететін ақпараттар орталығын құру арқылы, ақпараттар кеңістігін 1998 жылы кеңейтуді жүзеге асыруға қол жеткізді. Дәл осы бағытта 10 аймақтық кітапханалардан ақпарат торабын 20 аймақтық газеттер базасында Тәуелсіз Ақпарат Агенттігін, Үшінші Сектор үшін Ақпараттық Тораб құру тәрізді жобалар ойдағыдай жүзеге асырылды.

Сорос Қазақстан Қоры бағдарламаларының төрт жылдық (әр түрлі сынақтардан өткен) даму нәтижесінде қордың іс-әрекетінің мүқият дайындалатын стратегиясының дамуы 1998 жылы бірқалыпқа түсті. Дәл биылғы жылы бірінші рет сыртқы және ішкі тәуелсіз сарапшылар қолданылып жүрген бағдарламаларға дұрыс бағасын берді. Осы берілген баға негізінде кейбір бағдарламаларды модификациялау, жалғастыру не жабу туралы қорытындылар жасалды.

Ауруханаларда дамыту жөнінде 1997 жылы жаңадан ашылған бағдарлама тиімсіз деп танылып, 1998 жылы жабылып қалды. Салауатты өмір сүру бағдарламасы да өз жұмысын тоқтатты, бірақ мұның жабылуы туралы шешім шығару үшін керісінше, ол өз міндетін табысты аяқтағаны негізге алынды.

Азаматтық қоғамды дамыту жөніндегі кейбір бағдарламалар дербес жұмыс істейтін қоғамдық ұйымдарға берілді. “Құқықтық реформа” бағдарламасының құрамына енетін “Street law” жобасы Сорос-Қазақстан Қорының бастамасы бойынша құрылған “Street law-Қазақстан” қоғамдық бірлестігіне берілді. Өз міндетін жүзеге асырды деп танылған аударма жобасы Сорос-Қазақстан Қорының гранталаушысы “Кітап шығарушылар ассоциациясына” 1999 жылы беріледі. СКҚ 1998 жылы “Соростың Волонтер Үйі” қоғамдық жаңа қор құрды, басты мақсаты Қазақстандағы волонтерлық қозғалысты қолдау болып табылады.

Сонымен, біздің барлық бағдарламаларымыз тиімді, дербес жұмыс істейтін ұйымдардың іс-әрекеттеріне жасайтын өз ұсыныстары бар деп танылды. Қазақстанда дайындалған және сынақтан өткен бағдарламаларды беру процесінен, Сорос-Қазақстан Қорының негізгі мақсаты, біздің қоғамды жақсылыққа қарай өзгертуге қабілетті белсенді топтарға қозғаушы тетікті беріп арқа сүйер тірек болу, айқын көрініп тұрды.



Наталья Мамкова
азаматтық қоғамды дамыту жөніндегі
бағдарламаның директоры

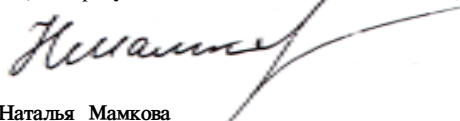
Программы по развитию гражданского общества в 1998 году

В 1998 году в направлении программ по развитию гражданского общества Фонд Сорос-Казахстан провел колоссальную работу. В 1998 году удалось осуществить одну из основных задач ФСК по расширению информационного пространства, что обеспечивает более эффективную работу всех программ через созданные информационные центры. В данном направлении успешно осуществлены такие проекты, как создание информационной сети из 10 региональных библиотек, Независимого Информационного Агентства на базе 20 региональных газет, Информационной Сети для Третьего Сектора.

В 1998 году как результат четырехлетнего развития программ ФСК через пробы и ошибки деятельность фонда приобрела характер планомерного развития тщательно разрабатываемых стратегий. Именно в этом году была впервые проведена качественная оценка действующих программ как внутренними, так и внешними независимыми экспертами. На основе проведенных оценок были сделаны выводы о модификации, продолжении и закрытии некоторых программ. Так начатая в 1997 году программа по развитию больниц была признана малоэффективной и была закрыта в 1998 году. Была завершена и программа по обучению здоровому образу жизни, но основанием для принятия решения об ее закрытии напротив явилось признание миссии программы успешно выполненной.

Некоторые программы по развитию гражданского общества были переданы самостоятельным общественным организациям. Проект “Street Law”, входивший в состав программы “Правовые реформы”, был передан созданному по инициативе ФСК общественному объединению “Street Law - Казахстан”. Переводческий проект признан осуществившим свою миссию и будет передан грантополучателю ФСК “Ассоциации книгоиздателей” в 1999 году. В 1998 году ФСК учредил новый общественный фонд “Волонтерский Дом Сороса”, главной миссией которого является поддержка развития волонтерского движения в Казахстане.

Таким образом, все наши программы, признанные эффективными, имеют свое продолжение в деятельности самостоятельных организаций. В процессе передачи разработанных и апробированных в Казахстане программ отражается основная задача Фонда Сорос-Казахстан дать рычаг и точку опоры инициативным группам, теперь уже способным изменить наше общество к лучшему.



Наталья Мамкова
директор программ по развитию
гражданского общества

2.1. Үшінші сектор бастамасы

Мақсаттары мен міндеттер

- Сорос-Қазақстан Қорының 1998 жылғы стратегиялық артықшылығы:
1. Азаматтардың белсенділігін арттыратын, қоғамдық бақылау және адам құқығын қорғайтын институттарды (мекемелерді) қолдау
 2. Гуманитар- құқықтық білім берудегі инновациялық процесстерді қолдау.
 3. Ашық ақпаратты кеңістікті кеңейту

1998 жылғы іс-әрекеттері

1. Гранттар бағдарламасы (бюджеті \$ 145 000)

Бағдарламаның мақсаты - мемлекеттік емес ұйымдардың іс-әрекеттерін қолдау жолымен демократиялық жаңаруды дамытуға және азаматтық қоғамды қалыптастыруға ықпал ету. Ашық конкурсқа мемлекеттік емес ұйымдардан 67 (алпыс жеті) жоба қатыстырылды. Екі қайтара іріктеудің нәтижесінде ең дәлелді, өздік ерекшелігі бар және шындап жүзеге асырылатын 17(он жеті) жобаны Қор бір жыл бойы қаржылай көмек көрсету үшін таңдап алды. Іріктеу кезінде республиканың аймақтарынан түскен сондай-ақ Қазақстанда үшінші сектордың әрі қарай ойдағыдай дамуына пайдасын тигізетін жобаларға артықшылық берілді.

ҮСБ гранттар бағдарламасы бойынша 1998 жылы грант алғандардың тізімі

грантталғандар	сомасы \$
Жас жетекшілердің ассоциациясы	4 410
Теміртау қ. Қоғамдық бірлестік “Көктем” балалар экологиялық клубы	13 946
“Одиссея разума” Мектеп бағдарламаларын дамыту орталығы	6 828
“Беловодье” экологиялық орталығы	9 052
“Әділет” Қазақстан тарихи-ағарту қоғамы	8 022
“Кенді Алтайдың керемет келешегі” ақпарат орталығы	14 962
“Көңілді бақ” арт-салон	11 042
N29 мектеп-кешеннің қоғамдық қолдау қоры	13 750
“Родничок” қоғамдық қоры	8 618
Экологиялық білім беруді қолдау орталығы	8 442
Қант диабетімен ауыратын мүгедектердің Солтүстік Қазақстан қоғамы	8 790
Мәдени-құқықтық Жастар орталығы	11 214
“Қарағанды экология мұражайы” қоғамдық бірлестік	8 444
“Сәтбаевтың ізбасарлары” қоғамдық ұйым	10 000
“Ремез” Құстарды сүюшілердің қоғамы	2 000
Жүйелі зерттеудің Орталық -Азия Қоры	5 000
Гендерлік Ақпаратты -Талдау орталығы (ГАТО)	9 490
Ой еңбегімен айналысатын әйелдер одағы	500
Қазақстандағы дунгандар ассоциациясы	500
“Ұрпақ” зейнеткерлерді әлеуметтік және құқықтық қорғау қозғалысы Қоғамдық ұйымы, Арал қаласы	500
“Ақ бота” мүгедек-балаларды асырау жөніндегі лига	500
“Әйелдер бастамасы” қоғамдық бірлестігі	500
“Поколение” зейнеткерлерді әлеуметтік және құқықтық қорғау қозғалысы” Қоғамдық ұйымы, Қарағанды қаласы	500
Қарағанды Ресурстық Ақпаратты -Техникалық орталығы	500

Гранттардың жалпы сомасы - \$ 157 510

2. Оқытып-үйрету бағдарламасы

1. Қарағанды қаласының “Экоцентрі” және “Равный равному” қоғамдық бірлестігімен бірлесе отырып 9-15 тамыз аралығында Атырау қаласында Ақтаудың, Орал мен Атыраудың мемлекеттік емес ұйымдарының 25 (жиырма бес) өкілдері үшін “Составление проекта” және “Поиск средств для развития” деген тақырыпқа семинар өткізілді. (бюджеті \$ 6,500)

2. “Қазақстан мен Орта Азиядағы МЕҰ-дың іс-әрекеттерінің проблемалары мен болашағы” бюджеті (\$ 25,000) атты конференция Конференцияның мақсаты— Қазақстандағы мемлекеттік емес ұйымдардың ұлттық стратегиясының даму концепциясын дайындау 15-17 мамыр, 1998 жыл.

3. ҰСАЖ - Үшінші сектор ақпараттық жүйесі

Бағдарламаның мақсаты - Мемлекеттік емес ұйымдар арасындағы ақпараттармен қамтамасыз етуді және қарым-қатынасты жақсарту үшін қазіргі замандық техникалық база құру.

ҰСАЖ бағдарламасы шеңберінде гранталушылардың тізімі:

- “Мектеп” білім беру мекемелері директорларының ассоциациясы;
- Гендерлі зерттеу орталығы;
- “ЯППИ” әлеуметтік жобалар орталығы;
- Әйелдерді қолдау орталығы;
- “Демос” әлеуметтік зерттеу, сараптау және жобалау орталығы;
- “Egualto equal” қалалық қоғамдық ассоциация;
- “Разум” мәдени - білім беру орталығы;
- Қазақстан Диабет Ассоциациясы;
- Адам құқы және заңдылықты сақтаудың Қарағанды бюросы “Ремез” хайуанаттарды сүйетін Қазақстан қоғамы;
- “Алматы қаласы, Алматы ауданының мүгедектер қоғамы” аймақтық қоғамдық ассоциация;
- “Орам” поэтикалық клуб;
- Қоғамды қайта құруды қолдау әріптестігі;
- “Муссагет” Мәдениет пен гуманизмді дамыту қоғамдық қайырым-дылық қоры.

4. Волонтерлік бастама

“Соростың Волонтер Үйі” жаңа қоғамдық қор 1998 жылы құрылды, Сорос-Қазақстан Қоры ашылуына және әрі қарай дамуына \$ 81307 доллар мөлшерінде грант бөлі.

Барлық шыққан шығын - \$ 318 849

Наталья Мамкова

*азаматтық қоғамды дамыту жөніндегі
бағдарламаның директоры*

2.1. Инициатива третьего сектора

Цели и задачи

Стратегические приоритеты Фонда Сорос-Казахстан на 1998 год

1. Поддержка институтов гражданской активности, общественного контроля и защиты прав человека.
2. Поддержка инновационных процессов в гуманитарно-правовом образовании.
3. Расширение открытого информационного пространства.

Деятельность в 1998 году

I. Программа грантов (бюджет \$ 145,000)

Цель программы – содействие развитию демократических преобразований и формированию гражданского общества путем поддержки деятельности НПО. В открытом конкурсе приняли участие 67 проектов от негосударственных организаций. В результате двухэтапного отбора 17 наиболее обоснованных, оригинальных и реально осуществимых проекта были отобраны Фондом для финансовой поддержки продолжительностью до одного года. Приоритет при отборе был отдан проектам от организаций из регионов страны, а также проектам, которые способствуют дальнейшему успешному развитию третьего сектора в Казахстане.

Список грантеров по программе грантов ИТС 1998 года

<i>Грантер</i>	<i>сумма, \$</i>
Ассоциация юных лидеров г.Темиртау	4410
Общественное объединение Детский экологический клуб “Коктем”	13 946
Центр развития школьной программы “Одиссея разума”	6828
Экоцентр “Беловодье I”	9 052
Казахстанское историко-просветительское общество “Адилет”	8022
Информационный центр “Зеленое Будущее Рудного Алтая”.	14 962
Арт-салон “Нескучный сад”	11 042
Общественный фонд поддержки школы-комплекса № 29	13 750
Общественный фонд “Родничок”	8 618
Центр поддержки экологического образования	8 442
Северо-Казахстанское Общество инвалидов-больных сахарным диабетом	8 790
Культурно-правовой Молодежный Центр	11 214
Общественное объединение “Карагандинский Экологический Музей”	8 444
ОО “Последователи Саптаева”	10 000
Общество любителей птиц “Ремез”	2 000
Центрально-Азиатский Фонд Системных Исследований	5 000
Гендерный Информационно-Аналитический Центр (ГИАЦ)	9 490
Союз женщин интеллектуального труда	500
Ассоциация дунган Казахстана	500
Общественная организация Движения социальной и правовой защиты пенсионеров “Урпак” г.Аральска	500
Лига “Ак бота” по опеке детей-инвалидов	500
Общественное объединение “Женские инициативы”	500
Общественная организация Движение социальной и правовой защиты пенсионеров “Поколение” г. Караганды	500
Карагандинский Ресурсный Информационно-Технический Центр	500

Общая сумма грантов - \$ 157 510

2. Обучающая программа

1. В партнерстве с “Экоцентром” г. Караганды и общественным объединением “Равный равному” с 9 по 15 августа в г. Атырау был проведен семинар на тему “Составление проекта” и “Поиск средств для развития” для 25 представителей НПО из городов Актау, Уральск и Атырау.

2. Конференция “Проблемы и перспективы деятельности НПО в Казахстане и Средней Азии” (бюджет \$25,000). Цель конференции - выработка концепции национальной стратегии развития НПО в Казахстане. -15-17 май 98

3. ИСТС - Информационная Сеть для Третьего Сектора

Целью программы является создание современной технической базы для улучшения информационного обеспечения и сотрудничества между НПО.

Список грантополучателей в рамках программы ИСТС:

- Ассоциация директоров образовательных учреждений “Мектеп”;
- Центр гендерных исследований;
- Центр социальных проектов “ЯППИ”;
- Центр поддержки женщин;
- Благотворительный фонд социальных исследований, экспертизы и проектирования “Демос”;
- Городская общественная ассоциация “Equal to equal”;
- Культурно-образовательный Центр “Разум”;
- Диабетическая Ассоциация Казахстана;
- Карагандинское бюро по правам человека и соблюдению законности;
- Казахстанское общество любителей животных “Ремез”;
- Региональная общественная ассоциация “Общество инвалидов Алматинского района г. Алматы”;
- Поэтический Клуб “Орам”;
- Сотрудничество во имя поддержки трансформации общества;
- Общественный благотворительный фонд развития культуры и гуманизма “Mussaget”.

4. Волонтерская инициатива

В 1998 году был создан новый общественный фонд “Волонтерский Дом Сороса”, на открытие и развитие которого Фонд Сорос-казахстан выделил грант в размере \$ 81 307.

Всего израсходовано - \$ 318 849

Наталья Мамкова

*директор программ по развитию
гражданского общества*

2.2. Құқықтық реформа

Мақсаттары мен міндеттері

1. Демократия мен ашық қоғамды дамытудың заңдық кепілдігін жасау.
2. Үшінші сектордың құқықтық бастамасын дамыту мен заң жөніндегі мүмкіндіктерін қорғау.
3. Заң білім беру және құқықтық тәрбие жүйесін жетілдіру.
4. Мемлекеттік қызметкерлерінің құқық қорғау органдарының да қызметкерлерінің, заң мәдениетін көтеру.
5. Пенитенциарлық мекемелерді реформалау.
6. Коррупцияға қарсы күрес.

1998 жылғы жобалар

1. Семинарлар мен тренингтер - "Jessup Moot Court" семинары Сорос - Қазақстан Қорынан 5 400 доллар мөлшерінде грант алған Қазақ мемлекеттік заң университетінің базасында өткізілді.

"Jessup moot Court" дөңгелек столына 15 қарашада қатынасқандардың тізімі:

- | | |
|--------------------------------|-----------------------------|
| ■ Жарылғапова Ақбике, | Ақмола облысы; |
| ■ Шаяхметова Жанна Бекполовна, | Атырау облысы; |
| ■ Титова Елена Викторовна, | Қостанай облысы; |
| ■ Юсупалиев Ғафур, | Солтүстік-Қазақстан облысы; |
| ■ Керімқұлов Әділ Темірович, | Жамбыл облысы; |
| ■ Сыздықова Айнұр Маратовна, | Павлодар облысы; |
| ■ Иманжапаров Марат Телешевич, | Павлодар облысы; |
| ■ Күзембайұлы Аманжол, | Солтүстік-Қазақстан облысы. |

2. Студенттік клиникалар: отбасы және мұрагерлік құқық бойынша халыққа заң көмегін тегін көрсету үшін студенттік клиника құру жөніндегі жобаны, "Студенттік заң Орталығы мен Қазақ мемлекеттік заң университетінің "Отбасы және мұрагерлік құқық бойынша ақыл-кеңес беретін-методикалық студенттік клиника құру" Орталығы қоғамдық бірлестігі жүзеге асырды.

гранталушы жоба

- Қазақ мемлекеттік заң университеті, Алматы;
- Студенттік заң орталығы, Алматы;
- Алматы мемлекеттік университеті, Алматы.

3. Адам құқық қорғау: халықтың тұрмысы төмен тобына заң көмегін тегін көрсету үшін консультациялық Орталықтар құру жөніндегі жобаны "Құқықтық бастама" атты тұтынушылар құқық қорғайтын қоғам мен "Common Case" заң агенттігі бір жыл бойы жүзеге асырды.

Гранталушылар

- "Құқықтық бастама" Тұтынушылар құқық қорғайтын қоғамы, Алматы қаласы;
- "Common Case" заң агенттігі, Ақмола облысы.

4. "Адам құқық қорғау жөніндегі Орталық" атты Қарағанды қоғамдық бірлестігі мен "Интерлигал" атты саяси-заң зерттеу қоғамдық қоры 1998 жылғы қыркүйек айынан бастап заң мониторингі бойынша жобаны жүзеге асырды.

1998 жылғы грант алғандардың тізімі:

- "Интерлигал" қоғамдық саяси-заң қоры, Алматы қаласы;
- Тұтынушылар құқық қорғайтын қоғам, Астана қаласы.

5. Қазақстан судьяларының біліктілігін арттыру курсы, бұл - 1998 жылдың желтоқсанында басталған Қазақстан судьяларының біліктілігін арттыру курстары үшін оқу бағдарламаларын дайындатын жоба. Осы бағдарлама шеңберінде "Әділет" Жоғарғы Заң мектебі, (Алматы), Қазақстан судьяларының біліктілігін арттыру курстары үшін оқу бағдарламаларын дайындау" жобасы үшін гранталушы атанды.

6. Заң кітапханалары заң жөніндегі оқулықтарды сатып алу - бұл бағдарлама Қазақстан жоғарғы заң оқу орындарын заң ғылымдарының жиынтығы саласындағы ең жаңа деген оқу әдебиеттерімен қамтамасыз ету.

7. FSU faculty training - бұл бағдарлама заң ғылымдары жас оқытушыларының біліктілігін арттыру, бұл (COLPI конституциялық және құқықтық саясат Институтының (Будапешт, Венгрия) бастамасы бойынша жүргізіліп отыр.

8. Police Academy Training - бұрынғы тоталитарлық елдер аумағындағы милиция мектептерін кәсіби дамыту бағдарламасы.

9. Consumer's Hot Line - телефонмен тегін консультация беру арқылы тұтынушылардың мүддесін қорғауға бағытталған бағдарлама.

Жоғарғы заң білімі

1. Көше заңы (Street Law)

Мақсаттары мен міндеттері

Адам құқы мен демократияның негізгі қағидаларын күнделікті қолдануға үйрету.

1998 жылғы іс-әрекеттері

“Көше заңы” жүйелік бағдарламаның қолдауымен 1998 жылы Street Law-Қазақстан қоғамдық жаңа бірлестік құрылған болатын, оның негізгі мақсаты Қазақстан Республикасында Қарапайым заң бағдарламасын кәсіпкерлері дамыту және “Адам құқы барлықтарыңыз үшін” және “Демократия барлықтарыңыз үшін” оқу құралдарын дайындау болып табылады. Бірлестікке жарғылық іс-әрекетін жүзеге асыру үшін 27 707 доллар мөлшерінде грант берілді.

Сондай-ақ, 1998 жылдың барысында бағдарлама қазақстандық өкілдердің халықаралық семинарлар мен конференциялардың жұмыстарына қатысуын қамтамасыз етті.

2. Жаздық заң университеті

“Құқықтық реформа” бағдарламасы шеңберінде 1998 жылы

Екінші Жаздық Заң Университеті: 1) Адам құқы; 2) Қылмыстық заң және Қылмыстық процесс екі бағыты бойынша өткізілді.

3. Заң оқулықтары

1. Заң оқулықтарын ағылшын тілінен қазақ және орыс тілдеріне аудару

<i>кітаптың аты, басылымы</i>	<i>аудармашы</i>	<i>таралымы</i>
Surya Prakash Sinha “Jurisprudence Legal philosophy” West Publishing	Есмағамбетова К.Л.	1000 дана
Thomas Buergetal “International Human Rights” West Publishing	Голиков Н.Н.	2000 дана

2. Қазақстан Республикасының азаматтық және қылмыстық заң саласы бойынша салыстырмалы - концептуальды кітаптарды дайындау және жазу.

- Скрыбин Сергей Васильевич, Алматы қаласы - Уго Матезьян “Меншік құқының негізгі принциптері” кітабына қосымша болып табылатын Меншік құқының негізгі принциптері”;
- Жекебаев Ұзыке Сыйқынбаевич, Алматы қаласы - Дж. Флетчердің “Қылмыстық заңның негізгі қағидалары” кітабына қосымша болып табылатын Қылмыстық Заңдардың негізгі қағидалары;

3. Көлемі 3 000 терминнен тұратын Ағылшын-Орыс-Қазақ заң сөздігін дайындау және басып шығару.

1998 жылғы жоба шеңберінде сөздік жасаумен шұғылданған, гранталаушылар

- Төреханова Батен, Алматы қаласы;
- Сексенбаева Елшат, Алматы қаласы;
- Төреханова Маржан, Алматы қаласы;
- Төреханов Әлмаханбет, Алматы қаласы.

Сорос-Қазақстан Қоры “Заң оқулықтары” жобасын дамыту үшін \$ 49 935 көлемінде грант бөлген “Евразия” Қорына айырықша алғысайтады.

“Құқықтық реформа” бағдарламасы шеңберіндегі барлық жобалар COLPI конституция және заң саясаты институты (Будапешт қаласы, Венгрия) және “Евразия” қорымен бірлесе отырып жүзеге асырылуда.

“Көше заңы” бағдарламасы бойынша іс-шараларға қатынасқандардың және Жаздық Заң Университеттері тыңдаушыларының тізімін 103-беттегі 6-Қосымшадан қараңыз.

Барлық шыққан шығын - \$ 614 050

Раушан Наурызбаева мен Вячеслав Горбачев
үйлестірушілер

2.2. Правовая реформа

Цели и задачи

1. Создание законодательных гарантий развития демократии и открытого общества.
2. Развитие правовой инициативы и возможностей правовой защиты третьего сектора.
3. Совершенствование системы юридического образования и правового воспитания.
4. Развитие правовой культуры государственных служащих, включая работников правоохранительных органов.
5. Реформирование пенитенциарных учреждений.
6. Борьба с коррупцией.

Проекты 1998 года

1. **Семинары и тренинги** - Семинар “Jessup Moot Court” был проведен на базе Казахского государственного Юридического университета, получившего грант от ФСК в размере \$ 5 400.

Список участников Круглого стола “Jessup moot Court”:

- Жарлыгапова Акбике, Акмолинская область;
- Шаяхметова Жанна Бекполовна, Атырауская область;
- Титова Елена Викторовна, Костанайская область;
- Юсупалиев Гафур, Северо-Казахстанская область;
- Керимкулов Адиль Темирович, Жамбыльская область;
- Сыздыкова Айнур Маратовна, Павлодарская область;
- Иманжапаров Марат Телешович, Павлодарская область;
- Кузембайулы Аманжол, Северо-Казахстанская область.

2. **Студенческие клиники:** проект по созданию студенческих клиник для оказания бесплатной юридической помощи населению по семейному и наследственному праву осуществили общественное объединение “Студенческий правовой Центр” и центр “Создание консультативно - методических студенческих клиник по семейному и наследственному праву” Казахского государственного юридического университета.

Список грантополучателей в 1998 году:

- Казахский Государственный Юридический Университет, г.Алматы;
- Общественное объединение “Студенческий правовой центр”;
- Алматинский государственный Университет.

3. **Защита прав человека:** проект по созданию консультационных Центров для оказания бесплатной юридической помощи малоимущим слоям населения осуществляло общество защиты прав потребителей “Правовая инициатива” и юридическое агентство “Common Case” в течение всего года.

Список грантополучателей в 1998 году:

- Общество защиты прав потребителей “Правовая инициатива”, г.Алматы;
- Юридическое агенство “Common Cause”, Акмолинская область.

4. **Мониторинг** - Карагандинское общественное объединение “Центр по защите прав человека” и общественный фонд политико-правовых исследований “Интерлигал” с начала сентября 1998 года осуществляли проект по правовому мониторингу.

Список грантополучателей в 1998 году:

- Общественный фонд политико-правовых исследований “Интерлигал”, г.Алматы;
- Общество защиты прав потребителей, г.Астана

5. **Курсы повышения квалификации судей Казахстана** - это проект разработки учебных программ для курсов повышения квалификации судей Казахстана, начатый в декабре 1998 года. Грантополучателем в рамках данной программы стала Высшая школа права “Адилет”, Алматы - за проект “Разработка учебных программ для курсов повышения квалификации судей Казахстана”.

6. **Юридическая библиотека/покупка юридических учебников** - это программа обеспечения казахстанских юридических вузов новейшей учебной литературой в области юриспруденции.

7. **FSU faculty training** - это программа повышения квалификации молодых преподавателей юридических наук, проводимая по инициативе Института конституционной и правовой политики COLPI (Будапешт, Венгрия).

8. **Police Academy Training** - это программа профессионального развития школ милиции на территории пост тоталитарных стран.

9. **Consumer's Hot Line** - это программа, предназначенная защищать интересы потребителей через бесплатные консультации по телефону.

Высшее юридическое образование

1. Уличный закон (Street Law)

Цели и задачи

Обучение повседневному применению принципов основных прав человека и демократии.

Деятельность в 1998 году

В 1998 году при поддержке сетевой программы “Уличный закон” было создано новое общественное объединение Street Law -Казахстан (г.Алматы), в задачи которого входит создание и развитие программы Популярное право в Республике Казахстан и разработка учебных пособий “Права человека для всех” и “Демократия для всех”. На осуществление уставной деятельности объединению передан грант на сумму \$ 27 707.

Также в течение 1998 года программой обеспечивалось участие казахстанских представителей в работе международных семинаров и конференций.

2. Летний Юридический Университет

В 1998 году в рамках программы “Правовая реформа” был проведен Второй Летний Юридический Университет по двум направлениям: 1) Права человека; 2) Уголовное право и Уголовный процесс.

3. Юридические учебники

1. Перевод юридической литературы с английского языка на русский и казахский языки.

<i>название книги, издание</i>	<i>переводчик</i>	<i>тираж</i>
Surya Prakash Sinha “Jurisprudence Legal philosophy” West Publishing	Есмагамбетов К. Л.	1000 экз.
Thomas Buergerthal “International Human Rights” West Publishing	Голиков Н. Н.	2000 экз.

2. Разработка и написание сравнительно - концептуальных книг в области гражданского и уголовного законодательства Республики Казахстан.

■ Скрябин Сергей Васильевич, г.Алматы, “Основные концепции права собственности Республики Казахстан”, которая является приложением к книге Уго Матея “Основные принципы права собственности”;

■ Жекебаев Узыке Сикунбаевич, г.Алматы, “Основные принципы уголовного права Республики Казахстан”, которая является приложением к книге Дж. Флетчера “Основные принципы уголовного права”.

3. Разработка и издание Англо-Русско-Казахского Юридического словаря объемом 3 000 терминов.

Грантополучатели, работавшие над созданием словаря в рамках проекта 1998 года:

- Туреханова Батен, г.Алматы;
- Сексембаева Ельшат, г.Алматы;
- Туреханова Маржан Алмахамбетовна, г.Алматы;
- Туреханов Алмаханбет, г.Алматы.

Особую благодарность Фонд Сорос-Казахстан выражает фонду “Евразия”, предоставившему грант в размере \$ 49 935 на развитие проекта “Юридические учебники”

Все проекты в рамках программы “Правовая реформа” осуществляются в сотрудничестве с Институтом конституционной и правовой политики COLPI (г. Будапешт, Венгрия) и фондом “Евразия”.

Списки участников мероприятий по программе “Уличный закон” и список слушателей Летнего Юридического Университета смотрите, пожалуйста, в Приложении 6, на стр. 103.

Всего израсходовано - \$ 614 050

Раушан Наурызбаева и Вячеслав Горбачев
координаторы

2.3. Экономикалық реформалар

Мақсаттары мен міндеттері

Ашық Қоғам Институты арқылы несие беру жолымен баспалардың тәуелсіз болуына қолдау жасау.

1998 жылғы іс-әрекеттері

1. Сорос-Қазақстан және оның өріптестерінің арасында бағдарлама бойынша қаржылық қарым-қатынасты өз міндетіне алған баспаларға несие беру жөніндегі Қорды (Publishing Loan Fund), ұйымдастыру.

2. Шағындау баспалардың қызметкерлері үшін банктермен қаржылық жұмысты ұйымдастыру бойынша оқыту семинарын өткізу.

“Шағын несие және баспаларға қарыз беру” семинарына қатынасқандардың тізімі:
Дәуренбеков Жақау Дәуренбекұлы Оразбеков Нұрмахан Оразбекұлы
Сексенбаев Берік Оңбайұлы Ысқақова Мәриям Кәрімбайқызы
Сүлейменов Бейсенбай Жолдасбекұлы Қазыбек Мұхтар
Қожақова Гүлжан Құлбаев Абылайхан Орашулы
Байбосынова Алмажан Жәмиқызы Кротова Валентина Алексеевна
Сейсенова Найля Бақытқызы Ақбасов Исан Үсенбайұлы
Бейсенбаева Шолпан Абайқызы Жолдасбаев Ермек Қайымұлы
Бөйменов Сағынгерей Зұлханұлы Бинчева Светлана Ивановна
Тен Зинаида Яковлевна Көпішев Әшірбек Сейілханұлы

Барлық шыққан шығын - \$ 10 835

Лейла Боқажанова
үйлестіруші

2.4. Жергілікті жердегі өзін-өзі баақару

Мақсаттары мен міндеттері

Сорос-Қазақстан Қоры жүргізетін “Жергілікті жердегі өзін-өзі басқару” бағдарламасы Қазақстан Республикасындағы жергілікті жерде өзін-өзі басқару органдарының қалыптасуына және дамуына көмектесуге бағытталған.

1998 жылғы іс-әрекеттері

1. “Жергілікті жердегі өзін-өзі басқару” бағдарламасы бойынша өткізілген грантты конкурстың мақсаты жергілікте жердегі өзін-өзі басқару процесінің дамуына ықпал ету.

Конкурстың өзегі - Қазақстан Республикасындағы демократиялық және экономикалық реформалардың дамуына арналған инновациялық характердегі жобалар. Төмендегідей жобалар гранттар алды:

грантталушы, қала (облыс)	жоба	сомасы, \$
ЖШС “Ар”, Павлодар облысы	Өмірін қамтамасыз ету мәселелерін шешудегі халықтың өзін-өзі басқаруы	13 688
ЖШС “Тим-Ел”, Батыс Қазақстан	Батыс Қазақстан облысындағы қалдықтарды пайдаға асыру және қайта өңдеуді ұйымдастыру бойынша халықты қоғамдық пайдалы іске тартуды өзін-өзі басқару арқылы дамыту	6 970
МЕУ “Ұлдана”, Алматы облысы	Көп салалы шағын шаруашылықты қолдау арқылы өзін-өзі басқаруды дамытуға ықпал жасау.	10 520
“Табиғат” Қазақстан ассоциациялары мен кәсіп орындарының экологиялық одағы, Алматы қаласы	Халықтың тұрғылықты тұратын жері бойынша өзін-өзі басқару орындарының құрылымдарына басшылар дайындау үшін оқыту-ақпарат орталығын құру	12 045
Қоғамдық ұйым “Алатау ауылының ақпарат орталығы”, Алматы қаласы	Жергілікті жердегі өзін-өзі басқаруды дамытудың ең қажет элементі-ақпарат орталығы	11 650
“Дадем” қоғамдық бірлестік, Оңтүстік Қазақстан өкілдігі	Отырар Бастамасы	10 730
“Айқап” өзін-өзі басқару кеңесі, Оңтүстік Қазақстан облысы	“Айқап” аудандағы шағын халықтың өзін-өзі басқаруы	8 630

2. “Жергілікті жерде өзін-өзі басқарудың Қазақстандағы проблемалары мен келешекте дамуы” атты Республикалық семинардың қорытындысы - жергілікті жерде мемлекеттік басқару мен өзін-өзі басқару жөніндегі заң шығару негіздерін жетілдіру жұмысына пайдаланылатын нақты ұсыныстың жасалғаны болып табылады (16-18 сәуір 1998 ж.).

Барлық шыққан шығын - \$ 123 131

Лейла Боқажанова
үйлестіруші

2.3. Экономические реформы

Цели и задачи

Поддержка независимости издательств путем кредитования через Институт Открытого Общества.

Деятельность в 1998 году

1. Организация Фонда по кредитованию издательств (Publishing Loan Fund), взявшего на себя функции координации финансовых взаимоотношений между Фондом Сорос-Казахстан и партнерами по программе.
2. Проведение обучающего семинара для работников небольших издательств по организации финансовой работы с банками.

Список участников семинара "Микрокредиты и займы для издательств"

Дауренбеков Жахау Дауренбекович	Кротова Валентина Алексеевна
Оразбеков Нурмахан Оразбекович	Сейсенова Найля Бакиртбаевна
Сексенбаев Берик Онбаевич	Акбасов Исан Усенбаевич
Исхакова Мариям Каримбаевна	Бейсенбаева Шолпан Абаевна
Сулейменов Бейсенбай Жолдасбекович	Жолдаспаев Ермек Каимович
Казыбек Мухтар	Байменов Сагингерей Зулханович
Кожаква Гульжан	Бинчева Светлана Ивановна
Кулбаев Абылайхан Орашевич	Тен Зинаида Яковлевна
Байбосунова Алмажан Жамиевна	Копишев Аширбек Сеилханович

Всего израсходовано - \$ 10 835

Лейла Бокажанова
координатор

2.4. Развитие местного самоуправления

Цели и задачи

Программа "Местное Самоуправление", проводимая Фондом Сорос-Казахстан, направлена на помощь в становлении и развитии органов местного самоуправления в Республике Казахстан.

Мероприятия 1998 года

1. Грантовый конкурс по программе "местное самоуправление", целью которого было содействие процессу развития местного самоуправления.

Предмет конкурса - проекты инновационного характера, посвященные развитию демократических и экономических реформ в Республике Казахстан.

Гранты получили следующие проекты:

грантер	проект	сумма, \$
ТОО "Ар", Павлодарская обл.	Самоуправление населения в решении вопросов жизнеобеспечения	13 688
ТОО "Тим-Ел", Западный Казахстан	Развитие самоуправления через вовлечение населения в общественно полезное дело по организации утилизации и переработки бытовых отходов в Западно-Казахстанской области	6 970
НПО "Улдана", Алматинская обл.	Оказание содействия в развитии самоуправления через поддержку многоотраслевого малого хозяйства	10 520
Экологический союз "Табиғат", г. Алматы	Создание учебно-информационного центра для подготовки руководителей самоуправленческих структур по месту жительства населения	12 045
ОО "Информационный центр поселка Алатау", г. Алматы	Информационный центр как необходимый элемент развития местного самоуправления	11 650
Общественная ассоциация "Дадам" Южно-Каз обл.	Издательский дом "Отрар Бастармасы"	10 730
Совет по самоуправлению "Айқап" Южно-Каз обл.	Самоуправление населения в мкрн Айқап	8 630

2. Республиканский семинар "Местное самоуправление: проблемы и перспективы развития в Казахстане", результатом которого явились конкретные рекомендации для использования в процессе работы над совершенствованием законодательной базы местного государственного управления и самоуправления. (16-18 апреля 1998)

Всего израсходовано - \$ 123 131

Лейла Бокажанова
координатор

2.5. ШЫҒЫС - ШЫҒЫС

Мақсаттары мен міндеттері

Биылғы жылы “Шығыс-Шығыс” бағдарламасы қоғамның ең бір шиеленіскен саяси және әлеуметтік - экономикалық проблемаларына баса назар аударды. Төмендегідей іс-шаралардың негізгі мақсаты елдер арасында тәжірибе алмасу болып табылады. Бағдарламаның енді бір мақсаты - Сорос-Қазақстан Қорының басқа да бағдарламаларымен тығыз қарым-қатынаста болу.

1998 жылғы іс-әрекеттері

1. Сорос-Қазақстан Қорының медицина бағдарламасымен бірлесе отырып өткізген “Денсаулық сақтаудың құқықтық аспектілері” атты семинар.

2. Сорос-Қазақстан Қорының “Үшінші сектор бастамасы” бағдарламасымен бірлесе отырып өткізген Польша, Қырғызстан және Қазақстан Мемлекеттік емес ұйымдарының арасындағы үш жақты алмасу.

3. Сорос-Қазақстан Қорының “Экономикалық реформа” бағдарламасымен бірлесе отырып өткізген “Орталық Азияда шағын несие беру” семинары.

4. Сорос-Қазақстан Қорының “Жергілікті жердегі өзін-өзі басқару” бағдарламасымен бірлесе отырып өткізген Словакия мен Қазақстан арасындағы жергілікті жердегі өзін-өзі басқару бойынша семинарларға қатысқандарды алмастыру.

5. “Каспий теңізі жағалауындағы елдерден көмірсутегі шикізатын тасымалдау” атты семинары “Орталық Азия сайлау жүйесі қорымен” бірлесе отырып өткізілді.

6. Орталық Азия мен Россия елдерінің Жаздық экономикалық лагері, “Жастар жетістігі” мемлекеттік емес ұйымдарымен бірлесе отырып өткізілді.

7. “Салық салу мәдениеті Қорымен” бірлесіп отырып сыбайластық жемқорлық бұрынғы тоталитарлы мемлекеттердің бір белгісі тәрізді” семинарын өткізді.

8. Біріккен Ұлттар Ұйымы мен Европа Кеңесі қауіпсіздік ұйымының бірлесе отырып қаржыландырылған жағдайда, Халықаралық сайлау жүйесі Қорымен бірігіп өткізген Орталық Азия елдеріндегі сайлау комитеттерін басқару жөніндегі семинар.

9. Югославия, Польша, Словакия, Россия, Қырғызстандағы халықаралық форумдар мен семинарларға Қазақстан өкілдерінің қатысуы.

10. “Орталық Азиядағы діни ұйымдардың” семинары

11. Қазақстан және Польша арасындағы жас саясаттанушылар мен әлеуметтік пәндерінің оқытушыларын алмастыру.

“Шығыс-Шығыс” бағдарламасы бойынша іс-шараларға қатынасқандардың тізімін 104-беттегі 7-Қосымшадан қараңыз.

Барлық шыққан шығын - \$ 205 149

Өмір Елшібеков
үйлестіруші

2.5. Восток-Восток

Цели и задачи

В этом году программа Восток-Восток сфокусировала свое внимание на наиболее острых политических и социально-экономических проблемах общества. Основной целью этих мероприятий является обмен опытом между странами. Другой важной задачей программы является тесная взаимосвязь с другими программами Фонда Сорос Казахстан.

Деятельность в 1998 году

1. Семинар “Правовые аспекты в здравоохранении”, проведенный совместно с медицинской программой Фонда Сорос Казахстан.
2. Трехсторонний обмен между польскими, кыргызстанскими и казахстанскими НПО, проведенный совместно с программой “Инициатива третьего сектора” Фонда Сорос Казахстан.
3. Семинар “Микрокредитование в Центральной Азии”, проведенный совместно с программой “Экономические реформы” Фонда Сорос Казахстан.
4. Обмен участниками семинаров по местному самоуправлению между Словакией и Казахстаном, проведенный совместно с программой “Местное самоуправление” Фонда Сорос-Казахстан.
5. Семинар “Транспортировка углеводородного сырья из стран Каспийского моря”, проведенный совместно с “Центрально-азиатским фондом избирательных систем”.
6. Летний экономический лагерь стран Центральной Азии и России, проведенный совместно с НПО “Достижение молодых”.
7. Семинар “Коррупция как один из признаков пост тоталитарных государств”, проведенный совместно с “Фондом налоговой культуры”.
8. Семинар по администрированию избирательных комитетов в странах Центральной Азии, проведенный совместно с Международным фондом избирательных систем, ПРООН и Миссией ОБСЕ на условиях со-финансирования.
9. Участие представителей Казахстана в международных форумах и семинарах в Югославии, Польше, Словакии, России, Кыргызстане.
10. Семинар “Религиозные организации в Центральной Азии”
11. Обмен молодыми политологами и преподавателями социальных дисциплин между Казахстаном и Польшей.

Списки участников мероприятий по программе “Восток-Восток” смотрите, пожалуйста, в приложении 7, на стр. 104.

Всего израсходовано - \$ 205 149

Амир Ельчибеков
координатор

2.6. Бұқаралық ақпарат құралдарын және тәуелсіз бейне таспаны қолдау

Мақсаттары мен міндеттері

Тәуелсіз БАҚ-ты қолдау, мемлекеттік емес ақпараттар жүйесін құру, тележурналистер үшін оқытатын семинарлар - тренингтер өткізу, әлеуметтік тақырып жобаларымен жұмыс істейтін теле және бейне студияларды қолдау

1998 жылғы жобалар

1. Жаңалықтар тележурналистика бойынша екі апталық семинарлар:

- Ақтау мен Павлодар қалаларындағы 24 (жиырма төрт) тележурналист оқыған семинарлар;
- Ең үздік жаңалықтық сюжет конкурсы.

Жоба бюджеті \$ 26 000

2. Газеттер арасындағы грантты конкурс

Мемлекеттік емес газеттер арасындағы конкурс қорытындысы бойынша 5 (бес) грант берілді:

■ “Азия-транзит”, Қарағанды, компьютер, цифрлы фотокамера	\$ 4 000
■ “Ақ-жайық”, Атырау, көшірме жақтауы	\$ 7 980
■ “Айғақ”, Шымкент, редакциялық кешен	\$ 10 980
■ “Спектр”, Семей, компьютер, бағдарламалық қамтамасыз ету	\$ 2 000
■ “XXI век”, Алматы, редакциялық кешен	\$ 21 544

3. Тәуелсіз ақпараттар орталығын құру

Конкурс негізінде, іс-әрекеті газеттер арасында электронды почта бойынша ақпараттар жинау және тарату болып табылатын, бұқаралық ақпараттар құралы (БАҚ) орталығын құру жөніндегі ең үздік жоба таңдап алынды. Орталық директоры - Сергей Дуванов. Сондай-ақ, осы жоба шеңберінде газеттер арасында, ақпараттарды жедел алу және тарату мақсатында, электронды почта орнату бойынша конкурс өткізілді. Қазақстанның әртүрлі аймағындағы 8 (сегіз) газет конкурста жеңіп шықты.

Жоба бюджеті: \$ 65 000

4. Деректі фильмдер серияларын түсіру

“Камера алып Қазақстанды аралағанда” атты әлеуметтік - маңызды тақырып бойынша конкурста жеңіп шыққан ең үздік сценарилер, деректі фильмдер түсіруден грант алғандар.

Деректі фильмдер байқауының жеңімпаздары:

- ЖШС “Дидан Студиясы”, М. Мусиннің “Песчаный зверь” фильмі;
- “Талисман” балалар телестудиясы, Р.Қырықбаевтың “Незавидная судьба села Завидного” фильмі;
- ЖШС “Абарсан”, А.Капанов пен Р.Казарьянның “Традиционный уклад жизни казаков” фильмі;
- ЖШС “Дельта-Арт”, Е. Оспановтың “Қымыз” фильмі;
- “Северный Казахстан” газетінің редакциясы, Г.Хапетовтың “В согласии с миром живым” фильмі;
- ЖШС “Арт-Синтез”, “По старой Караванке” фильмі;
- МЕУ “Экологиялық жоба”, Г.Насыров пен Қ.Қуанышбаевтың “Безумный Нофелет” фильмі;
- “Асқарбеков” жеке меншік кәсіпорыны, Е. Асқарбековтың “Город без лиц” фильмі.

Жоба шеңберінде екі телестудия бейне құрал-жабдығының кешенін алды:

- “Талисман” балалар телестудиясы, Алматы қаласы - Бейне құрал-жабдық кешені;
- Т.Жүргенов атындағы Қазақ мемлекеттік театр және кино институты, Алматы қаласы - Бейнеқұрал-жабдық кешені.

Жоба бюджеті: \$ 40 000

5. Тәуелсіз продюсер орталығын құру

Конкурс негізінде Мұрат Нұғыманов басшылық етіп “СКИФ” продюсер студиясы дербес бағдарлама бойынша жұмыс істеуі әрі Сорос-Қазақстан Қорының деректі фильмдер, телебағдарламалар мен әлеуметтік роликтер түсіру жобалары бойынша жұмыс істеуі үшін таңдап алынды. Тәуелсіз продюсер орталығына жалпы \$ 93 515 тұратын ВЕТАСАМ форматты құрал-жабдық грант ретінде берілді.

6. Тележобалар конкурсы.

Байқау нәтижесі бойынша төмендегі қатынасшыларға гранттар берілді:

- “Стелла” телерадиокомпаниясы, Ақмола облысы - “Келіңіздер, жабық қаланы” ашайық” (§ 6 192);
- ЖШС “GALA-TV телекомпаниясы, Алматы қаласы - “Лучше быть здоровым” 12 (он екі) бағдарламаны жасау (§ 4 500).

7. “Сайлау” тақырыбына жасалған әлеуметтік роликтер конкурсы

Алматы қаласы шеңберінен аспайтын “Сайлау” тақырыбына жасалған әлеуметтік роликтер конкурсының жеңімпаздары мына төмендегідей болды:

- ЖШС “Video-монитор”, Алматы қаласы - “Мы хотим и можем выбрать будущее страны” әлеуметтік роликі (§ 3 000);
- МЕУ “Экологиялық жоба”, Алматы қаласы, “Сайлау” тақырыбына түсірілген әлеуметтік роликтер (§ 4 000).

Жоба бюджеті: \$ 7 000.

8. Оқыту семинарлары

1. “Евразия” кинофестивалі шеңберінде тәуелсіз студиялардың продюсерлері үшін семинар (Бюджеті: \$ 8 000).

2. ЮНЕСКО, АНЕСМИ және Қазақстан Баспасөз Клубымен бірлесіп отырып өткізген “Қазақстан мен Орта Азиядағы тәуелсіз бұқаралық ақпарат құралдарының (БАҚ) қалыптасуы мен дамуының динамикасы” атты семинар. Сорос-Қазақстан Қорының салымы \$ 9 000.

9. БАҚ гранттары

Бұл жоба шеңберінде гранттарды мыналар алды:

- Жұртшылықпен байланыс жөніндегі Қазақстан ассоциациясы, Алматы қаласы, Конференция қорытындысы бойынша “Перспективы развития PR-рынка в РК” атты ақпарат бюллетенді шығару;
- Алиев Дулат Қапбарұлы, Алматы қаласы, БАҚ саласындағы зерттеу;
- Ұлттық баспасөз клубы, Алматы қаласы, Электронды почта орнату;
- ЖШС “Арт-центр”, Алматы қаласы, “Жәния Әубәкірова Шопенді Польшада ойнауы” телевизиялық деректі фильм.

Тәуелсіз БАҚ конкурсына қатысушы - грант алғандардың тізімі:

- Сабыралиева Ажар, Алматы қаласы;
- Қалыбай Қошқар Қапалбекұлы, Оңтүстік Қазақстан облысы;
- Богдай Альбина, Солтүстік Қазақстан облысы;
- Исмаилова Сұлужан, Алматы қаласы;
- “Свободная газета” газеті, Алматы қаласы;
- Габаченко Александр, Алматы қаласы;
- Күсайынова Жанар, Алматы қаласы;
- Токшылыков Ерлан, Қарағанды;
- Чеботарев Андрей, Алматы қаласы;
- Абдрахманова Раушан, Қостанай облысы.

Жалпы бюджет: \$ 9 700

Бағдарлама бойынша семинарларға қатынасқандар мен грантталушылардың тізімін 107-беттегі 8-Қосымшадан қараңыз.

Барлық шыққан шығын — \$ 242 753

Гүлнәр Әбікеева
үйлестіруші

2.6. Поддержка СМИ и независимого видео

Цели и задачи

Поддержка независимых СМИ, создание негосударственной информационной сети, проведение обучающих семинаров-тренингов для тележурналистов, поддержка теле и видеостудий, работающих над проектами социальной тематики.

Проекты 1998 года

1. 2-х недельные семинары по новостной тележурналистике

■ Семинары в городах Актау и Павлодар, где прошли обучение 24 тележурналиста.

■ Конкурс на лучший новостной сюжет.

Бюджет проекта \$ 26 000

2. Грантовый конкурс среди газет

По результатам конкурса среди негосударственных газет было выдано 5 грантов:

■ "Азия-транзит", Караганда, компьютер, цифровая фотокамера	\$ 4 000
■ "Ак-жайык", Атырау, копировальная рама	\$ 7 980
■ "Айгак", Шымкент, редакционный комплекс	\$ 10 890
■ "Спектр", Семипалатинск, компьютер, программное обеспечение	\$ 2 000
■ "XXI век", Алматы, редакционный комплекс	\$ 21 544

3. Создание независимого информационного центра

На конкурсной основе была выбран лучший проект по созданию информационного центра СМИ, в деятельность которого будет входить сбор и распространение информации по электронной почте среди газет. Директор центра - Сергей Дуванов.

Также в рамках данного проекта был проведен конкурс среди газет на установку электронной почты с целью оперативного получения и распространения информации. Конкурс выиграли 8 газет в различных регионах Казахстана.

Бюджет проекта: \$ 65 000

4. Создание серии документальных фильмов

Победители конкурса на лучший сценарий по социально-значимой тематике "С камерой по Казахстану", получившие грант на создание документальных фильмов.

Победители конкурса документальных фильмов:

- ТОО "Студия Дидан", фильм М. Мусина "Песчаный зверь";
- Детская телестудия "Талисман", фильм Р. Крыкбаевой "Незавидная судьба села Завидного";
- ТОО "Абарсан", фильм А. Капанова и Р. Казаряна "Традиционный уклад жизни казахов";
- ТОО "Дельта-Арт", фильм Е. Оспанова "Кумыс";
- редакция газеты "Северный Казахстан", фильм Г.Хапетова "В согласии с миром живым";
- ТОО "Арт-Синтез", фильм "По старой Караванке";
- НПО "Экологический проект", фильм Г.Насырова и К. Куанышпаева "Безумный Нофелет";
- Частное предприятие "Аскарбеков", фильм Е. Аскарбекова "Город без лиц".

В рамках проекта две телестудии получили комплект видео оборудования:

- Детская телестудия "Талисман", г.Алматы, комплект видеооборудования
- Казахский Государственный институт театра и кино им. Т. Жургенова, г.Алматы, комплект видеооборудования

Бюджет проекта: \$ 40 000

5. Создание независимого продюсерского центра

На конкурсной основе была отобрана продюсерская студия “СКИФ” под руководством Мурата Нугманова для работы как по самостоятельной программе, так и проектам фонда Сорос-Казахстан по созданию документальных фильмов, телепрограмм и социальных роликов. Независимому продюсерскому центру был выдан грант - оборудование формата ВЕТАСАМ - на общую сумму \$ 93 515.

6. Конкурс телепроектов

По результатам конкурса были предоставлены гранты следующим участникам:

- Телерадиокомпания “Стелла”, Акмолинская область, “Давайте откроем “закрытый город”, (\$ 6 192);
- ТОО Телекомпания “GALA-TV”, г.Алматы, Создание 12-ти программ “Лучше быть здоровым” (\$ 4 500).

7. Конкурс социальных роликов на тему “Выборы”

Победителями локального конкурса в г.Алматы на создание социальных роликов на тему “Выборы” стали:

- ТОО “Video-монитор”, г.Алматы, социальный ролик “Мы хотим и можем выбрать будущее страны”, (\$ 3000);
- НПО “Экологический проект”, г.Алматы, Социальные ролики на тему “Выборы”, (\$ 4000).

Бюджет проекта: \$ 7 000

8. Обучающие семинары

1. Семинар для продюсеров независимых студий в рамках кинофестиваля “Евразия”. (Бюджет \$ 8 000).

2. Семинар “Становление и динамика развития независимых СМИ в Казахстане и Средней Азии”, проведенный совместно с ЮНЕСКО, АНЕСМИ и Казахстанским Пресс-клубом. Вклад фонда Сорос-Казахстан \$ 9 000.

9. Гранты СМИ

Гранты в рамках этого проекта получили:

- Казахстанская ассоциация по связям с общественностью, г. Алматы, издание информационного бюллетеня по итогам конференции “Перспективы развития PR-рынка в РК”;
- Алиев Дулат Капбарович, г.Алматы, Исследования в области СМИ;
- Национальный пресс-клуб, г.Алматы, Установка электронной почты;
- ТОО “Арт-центр”, г.Алматы, Серия телевизионных документальных фильмов “Жания Аубакирова играет Шопена в Польше”.

Список грантеров - победителей Конкурса независимых СМИ:

- Сабралиева Ажар, г.Алматы;
- Кальбай Кошкар Капалбекулы, Южно-Казахстанская область;
- Богдай Альбина, Северо-Казахстанская область;
- Исмаилова Служан, г.Алматы;
- газета “Свободная газета”, г.Алматы;
- Габаченко Александр, г.Алматы;
- Кусаинова Жанар, г.Алматы;
- Токшылыков Ерлан Бейсенулы, Карагандинская область;
- Чеботарев Андрей Евгеньевич, г.Алматы;
- Абдрахманова Раушан, Костанайская область.

Общий бюджет: \$ 9 700

Списки грантеров и участников семинаров по программе смотрите, пожалуйста, в Приложении 8, на стр. 107.

Всего израсходовано - \$ 242 753

Гульнара Абекеева
координатор

2.7. Медицина және денсаулық сақтау

1. Зальцбург медицина семинары

Мақсаттары мен міндеттері

Бағдарлама жас (40 жасқа дейінгі) дәрігерлердің біліктілігін көтеруге арналған және өртүрлі клиникалық пәндер бойынша семинарларды өткізеді.

1998 жылғы іс-әрекеттері

1998 жылы алғаш рет Астанадан, Қарағандыдан, Өскеменнен, Семейден, Шымкенттен жас дәрігерлер Зальцбург медицина семинарларына жол тартты.

1998 жылы “Зальцбург медицина семинарлары” бағдарламасы бойынша оқыған қазақстандық дәрігерлердің тізімі:

Кичигина С.,	Өскемен қаласы, Отоларингология
Сүлейменова Л.,	Астана қаласы, Ішкі ауырулар және кардиология
Жұманова А.,	Алматы қаласы, Ішкі ауырулар және кардиология
Чемерис И.,	Алматы қаласы, Неврология
Жаксылықова К.,	Семей қаласы, Педиатриядағы кезек күттірмейтін көмек
Жуков О.,	Алматы қаласы, Жұқпалы аурулар мен эпидемиология
Перепелица В.,	Алматы қаласы, Урология
Кудеринов С.,	Қарағанды қаласы, Урология
Чехович Г.,	Астана қаласы, Неонатология
Болдов И.,	Қарағанды қаласы, Онкология
Әбішев Б.,	Алматы қаласы, Диагностика УЗИ
Өтелбаев С.,	Алматы қаласы, Диагностика УЗИ
Аменов М.,	Қарағанды қаласы, Анестезиология
Свотова Г.,	Алматы қаласы, Гинекология және акушерство
Тұрғынов Е.,	Қарағанды қаласы, Торакальды хирургия
Бакиева Л.,	Шымкент қаласы, Травматология

Қатынасушылардың Зальцбургтан жана ғылыми және практикалық мәліметтері бар арнайы әдебиеттерді өте көп әкелетінін ескере отырып, біз алып келген ақпараттарды еліміздің медициналық академияларына мүмкіндігінше таратып беруге тырыстық. Міне осылай медицина академияларының кітапханалары әрбір жарты жыл сайын өртүрлі клиникалық пәндер бойынша ағылшын тіліндегі материалдардың көшірмелерін алады.

2. Денсаулық сақтаудағы бастамалар “Медициналық гранттар”

1998 жылы гранттар алған мекемелердің тізімі:

Қазақ медицина университетінің емханалық кафедрасы, Алматы қаласы	Қазақ тілінде “Емханалық педиатрия оқулығын және “Учаскелік педиатрияға көмек” анықтама оқулықты дайындау және басып шығару.
Қазақ медицина университетінің акушерство және гинекология кафедрасы, Алматы қаласы	Бала тууға көмектесетін мекемелер тәжірибесіне нәрестеге жанашырлықпен қарау бастамаларын енгізу
САТР-Қоғамдық бірлестік Ақыл-есі және денесінің өсуі бұзылған балалар мен жасөспірімдерді әлеуметтік адаптациялау және кәсіби еңбекке баулу Орталығы, Алматы қаласы	Мед. бикелерді дайындау 0-3 жасқа дейінгі психо-физикалық дамуы бұзылған балаларға скринингтік диагностика жасау
“Ана мен бала” Қоғамы, Алматы облысы	Оқыту-методикалық база құру және әйелдер үшін сабақты одан ары қарай ұйымдастыру
Қоғамдық қор - “Болашақ” балалар қайырымдылық қоры Қостанай облысы	Жасөспірімдер үшін салауатты өмір сүру жөніндегі қайырымдылық лекцияларды дайындау және өткізу
Республикалық наркологиялық психотерапиялық орталық Жамбыл облысы	Наркологиялық ауырулар және олардың зардаптарының алдын алу жөніндегі семинарларды ұйымдастыру
Медицина генетиктерінің ассоциациясы, Алматы қаласы	Қазақстанның ұлттық генетикалық көрсеткіш нәтижесінде компьютерлік мәліметтер базасын құру
“Интенсив-Білім” Қосымша білім берудің Қордай Орталығы, Жамбыл облысы	Оқыту-методикалық база құру және әйелдер үшін сабақты одан ары қарай ұйымдастыру

3. “Ауруханаларды дамыту”.

Бағдарламалардың ішіндегі табысты өтіп жатқаны деуге келмейтіндердің бірі болып табылады. Қор 1997 жылдан бастап медициналық академиялардың емханалық базасы болып табылатын Қазақстан ауруханаларына медициналық құрал-жабдықтар жеткізу жүйесін жасауға тырысты. Дәл осылай, басты идея жоғарғы медициналық білім беру системаларын қолдау еді. 1998 есеп беру жылында Астана, Шымкент, Алматы қалаларының ауруханаларына бірнеше контейнерлер жеткізу жүзеге асырылды. Өртүрлі объективті себептердің салдарынан кейбір жағдайларда жүктің құжаттарын дайындау және оларды тиісті мекемелердің алуында кешеуілдеулер болды. Қор өзінің іс-әрекетіне жеткілікті түрде сын көзбен қарап, нақ осы бағдарламаны тоқтату және бұдан ары мұны жалғастырмау жөнінде шешім қабылдады.

4. “Нашақорлықтың зиянын төмендету”

Мақсаттары мен міндеттері

Бағдарлама есірткі қолдануға байланысты туындаған проблемалардың шешімін табудың Қазақстан үшін жаңа тәсілін қалыптастыруға бағытталған: ескірткіге тәуелділерге түсіністікпен қарау, ВИЧ - инфекциясын таратушыларға қарсы алдын-алу шаралары (шприцтерді ине салатын нашақорларға таратып беру) оларды әлеуметтік тұрғыдан қолдау жасау.

1998 жылғы іс-әрекеттері

1. “Қазақстан: қоғам және есірткілер” халықаралық конференциясы, қатысқандар - 1998 жылғы қаңтар айында өткізілген нашақорлықтың алдын алу жөніндегі ең үздік жұмыстардың конкурсында жеңімпаз атанғандар.

2. ВИЧ-инфекциясының алдын алу және кең етек жаймауы саласындағы гранттарды алу жобаларының конкурсы.

“Нашақорлықтың зиянын төмендету” бағдарламасы бойынша 1998 жылы грант - алушылардың тізімі:

“Сингон” психотерапевтердің, наркологтардың шығармашылық тобы, Ақмола облысы.	Жасөспірімдер арасындағы алғашқы нашақорлықтың алдын алу	\$ 9 699
“Равный Равному” Алматы қалалық бірлестігі, Алматы қаласы.	Консультация беретін орталық құру	\$ 12 348
Біртанов Елжан, Алматы қаласы	Стимулянттар жөніндегі конференция, Манчестер, 17-20 қыркүйек, 1998 ж.	\$ 1 318
Өлімжанов Жұлдызбек, Алматы қаласы	Стимулянттар жөніндегі конференция, Манчестер, 17-20 қыркүйек, 1998 ж.	\$ 1 257
Ақпаратты-консультативті токсикологиялық орталық, Алматы қаласы	Нашақорлықты екінші рет профилактика жасау жөніндегі ақпаратты компания.	\$ 11 655
“Помощь” Қоғамдық Қоры, Қостанай облысы	Консультациялық Орталық құру	\$ 9 734

Барлық шыққан шығын - \$ 359 534

Валерия Гурьевич
үйлестіруші

2.7. Медицина и здравоохранение

1. Зальцбургские медицинские семинары

Цели и задачи

Программа предназначена для повышения квалификации молодых (до 40 лет) врачей и представляет собой семинары по различным клиническим дисциплинам.

Деятельность в 1998 году

В 1998 году впервые на Зальцбургские медицинские семинары отправились молодые врачи из Астаны, Караганды, Усть-Каменогорска, Семипалатинска, Шымкента.

Список казахстанских врачей, обученных по программе “Зальцбургские медицинские семинары” в 1998 году:

Кичигина С.,	Отоларингология, г.Усть-Каменогорск
Сулейменова Л.,	Внутренние болезни и кардиология, г.Астана
Жуманова А.,	Внутренние болезни и кардиология, г.Алматы
Чемерис И.,	Неврология, г.Алматы
Джаксалыкова К.,	Неотложная помощь в педиатрии, г.Семипалатинск
Жуков О.,	Инфекционные заболевания и эпидемиология, г.Алматы
Перепелица В.,	Урология, г.Алматы
Кудеринов С.,	Урология, г.Караганда
Чехович Г.,	Неонатология, г.Астана
Болдов И.,	Онкология, г.Караганда
Абишев Б.,	Диагностика УЗИ, г.Алматы
Утельбаева С.,	Диагностика УЗИ, г.Алматы
Аменов М.,	Анестезиология, г.Караганда
Святова Г.,	Гинекология и акушерство, г.Алматы
Тургунов Е.,	Торакальная хирургия, г.Караганда
Бакиева Л.,	Травматология, г.Шымкент

Учитывая то, что участники привозят из Зальцбурга огромное количество специальной литературы с новыми научными и практическими данными, мы старались распространить привезенную информацию по медицинским академиям страны. Таким образом, библиотеки медицинских академий получают каждые полгода копии материалов по различным клиническим дисциплинам на английском языке.

2. “Инициативы в здравоохранении” и “Медицинские гранты”

Список учреждений, получивших гранты в 1998 году:

Кафедра поликлинической педиатрии Казахского медицинского Университета, г.Алматы	Подготовка и издание учебника “Поликлиническая педиатрия” и справочного пособия “Помощник участковому педиатру” на казахском языке
Кафедра акушерства и гинекологии Казахского Государственного медицинского Университета, г.Алматы	Внедрение инициативы за больницы дружелюбного отношения к ребенку в практику родовспомогательных учреждений
Общественное объединение САТР - Центр социальной адаптации и профессионально - трудовой реабилитации детей и подростков с нарушениями умственного и физического развития, г.Алматы	Подготовка мед.сестер, скрининговая диагностика отклонений психофизического развития у детей от 0 до 3-х лет
Общество “Мать и дитя”, Алматинская область	Создание учебно-методической базы и дальнейшая организация занятий для женщин
Общественный фонд - Детский благотворительный фонд “Болашак”, Костанайская область	Разработка и проведение лекций по здоровому образу жизни для подростков
Республиканский наркологический психотерапевтический центр, Жамбыльская область	Организация семинаров по профилактике наркологических заболеваний и их последствий
Ассоциация медицинских генетиков, г. Алматы,	Создание компьютерной базы данных и в результате - национального генетического регистра Казахстана
Кордайский центр дополнительного образования “Интенсив-Билим”, Жамбыльская область,	Создание учебно-методической базы и дальнейшая организация занятий для женщин

3. “Развитие больниц”

Эта программа является одной из программ, которую трудно назвать успешной. С 1997 года Фонд старался разработать систему поставок медицинского оборудования в больницы Казахстана, являющиеся клиническими базами медицинских академий. Главной идеей, таким образом, была поддержка системы высшего медицинского образования. В отчетном, 1998 году была произведена поставка нескольких контейнеров в больницы г. г. Астаны, Шымкента и Алматы. По ряду объективных причин в некоторых случаях происходили задержки оформления грузов и получения их адресатами. Оценив свою деятельность с достаточно критической точки зрения, Фонд принял решение свернуть данную программу и не продолжать ее в последующем.

4. “Снижение вреда от наркомании”

Цели и задачи

Программа направлена на формирование нового для Казахстана подхода к решению проблем, связанных с употреблением наркотиков: сочувственное отношение к наркозависимым, профилактические мероприятия против распространения ВИЧ-инфекции (раздача шприцев “инъекционным” наркоманам), их социальная поддержка.

Деятельность в 1998 году

1. Международная конференция “Казахстан: общество и наркотики”, участниками которой стали победители проведенного в январе 1998 года конкурса лучших работ по профилактике наркомании.

2. Конкурс проектов на соискание грантов в сфере профилактики и распространения ВИЧ-инфекции.

Список грантеров по программе “снижение вреда от наркомании” в 1998 г.:

Творческая группа психотерапевтов, наркологов “Синтон”, Акмолинская область	Профилактика первичной наркомании среди подростков	\$ 9 699
Алматинское городское объединение “Равный Равному”, г.Алматы	Создание консультационного центра	\$ 12 348
Биртанов Елжан, г.Алматы	Конференция по стимулянтам, Манчестер, 17-20 сентября 1998	\$ 1 318
Алимханов Жулдузбек, г.Алматы	Конференция по стимулянтам, Манчестер, 17- 20 сентября 1998	\$ 1257
Информационно-консультативный Токсикологический Центр, г.Алматы	Информационная кампания по вторичной профилактике	\$ 11 655
Общественный фонд “Помощь”, Костанайская область -	Создание консультационного Центра	\$ 9 734

Всего израсходовано - \$ 359 534

Валерия Гуревич
координатор

2.8. Әйелдер бағдарламасы

Мақсаттары мен міндеттері

БҰҰ-ның екі конвенциясын Қазақстанның ратификациялауына ықпал жасау: “Әйелдерге қатысты дискриминациялаудың барлық формаларын жою туралы конвенция” және “Әйелдердің саяси құқықтары туралы конвенция”

1998 жылғы іс-әрекеттері

Ашық Қоғам институтының тораптық әйелдер бағдарламасы “Әйелдер құқы: тәй-тәй” жобасына қатынасу үшін 5 (бес) қатынасатындарды таңдап алды: Аманжанова Раушан, Ырысбекова Адилія, Козырева Евгения, Нүржекеева Лейла, Тілегенова Гүлдана. Тұтастай алғанда жоба 18 айға есептелген. Тыңдаушылардың таңдап алынған тобына осы мерзім ішінде Ашық Қоғам Институты (Нью-Йорк) әр жарты жылда біреуден 3 семинар өткізуді жоспарлап отыр. Бірінші үйрету семинары Киев (Украина) қаласында 1998 жылғы шілденің 21-27 аралығында өтті.

1998 жылы “Әйелдер бағдарламасы” бойынша грант алғандардың тізімі

грант алушы	грант
Шығармашылық белсенді әйелдер одағы, Алматы қаласы	Ауылдық жерлерден оқуға келген әйелдерді қолдау
Ақанова Кульнар, Алматы қаласы	“Әйелдерге қарсы күш жұмсау” семинар, 1998 жылғы қарашаның 23-30 аралығы, Будапешт, Венгрия
Тыныбекова Қайыр, Алматы қаласы	“Әйелдерге қарсы күш жұмсау” семинар, 1998 жылғы қарашаның 23-30 аралығы, Будапешт, Венгрия
Глинская Маргарита, Алматы қаласы	“Әйелдерге қарсы күш жұмсау” семинар, 1998 жылғы қарашаның 23-30 аралығы, Будапешт, Венгрия
Гладырь Надежда, Алматы қаласы	“Әйелдерге қарсы күш жұмсау” семинар, 1998 жылғы қарашаның 23-30 аралығы, Будапешт, Венгрия
Тілегенова Гүлдан, Алматы қаласы	Әйелдер құқы - тәй-тәй
Нүржекеева Лейла, Алматы қаласы	Әйелдер құқы - тәй-тәй
Ырысбекова Адилія, Жамбыл облысы	Әйелдер құқы - тәй-тәй
Аманжанова Раушан, Алматы қаласы	Әйелдер құқы - тәй-тәй
Козырева Евгения, Алматы қаласы	Әйелдер құқы - тәй-тәй

Барлық шыққан шығын - \$ 22 282

Раушан НАУРЫЗБАЕВА,
үйлестіруші

2.8. Женская программа

Цели и задачи

Содействие ратификации Казахстаном двух конвенций ООН: “Конвенции о ликвидации всех форм дискриминации в отношении женщин” и “Конвенции о политических правах женщин”.

Деятельность в 1998 году

Женская сетевая программа института Открытого Общества отобрала 5 участников для участия в проекте “Права женщин: Шаг за шагом”: Аманжанову Раушан, Ирисбекову Адиллия, Козыреву Евгения, Нуржикееву Лейла, Тлегенову Гульдан.

В целом проект рассчитан на 18 месяцев. Для выбранного состава слушателей на протяжении этого времени Институт Открытого Общества (Нью-Йорк) планирует провести 3 семинара: по одному в полгода. Первый обучающий семинар прошел в г. Киеве (Украина) с 21 по 27 июля 1998 года

Список грантеров по Женской программе 1998 года

грантер	грант
Лига женщин творческой инициативы, г.Алматы	Поддержка женщин, приехавших на учебу из сельской местности
Аканова Кульнар г.Алматы	семинар “Насилие против женщин” 23-30 ноября 1998 года, Будапешт, Венгрия
Тыныбекова Каир г.Алматы	семинар “Насилие против женщин” 23-30 ноября 1998 года, Будапешт, Венгрия
Глинская Маргарита г.Алматы	семинар “Насилие против женщин” 23-30 ноября 1998 года, Будапешт, Венгрия
Гладырь Надежда г.Алматы	семинар “Насилие против женщин” 23-30 ноября 1998 года, Будапешт, Венгрия
Тлегенова Гульдан г.Алматы	Права женщин - шаг за шагом
Нуржикеева Лейла г.Алматы	Права женщин - шаг за шагом
Ирисбекова Адиллия Жамбылская область	Права женщин - шаг за шагом
Аманжанова Раушан г.Алматы	Права женщин - шаг за шагом
Козырева Евгения г.Алматы	Права женщин - шаг за шагом

Всего израсходовано - \$ 22 282

Раушан НАУРЫЗБАЕВА,
координатор

2.9. Жол шығыны үшін бөлінген гранттар

Сорос-Қазақстан Қорының бұл бағдарламасы Қазақстаннан тысқары жерлерде өтетін халықаралық семинарларға конференцияларға, көрмелерге қатысушылардың, сондай-ақ шетел оқу орындарында оқитын студенттердің жол шығынын қаржыландырады.

Бағдарламаның мақсаты - Ашық Қоғам құруға мүмкіндік туғызатын саладағы кәсіби қарым-қатынасты дамыту үшін қаржысы тапшы ұйымдар мен Қазақстан Республикасының азаматтарын қолдау.

Бағдарлама төмендегідей салаларды қаржыландыру үшін тапсырыс қабылдайды: гуманитарлық ғылым, мәдениет, заң, әлеуметтік сектор, білім берудегі (тек қана жоғарыда аталған салаларда) реформалар.

Бағдарлама мыналарды жаратылыс тану, медицина, спорт, бизнес жөніндегі шараларға қатысуды; жеке адамның шақыруы бойынша сапарды, мемлекеттің жоғарғы органдарындағы жоғары лауазым иесінің сапарын қаржыландырмайды. Тек қана жол шығыны қаржыландырылады; барлық қалған мына сияқты жатын орынға тамаққа кететін және басқа да шығындарды іс-шараларды ұйымдастырғандар немесе спонсорлар, ішінара грант алушының есебінен төленеді. Қордың 1998 жылғы жол шығыны үшін бөлінген гранттары бойынша Қазақстанның 16 қаласынан 248 адам дүниежүзінің 5 континентінде 34 елде және 114 қалаларында өткен халықаралық кездесулерге барып қайтты.

Қаржыландырылатын салалар бойынша грант алғандардың құрамы - 1998 жыл:

Салалардың аты	1998 жылғы грант алғандар саны	Проценттік арақатынас
1. Қоғамдық ғылымдар	40	16,2%
соның ішінде:		
1.1 тарихшылар	5	
1.2 саясаттанушылар	8	
1.3 әлеуметтанушылар	7	
1.4 филологтар мен лингвистер	10	
1.5 философтар	5	
1.6 эконоμισтер	5	
2. Мәдениет	69	27,8 %
соның ішінде:		
2.1 музыканттар	21	
2.2 әншілер, бишілер	9	
2.3 суретшілер, мүсіншілер, колөнершілер	14	
2.4 Кино қайраткерлері	1	
2.5 Кітап жәрмеңкелері, кітапханалар	9	
2.6 Этнографтар, археологтар	5	
2.7 Жастарды мәдени айырбастау	9	
3. Заң	30	12,0 %
соның ішінде:		
3.1 Заңгерлер	10	
3.2 Құқық қорғаушылар, МЕМ	10	
3.3 Қоғамдық фестивальдар мен демократиялық қозғалыстар	8	
3.4 БАҚ қолдау	2	
4. Әлеуметтік сектордағы реформалар	21	8,5 %
5. Білім беру	88	35,5 %
соның ішінде:		
5.1 Университеттер мен колледждердің студенттері	66	
5.2 Жоғарғы білім бойынша конференция	11	
5.3 Оқытудың жаңа методтары	7	
5.4 Тілдік практика	3	
5.5 Салауатты өмір сүруді үйрету.	1	
Барлығы:	248	100 %

“Жол шығыны үшін бөлінген гранттар” бағдарламасы бойынша грант алушылардың толық тізімін 108-беттегі 9-Қосымшадан қараңыз.

Барлық шыққан шығын - \$ 245 084

Никифор Болдырев
үйлестіруші

2.9. Проездные гранты

Данная программа Фонда Сорос-Казахстан финансирует проездные расходы участников международных семинаров, конференций, выставок, проводимых за пределами Казахстана, а также студентов, обучающихся в зарубежных учебных заведениях.

Цель программы - поддержка организаций и граждан Республики Казахстан, не имеющих средств для развития профессионального взаимодействия в сферах, способствующих созданию Открытого Общества.

Программа принимает заявки на финансирование в следующих сферах: гуманитарные науки, культура, право, реформы в социальном секторе, образование (только в вышеперечисленных сферах).

Программа не финансирует: участие в мероприятиях в области естественных наук, медицины, спорта, бизнеса; поездки по частным приглашениям; поездки высших должностных лиц высших органов государства.

Финансируются только проездные расходы; все остальные расходы, такие как проживание, питание и проч. производятся за счет организаторов мероприятия, других спонсоров либо, частично, за счет получателя гранта.

В 1998г. по проездным грантам Фонда 248 человек из 16 городов Казахстана ездили на международные встречи, которые проводились на 5 континентах в 34 странах и в 114 городах мира.

Состав грантополучателей по финансируемым сферам - 1998г.:

Наименование сфер	Количество грантеров за 1998г.	Процентное соотношение
1. Гуманитарные науки	40	16,2 %
в том числе:		
1.1 Историки	5	
1.2 Политологи	8	
1.3 Социологи	7	
1.4 Филологи и лингвисты	10	
1.5 Философы	5	
1.6 Экономисты	5	
2. Культура	69	27,8 %
в том числе:		
2.1 Музыканты	21	
2.2 Певцы, танцоры	9	
2.3 Художники, скульпторы, прикладники	14	
2.4 Кинодеятели	1	
2.5 Книжные ярмарки, библиотеки	9	
2.6 Этнографы, археологи	5	
2.7 Молодежный культурный обмен	9	
3. Право	30	12,0 %
в том числе:		
3.1 Юристы	10	
3.2 Правозащитники, НПО	10	
3.3 Участники общественных фестивалей и демократических движений	8	
3.4 Поддержка СМИ	2	
4. Реформы в социальном секторе	21	8,5 %
5. Образование	88	35,5 %
в том числе:		
5.1 Студенты университетов и колледжей	66	
5.2 Конференции по высшему образованию	11	
5.3 Новые методы обучения	7	
5.4 Языковая практика	3	
5.5 Обучение здоровому образу жизни	1	
Всего:	248	100 %

Полный список грантеров по программе "Проездные гранты" смотрите, пожалуйста, в Приложении 9 на стр. 108.

Всего израсходовано - \$ 245 084

Никифор Болдырев
координатор

2.10. Ашық қоғамдағы Ашық архивтер

“Архив жобасы” бағдарламасының 1998 жылғы міндеті архивтердегі сақтаулы көне ақпараттарға қол жеткізуді демократизациялау.

Міндеттері:

- Жұртшылықтың назарын өткенді шолатын құжаттарға қол жеткізу шектеулі екеніне және Қазақстан Республикасында архив істері жөнінде заң жоқтығы проблемаларына аудару.
- Қазақстандық архив қызметкерлерін қазіргі замандық стандарттар мен жаңа ақпараттық технологияны архив іс-әрекеттеріне енгізу саласындағы халықаралық тәжірибелерге қатыстыру.
- Архивте істейтін менеджерлерді фандрейзинг және донор ұйымдармен өріптестік қарым-қатынасты құру саласынды тиімді қызмет істеуге дайындау.

1998 жылғы іс-әрекеттер

1. “Архивтер және ақпараттарға қол жеткізу туралы халықаралық заң” атты тақырып бойынша дөңгелек стол, Алматы, 14-17 қаңтар 1998 ж.
2. Университеттерде архив дисциплинасын оқытушылар үшін Архив құжаттарын халықаралық үлгі бойынша толтыру” атты семинар, Алматы, 20-22 сәуір 1998 жыл.
3. Тәжірибе жинақтап жүрген архив мамандары үшін “Архив құжаттарын халықаралық үлгі бойынша толтыру” атты семинар, Алматы қаласы, 23-25 сәуір 1998 жыл
4. “Архивтерді бюджеттен тыс қаржыландыратын қаржы көздерін іздестіру” атты семинар, Алматы қаласы, 20-22 қараша 1998 ж.

“Ашық қоғамдағы ашық архивтер” бағдарламасы бойынша грант алғандар мен іс-шараға қатынасқандардың тізімін 120-беттегі, № 10-Қосымшадан қараңыз.

Барлық шыққан шығын - \$ 42 992

Гүлнәр Мұхамбетова
үйлестіруші

2.10. Открытые архивы в Открытом обществе

Миссия программы “Архивный проект” в 1998 г.: демократизация доступа к ретроспективной информации, хранящейся в архивах.

Задачи:

- Привлечение внимания общественности к проблемам ограниченности информационного поля ретроспективной документации и отсутствия закона об архивном деле в республике Казахстан.
- Приобщение казахстанских архивистов к международному опыту в области внедрения современных международных стандартов и новейших информационных технологий в деятельность архивов.
- Подготовка менеджеров из архивов к эффективной деятельности в области фандрайзинга и создания партнерских взаимоотношений с донорскими организациями.

Деятельность в 1998 году

1. Круглый стол на тему “Международное законодательство об архивах и доступе к информации”, Алматы, 14-17 января 1998 г.
2. Семинар для преподавателей архивных дисциплин в университетах “Международные стандарты описания архивных документов”, Алматы, 20-22 апреля 1998 г.
3. Семинар для практикующих специалистов-архивистов “Международные стандарты описания архивных документов”, Алматы, 23-25 апреля 1998 г.
4. Семинар “Поиск внебюджетных источников финансирования архивов”, Алматы, 20-22 ноября 1998 г.

Списки участников мероприятий и грантеров по программе “Открытые архивы в открытом обществе” смотрите, пожалуйста, в Приложении № 10, на стр. 120.

Всего израсходовано - \$ 42 992

Гульнар Мухамбетова
координатор

2.11. Кітапханаларды қолдау

Мақсаттары мен міндеттері

“Кітапханаларды қолдау” бағдарламасының міндеті қазіргі замандық халықаралық стандартқа сәйкес келетін Қазақстандағы ақпаратты инфрақұрылымдардың даму процесін жандандыру болып табылады.

1998 жылы бағдарламаның алдына төмендегідей мәселелер қойылған болатын:

- ең ірі облыстық кітапханаларды, ашық қоғамдық рұқсаты бар қазіргі замандық ақпаратты-ресурсты орталыққа айналдыру жолымен, қазіргі заман талабына сай ету;

- республика аймақтарындағы кітапхана қызметкерлері үшін аймақтық тренингтік және консультациялық орталықта болатын “модель” кітапханалар ашу;

- кітапхана қызметкерлерін арнайы дайындаумен шұғылданатын білім беру мекемелеріне қолдау жасау;

- қазақстандық кітапханашыларды, қосымша қаржы көздерін табу, жергілікті жердегі өзін-өзі басқару органдарының және мемлекеттік емес ұйымдардың өкілдерімен әріптестік қарым-қатынас орнатуға, сондай-ақ халыққа ақпараттар саласынан жаңаша қызмет көрсетуді ұйымдастыру жұмыстарының тәсілдерін үйрету.

1998 жылғы іс-шаралар

1. Кітапханалар іс-әрекетінің барлық аспектілерін жетілдіру және дамыту жөніндегі жобалардың грантты конкурсы (1998 жылғы наурыз)

2. “Жоғарғы және орта оқу орындарының кітапханашылар факультетіне арналған интернет және электронды пошта” жобасы бойынша грантты конкурсы (1999 жылғы сәуір).

3. Республика кітапханашыларының жыл сайынғы Гете—Институттың “Қазіргі замандық кітапхананы: жабдықтау және дизайн” атты аймақтық семинарына барып қайтуы (Минск қаласы, Беларусь, 1998 жылғы сәуір-мамыр аралығы)

4. Республикалық және Оңтүстік Қазақстан облыстық кітапхана ассоциациясы басшыларының Европа елдерінің кітапхана ассоциациясының халықаралық конференциясына барып қайтуы (Будапешт қаласы, Венгрия, 1998 жылғы мамыр).

5. “Фандрайзинг және кітапханашылар үшін жоба- тапсырыстың жазылуы” атты семинарды өткізу (Алматы қаласы, 1998 жылғы, мамыр).

6. Ашық Қоғам Институтының Жүйелік кітапхана бағдарламасының байқауына қатынасқан 6 (алты) облыстық кітапханаға арналған тренинг — Будапешт қаласы “Matching Funds Grants Program” (Алматы, мамыр, 1998ж)

7. Қазақстандық II(он бір) кітапханашының 5 -ші мерекелік халықаралық “Қырым-98”, “Өзгеріп жатқан әлемдегі кітапханалар мен ассоциациялар: жаңа технологиялар және бірлесіп қызмет істеудің жаңа формалары” конференциясына барып қайтуы (Судак қаласы, Қырым Автономиялық республикасы, Украина, 1998ж. маусым).

8. Дөңгелек стол “Кітапханаларды дамыту бойынша 10 аймақтық орталық құру” жобасын жүзеге асырудың қорытындысы және Қазақстандағы кітапханаларды жаңа заман талабына сай ету проблемалары” (Алматы қаласы, 1998ж. шілде).

9. Қазақстандық 2 (екі) кітапханашының IFLA^98 64-Бас конференцияға барып қайтуы (Амстердам қаласы, Голландия, 1998ж. тамыз)

10. “Жергілікті жердегі өзін-өзі басқару” және “Кітапханаларды қолдау”, “Аймақтық мәдени саясаттың нәтижесі тиімді болуы үшін кітапханаларды басқару” бағдарламаларының шеңберіндегі семинар (Алматы қаласы, 1998ж. қыркүйек)

11. Қазақстан кітапханаларының “Ашық қоғам” Институтының - Россия “Пушкин кітапханасы” атты халықаралық конкурсына қатынасу (қараша, 1998ж).

12. “Жаңа ақпаратты технологияны пайдалану негізінде ақпараттық қызмет көрсету: жаттықтырушыларға арналған тренинг атты семинар (Алматы қаласы, 1999ж. желтоқсан).

“Кітапханаларды қолдау” бағдарламасы бойынша грант алғандардың тізімін 122-беттегі № 11-Қосымшадан қараңыз.

Барлық шыққан шығын — \$ 161 344

Гүлнәр Мұхамбетова
үйлесілуші

2.11. Поддержка библиотек

Цели и задачи

Миссией программы “Поддержка библиотек” является активизация процесса развития в Казахстане информационной инфраструктуры, соответствующей современным международным стандартам.

В 1998 году перед программой были поставлены следующие задачи:

- модернизация наиболее крупных областных библиотек путем трансформации их в современные информационно-ресурсные центры с открытым общественным доступом;

- создание “модельных” библиотек, которые станут региональными тренинговыми и консультационными центрами для библиотечных работников в регионах страны;

- поддержка образовательных учреждений, занимающихся профессиональной подготовкой библиотечных работников;

- обучение казахстанских библиотекарей новым методам работы в области привлечения дополнительных источников финансирования, создания партнерских отношений с представителями органов местного самоуправления и неправительственными организациями, а также в сфере создания новых информационных услуг для населения.

Деятельность в 1998 году

1. Грантовый конкурс проектов по модернизации и развитию всех аспектов деятельности библиотек (март 1998 г.)

2. Грантовый конкурс по проекту “Интернет и электронная почта для библиотечных факультетов высших и средних учебных заведений” (апрель 1999г.)

3. Поездка библиотекарей республики на ежегодный региональный семинар Гете-Института “Современная библиотека: оснащение и дизайн” (г.Минск, Беларусь, апрель-май 1998г.)

4. Поездка руководителей Республиканской и Южно-Казахстанской областной библиотечных ассоциаций на международную конференцию библиотечных ассоциаций Европейских стран (г. Будапешт, Венгрия, май 1998)

5. Проведение семинара “Фандрайзинг и написание проекта-заявки для библиотекарей” (г.Алматы, май 1998 г.)

6. Тренинг для 6 областных библиотек, участвовавших в конкурсе Сетевой библиотечной программы Института Открытого Общества - г.Будапешт “Matching Funds Grants Program” (г.Алматы, май 1999 г.)

7. Поездка 11 казахстанских библиотекарей на 5-ю юбилейную международную конференцию “Крым-98” “Библиотеки и ассоциации в меняющемся мире: новые технологии и новые формы сотрудничества” (г. Судак, Автономная республика Крым, Украина, июнь 1998г.)

8. Крутой стол “Итоги осуществления проекта “Создание 10 региональных центров по развитию библиотек” и проблемы модернизации библиотек Казахстана” (г. Алматы, июль 1998 г.)

9. Поездка 2 казахстанских библиотекарей на 64-ю Генеральную конференцию IFLA’98 (г.Амстердам, Голландия, август 1998 г.)

10. Семинар в рамках программ “Местное самоуправление” и “Поддержка библиотек” “Управление библиотеками для эффективной региональной культурной политики” (г.Алматы, сентябрь 1998г.)

11. Конкурс на участие казахстанских библиотек в международный мегапроект “Пушкинская библиотека” Института “Открытое общество”-Россия. (ноябрь 1998 г.)

12. Семинар “Информационные услуги, базирующиеся на использовании новых информационных технологий: тренинг для тренеров” (г.Алматы, декабрь 1999 г.)

Список грантеров по программе “Поддержка библиотек” смотрите, пожалуйста, в Приложении № 11, на стр. 122.

Всего израсходовано – \$ 161 344

Гульнар Мухамбетова
координатор

2.12. Мәдениет және өнер

Мақсаттар мен міндеттері

“Мәдениет және өнер” бағдарламасының 1998 жылғы мақсаты халықтың барлық топтарына түсінікті және “Ашық Қоғам” идеяларын енгізу үшін тиімді жұмыс істеп отырған өнер саласы ретінде сахналық өнерді дамыту болды.

1998 жылғы іс-шаралары

1. Грантты конкурс “Сахналық өнер фестивальдарына қолдау жасау”.
Оның қорытындысы бойынша:
 - Лисаковск қаласында джаз музыкасының фестивалі;
 - “Қуыршақтар, адамдар, маскалар” атты қуыршақ театрларының фестивалі;
 - Қазіргі замандық “Танцевальный улей” би фестивалі болып өтті.
2. “Қазіргі Қазақстан туралы пьеса” конкурсы.
3. Грантты конкурс “Мәдениет жөніндегі мерзімді басылымдар санының ең үздік концепциясы”.

1998 жылы “Мәдениет және өнер” бағдарламасы бойынша грант-алушылардың тізімі:

грант алушы	грант	сомасы \$
“Пигмалион газеті	Түкпірдегі мәдениет	3 440
Жаңа музыка газеті	Музыкада шек болмайды	3 560
“Алматы-ағ” журналы	Әмбебап көркемөнер басылымы	4 000
“Күмбез” журналы	Техникалық құрал-жабдық	4 000
Маркова Ольга	“Уақыт дегеніңіз құс” - 2 сыйлық	750
Шубин Александр	“Жын піккен киіз үй” - 1 сыйлық	1 000
Саламатов Данияр	“Ғайыптағы адами трагедия” - 3 сыйлық	500
Веревокин Николай	“Ожау-транзит немесе қайық жасау мезгілі” - көтермелеу сыйлығы	300
Буянов Сергей	“МАТ”-көтермелеу сыйлығы	300
Оспанов Ералы	“Таңатар”-көтермелеу Қазақстан сыйлығы	300
Жаңаулетов Тұрсынбай	“Айтақыр” -көтермелеу сыйлығы	300
Смағаяв Софы	“Базарың құтты болсын” - көтермелеу сыйлығы	300
Қыстаубайұлы Захардин	Аспиранттың ақ шымылдығы” - көтермелеу сыйлығы	300
Қайыңбаев Мәди	“Желтоқсан жыры” - көтермелеу сыйлығы	300
Республикалық неміс драма театры	Неміс тілді театрлардың фестивалі	2 466
Қазақстан композиторлар Одағы	Алматыдағы Париж күндері конкурсы	7 000
А.В.Селезнев атындағы Алматы хореография училищесі	Қазіргі замандық билдің “DANCE BEEHIVE” халықаралық фестивалі	20 000
“Зазеркалье” қуыршақ театры	“Личность и идеи. Люди, куклы, маски” Қуыршақ және маскалар театрларының халықаралық фестивалі.	16 635
Лисаковск арнайы экономика аймағы өкімшілік Кеңесінің мәдениет бөлімі	“ЛИС & jazz-98” халықаралық джаз фестивалі	16 493
Шаханов Қазыбек	“Сахналық өнер саласындағы философия мен практика фестивалі” атты Будапештте Күздік фестиваль шеңберінде 26 қазан-1 қараша аралығында өткен семинарға қатысу. Будапешт, Венгрия, 1998 ж.	1 313
“Соростың қазіргі заман Өнері Орталығы” Қоғамдық Қор	“Сахналық өнер менеджменті” семинар	24 400
Құсайынов Шахмерден	(Драмфест-98” фестивалі шеңберіндегі семинар,Румыния, Тыргы-Мурац, 23-29 сәуір аралығы, 1998 ж.	
Дубровина Ирина	Қазіргі заман биінің шебер класы, Вена, Австрия, 17 шілде -18 тамыз аралығы	2 550
А.В.Селезнев атындағы Алматы хореография училищесі	“Танцевальный улей” фестивалі шеңберінде 18-26 қазан, 1998жыл, қазіргі замандық би өнерінен шебер класс өткізу.	3 040

Барлық шыққан шығын - \$ 145 454

Бағдарламаны үйлестіруді 1998 жыл бойы СҚЗӨ штаты жүзеге асырды

Валерия Ибраева, директор

Наталья Мелехина, директордың орынбасары

Дияра Шарипова, бағдарламаның үйлестірушісі

Мәдина Ақшалава, бағдарламаның үйлестірушісі

2.12. Культура и искусство

Цели и задачи

Целью программы “Культура и искусство в 1998 году” было развитие сценических искусств как области искусства, доступной всем слоям населения и эффективно работающей для внедрения идей Открытого Общества”.

Деятельность в 1998 году

1. Грантовый конкурс “Поддержка фестивалей сценических искусств” По его итогам состоялись:
 - фестиваль джазовой музыки в г.Лисаковске
 - фестиваль кукольных театров “Куклы, люди, маски”
 - фестиваль современного танца “Танцевальный улей”
2. Конкурс “Пьеса о современном Казахстане”
3. Грантовый конкурс “Лучшая концепция номера в периодических изданиях по культуре”.

Список грантеров по программе “Культура и искусство” 1998 года

грантер	проект	сумма, \$
газета “Пигмалион”	На задворках культуры	
Новая музыкальная газета	Музыка не знает границ	3440
Журнал “Алматы - art”	Универсальное художественное издание	3560
Журнал “Кумбес”	Техническое оборудование	4000
Маркова Ольга	“Время - это птица?” - 2 премия	4000
Шубин Александр	“Юрта, которую построил джин” - 1 премия	750
Саламатов Данияр	“Гайыптагы адами трагедия” - 3 премия	1000
Веровочкин Николай	“Ковчег - транзит, или время строить лодку” - поощрительная премия	500 300
Буянов Сергей	“МАТ” - поощрительная премия	
Оспанов Ералы	“Танатар” - поощрительная премия	300
Жандаулетов Турсынбай	“Айтакыр” - поощрительная премия	300
Смагав Софы	“Базарын кутты болсын” - поощрительная премия	300 300
Кыстаубайулы Захардин	“Аспиранттык ак шымылдыгы” - поощрительная премия	300
Кайынбаев Мади	“Желтоқсан жыры” - поощрительная премия	
Республиканский немецкий драматический театр	Фестиваль немецкоязычных театров	300 2466
Союз композиторов Казахстана	Дни парижского конкурса в Алматы	7000
Алматынское хореографическое училище	Международный фестиваль современного танца “DANCE BEEHIVE”	20 000
Театр кукол “Зазеркалье”	Международный фестиваль театров кукол и масок “Личности и идеи. Люди, куклы, маски”	16 635
Отдел культуры Административного Совета Лисаковской специальной экономической зоны	Международный джазовый фестиваль “ЛИС & jazz-98”	16 493
Шаханов Казыбек	участие в семинаре “Философия и практика фестивалей в области сценических искусств” Будапешт, Венгрия, 26 октября по 1 ноября 1998 г.	1 313
Общественный Фонд “Центр Современного искусства Сороса”	Семинар “Менеджмент сценических искусств”	24 400
Кусаинов Шахемерден	семинар в рамках фестиваля “Драмафест - 98”, Румыния, Тыргы-Мурещ, с 23 апреля по 29 апреля	
Дубровина Ирина	Мастер класс по современному танцу, Вена, Австрия, с 17 июля по 18 августа	2 550
Алматынское хореографическое училище им. А. В. Селезнева	проведение мастер-класса по современному танцу в рамках фестиваля “Танцевальный улей” 18-26 октября 1998 года	3 040

Всего израсходовано - \$ 145 454

Координацию программы в течение 1998 года осуществлял штат СЦСИ:

Валерия Ибраева, директор
Наталия Мелехина, заместитель директора
Дияра Шарипова, координатор программ
Мадина Акчалова, координатор программ

2.13. Мәдени байланыстар

Мақсаттары мен міндеттері

Мәдени байланыстар бағдарламасының ең басты мақсаты Қазақстан өнерін әлемдік мәдени процеске интеграциялау болып табылады.

1998 жылғы іс-әрекеттері

- Халықаралық карикатура көрмесі “Адам құқы: жаңа тыныс” - \$ 8 533.
- Галереялар шеруі - \$ 2 264.
- Қуыршақ театрларының “Личности и идеи. Люди куклы, маски” атты халықаралық фестивалі - \$ 3 570.
- “Тәуелсіз кино және бейне” бағдарламасымен бірлесе отырып, “Евразия” кинофестивалі шеңберінде продюсерлік кино жөніндегі семинар - \$ 3 000
- “Танцевальный улей” атты қазіргі заман биінің халықаралық фестивалі - \$ 2 533.

1998 жылғы сахналық өнер саласындағы тренингтер.

- “Драмфест семинарына қатысу. Тыргы-Муреш қаласы, Румыния;
- Москва қаласы А. Чехов атындағы халықаралық фестиваль шеңберіндегі дөңгелек столға Әлия Бөпежанова мен Сәния Қабдиева қатысты;
- Қазіргі замандық би бойынша Вена қаласында, (Австрия) өткен мастер-класқа Ирина Дубровина қатысты;
- “Танцевальный улей” фестивалі шеңберінде қазіргі замандық би бойынша мастер-класс өткізілді;
- Театр менеджменті бойынша Алматыда (Қазақстан) семинар өтті.

“Мәдени байланыстар” бағдарламасы бойынша грант алғандардың толық тізімін 124-беттегі № 12-Қосымшадан қараңыз.

Барлық шыққан шығын - \$ 68 000

Бағдарламаны үйлестіруді 1998 жыл бойы СҚЗӨ штаты жүзеге асырды:
Валерия Ибраева, *директор*
Наталья Мелехина, *директордың орынбасары*
Диляра Шарипова, *бағдарламаның үйлестірушісі*
Мәдина Ақшалава, *бағдарламаның үйлестірушісі*

2.13. Культурные связи

Цели и задачи

Главной миссией программы “Культурные связи” является интеграция казахстанского искусства в мировой культурный процесс.

Деятельность в 1998 году

- Международная выставка карикатур “Права человека: второе дыхание” - \$ 8533
- Парад галерей - \$ 2 264.
- Международный фестиваль кукольных театров “Личности и идеи. Люди, куклы, маски” \$ 3 570.
- семинар по продюсерскому кино, проведенный совместно с программой “Независимое кино и видео” в рамках международного кинофестиваля “Евразия” \$ 3000.
- Международный фестиваль современного танца “Танцевальный улей” \$ 2 533.

Тренинги в области сценических искусств 1998 года:

- Участие в семинаре “Драмафест”, г.Тырғы-Муреш, Румыния;
- участие Алии Бопежановой и Сании Кабдиевой в круглом столе в рамках международного фестиваля им.Чехова в г. Москве.
- Участие Ирины Дубровиной в мастер-классе по современному танцу в г.Вене, Австрия;
- Проведение мастер-класса по современному танцу в рамках фестиваля “Танцевальный улей”;
- Семинар по театральному менеджменту в г.Алматы, Казахстан.

Полный список грантеров по программе “Культурные связи” смотрите, пожалуйста, в Приложении № 12 на стр. 124.

Всего израсходовано - \$ 68 000

Координацию программы в течение 1998 года осуществлял штат СЦСИ:
Валерия Ибраева, *директор*
Наталья Мелехина, *заместитель директора*
Дильяра Шарипова, *координатор программ*
Мадина Акчалова, *координатор программ*

2.14. Соростың Қазіргі Заман Өнері Орталығы - Алматы

Мақсаттары мен міндеттері

Қазіргі заман өнері Орталығының 1998 жылғы мақсаты көрерменді белсенді түрде өнерге тарту және Қазақстан өнерін дүниежүзілік көркемөнер процесіне интеграциялау...

1998 жылғы іс-әрекеттері

1. “Мәдениет және өнер” атты ұлттық бағдарлама мен “Мәдениет және өнер” атты тораптық бағдарламамен бірлесе отырып “Адам құқы: екінші серпіліс” көрмесін ұйымдастырып өткізді. Осы көрме шеңберінде дөңгелек стол жасалды, оның жұмысына суретшілер, журналистер, құқық-қорғаушылар қатынасты.

2. “Қазақстан суретшілерінің көрмелері және перформанстары” бейне таспаны жасау, көбейту және Қазақстан мұражайларына, басқа елдердегі Соростың қазіргі заман өнері Орталықтарына және қазіргі заман өнерінің әлемдік мұражайларына жіберу жөніндегі жоба жүзеге асырылды. “Арт-дискурс” каталогы және Қазақстан суретшілерінің перформанстары бар бейнетаспаларды 1998 жылы алған қазақстандық мұражайлардың тізімі:

- Қарағанды облыстық бейнелеу өнері мұражайы, Қарағанды облысы Невзоровтар атындағы бейнелеу өнері мұражайы, Шығыс Қазақстан облысы;
- Ақмола облыстық бейнелеу өнері мұражайы, Ақмола облысы;
- Павлодар бейнелеу өнері мұражайы, Павлодар облысы;
- Солтүстік Қазақстан облыстық бейнелеу өнері мұражайы, Солтүстік Қазақстан облысы;
- Ә.Қастеев атындағы Қазақстан Мемлекеттік бейнелеу өнері мұражайы, Алматы қаласы;
- Шығыс Қазақстан облыстық бейнелеу өнері мұражайы, Шығыс Қазақстан облысы.

3. Нәтижесінде 9 көркемөнер жобасы жүзеге асырылған “Өнердің жаңа түрлері және қазіргі заман көркемөнер процесіндегі жаңа технологиялар” грантты конкурс өткізілді:

- “Сана ұйқысы”, Нарынов Сәкен, Алматы қаласы;
- “Алтын ғасыр”, Қоғамдық Кор Арт-Номад орталығы, Алматы қаласы;
- “Төбелердегі театр”, Буткеева Елена Валерьевна, Алматы қаласы;
- “Нольдік деңгей”, Хальфин Рустам Нұрмұхамедович, Алматы қаласы;
- “Өзекті туралы өзектілер”, Малиновская Елизавета Григорьевна, Алматы қаласы;
- “Шеткері жерлер өнері”, Баялиев Ысмайыл, Оңтүстік Қазақстан облысы;
- “Күнді іздеуде, жарық сәулені іздеуде, барлық елдердің семейліктері, бірігіңдер”, Махно Евгений Степанович, Шығыс Қазақстан облысы;
- “Сұлулық сазы”, Сорокина Юлия Владимировна, Алматы қаласы;
- “Еркіндік кеңістігі”, “Көксерек” галереясы, Алматы қаласы.

4. 1998 жылдың тамыз айында “Мектептерге кураторлар енгізу” атты семинар өткізілді, жұмысына суретшілер мен мұражай қызметкерлері қатынасты. Константин Акинша (АҚШ), Барбара Голуб (Австрия), Сабина Фогель (Германия) тәрізді лекторлар шақырылды.

5. Грантты ашық байқау қорытындысы бойынша Соростың қазіргі заман өнері Орталығының жылдық есеп беру “Самоидентификация: футурологические прогнозы” атты көрмесі өткізілді.

- Бірінші сыйлық - Атабеков Әбілсейіт, Оңтүстік Қазақстан облысы;
- Екінші сыйлық - Сорокина Юлия Владимировна, Алматы қаласы;
- Үшінші сыйлық - Воробьева Елена Ивановна, Алматы қаласы;
- Үшінші сыйлық - Хальфин Рустам Нұрмұхамедович, Алматы қаласы.

6. Финляндия Қазіргі заман өнері Институтымен бірлесе отырып “Солтүстік елдер Қазіргі заман өнері” атты жоба жүзеге асырылды.

Барлық шыққан шығын — \$ 261 300

Валерия Ибраева, директор
Наталия Мелехина, директордың орынбасары
Диляра Шарипова, бағдарламаның үйлестірушісі
Медина Ақшалова, бағдарламаның үйлестірушісі

2.14. Центр Современного искусства Сороса-Алматы

Цели и задачи

Целью работы СЦИ 1998 года являются вовлечение зрителя в активный диалог с искусством и интеграция казахстанского искусства в мировой художественный процесс.

Деятельность в 1998 году

1. Совместно с национальной программой “Культура и искусство” и сетевой программой “Культура и искусство” была организована и проведена выставка “Права человека: второе дыхание”. В рамках этой выставки состоялся круглый стол, в работе которого приняли участие художники, журналисты, правозащитники.

2. Осуществлен проект по созданию, тиражированию и рассылке в музеи Казахстана, Центры Современного Искусства Сороса в других странах и в мировые музеи современного искусства видеокассеты “Выставки и перформансы художников Казахстана”.

Список Казахских музеев, получивших каталог “Арт-дискус” и видеокассету с перформансами художников Казахстана в 1998 году:

- Карагандинский областной музей изобразительного искусства, Карагандинская обл.;
- Музей изобразительных искусств им.Невзоровых, Восточно-Казахстанская обл.;
- Акмолинский музей изобразительных искусств, Акмолинская обл.;
- Павлодарский музей изобразительного искусства, Павлодарская обл.;
- Северо-Казахстанский областной музей изобразительного искусства, Сев.-Каз-ая обл.;
- Государственный музей искусств Казахстана им. А. Кастеева, г.Алматы;
- Восточно-Казахстанский музей изобразительных искусств, Вост.-Каз-ая обл.

3. Проведен грантовый конкурс “Новые виды искусства и новые технологии в современном художественном процессе”, в результате которого были осуществлены 9 художественных проектов:

- “Сон разума”, Нарынов Сакен, г.Алматы;
- “Золотой век”, Общественный Фонд Арт-центр “Номад”, г.Алматы;
- “Театр крыш”, Буткеева Елена Валерьевна, г.Алматы;
- “Нулевой уровень”, Хальфин Рустам Нурмухамедович, г.Алматы;
- Издание сборника “Актуально об актуальном”, Малиновская Елизавета Григорьевна, г.Алматы;
- “Искусство провинции”, Баялиев Смаил, Южно-Казахстанская область;
- “В поисках солнца, в поисках света, семипалатинцы всех стран соединяйтесь” Махно Евгений Степанович, Восточно-Казахстанская область;
- “Линия красоты”, Сорокина Юлия Владимировна, г.Алматы;
- “Свободная зона”, галерея “Коксерек”, г.Алматы.

4. В августе 1998 года был проведен семинар “Введение в школу кураторов”, в работе которого приняли участие художники и музейные работники. Лекторами были приглашены Константин Акинша (США), Барбара Голуб (Австрия), Сабина Фогель (Германия).

5. По результатам открытого грантового конкурса была проведена годовая отчетная выставка СЦИ “Самоидентификация: футурологические прогнозы”.

- Первая премия - Атабеков Абулсеит, Южно-казахстанская область;
- Вторая премия - Сорокина Юлия Владимировна, г.Алматы;
- Третья премия - Воробьева Елена Ивановна, г.Алматы;
- Третья премия - Хальфин Рустам Нурмухамедович, г.Алматы.

6. Совместно с Институтом Современного искусства Финляндии был осуществлен проект “Современное искусство nordических стран”.

Всего израсходовано - \$ 261 300

Валерия Ибраева, директор
Наталия Мелехина, заместитель директора
Диляра Шарипова, координатор программ
Мадина Акчалова, координатор программ

2.15. Аударма жобасы

Мақсаттары мен міндеттері

Шығыс Европа мен Орталық Азияның 24 (жиырма төрт) елінде қолданылып жатқан аударма жобасы екі мақсатты көздейді:

1. Әлеуметтік - гуманитарлық сала бойынша ең көкейкесті және маңызды жұмыстарды аудару мен басып шығаруды қолдау;
2. Өздігінен де азаматтық қоғамның ең маңызды институты болып табылатын баспа саласының қуатты, тәуелсіз болып қалыптасуына мүмкіндік жасау.

Өзінше теңдесі жоқ деуге болатын бұл бағдарламаны, Қазақстанда (1996, 1997, 1998) үш жыл бойы Сорос-Қазақстан Қоры Будапештетегі Баспа Орталығымен бірлесе отырып дамытып және қаржыландырып келеді. 1998 жылы бұрын орыс және қазақ тілдерінде жарық көрмеген, сондықтан да көпшілік оқырман қауым таныса алмаған, әлеуметтік ғылым саласы бойынша, Қазақстанның тарихы және мәдениеті бойынша 7 (жеті) кітап аударылды және басылып шықты.

“Аударма жобасы” шеңберінде 1998 жылы басылып шыққан кітаптардың тізімі

<i>Аты мен авторы</i>	<i>Баспа</i>	<i>Сомасы \$</i>
“Қырғыз-қайсақтың Орта Ордасын суреттеу” И.Г.Андреев	“Ғылым”	7 978
Исламға дейінгі Орталық Азия жөніндегі деректерді зерттеу (мақалалар жинағы)	“Ғылым”	7 397
“Қырғыз-қайсақ даласының ханы Әбілқайырға Орынбордан 1736 жылы жасалған саяхаттың күнделігі” Джон Кестль	“Жібек жолы”	8 166
“Тарих дегеніміз не?” Э.Карр	“Жеті жарғы”	7 395
“Әдеби шығармаларға авторлық құқықты сатып алу және сату” Оуэн	“Қаржы-қаражат”	8 166
“Жалпы экологияның қыс-қаша курсы” А.К.Бродский	“Ғылым”	8 047
“Фирма табиғаты О.Вильямсон	“Қаржы-қаражат”	11 969
“Қазақтың тұтастығының қалыптасуы: трайбализмнен мемлекеттілікке дейін” Ширин Акинер	“Ғылым”	4 238
“Бостандық тарихы” Лорд Актон	“Ғылым”	6 371

Барлық шыққан шығын — \$ 235 709

Шынар Иманғалиева
үйлестіруші

2.15. Переводческий проект

Цели и задачи

Переводческий проект, действующий в 24 странах Восточной Европы и Центральной Азии преследует двойную цель:

1. Поддерживать переводы и издание наиболее актуальных и значимых работ по социально-гуманитарным дисциплинам;
2. Способствовать становлению сильной, независимой издательской отрасли, которая сама по себе является важнейшим институтом гражданского общества.

В Казахстане программа развивается и финансируется Фондом Сорос - Казахстан совместно с Издательским Центром (Будапешт) в течение трех лет - 1996, 1997, 1998 и является уникальной в своем роде. В 1998 году переведено и издано 7 книг в области социальных наук, по истории и культуре Казахстана, которые ранее не издавались на русском и казахском языках и, следовательно, не были доступны широкому кругу читателей.

Перечень книг, изданных в рамках "Переводческого проекта" в 1998 году:

<i>Название и автор</i>	<i>Издательство</i>	<i>Сумма, \$</i>
"Описание Средней Орды киргиз-кайсаков" И. Г. Андреев	"Гылым"	7 978
"Исследования источников по доисламской Центральной Азии" (сборник статей)	"Гылым"	7 397
"Дневник путешествия в году 1736-м из Оренбурга к Абулхаиру, хану киргиз-кайсацкой степи" Джон Кестль	Жибек Жолы	8 166
"Что такое история?" Э. Карр	Жеты Жаргы	7 395
"Приобретение и продажа авторских прав на литературные произведения" Линет Оуэн	Каржи Каражат	8 166
"Жалпы экологияның қысқаша курсы" А. К. Бродский	"Гылым"	8 047
"Фирма табиғаты" О. Вильямсон	Каржи Каражат	11 969
Формирование казахской идентичности: от трайбализма к государственности. Ширин Акинер	"Гылым"	4 238
История свободы Лорд Актон	"Гылым"	6 371

Всего израсходовано - \$ 235 709

Шынар Иманғалиева
координатор

Годовой отчет Фонда Сорос-Казахстан за 1998 год
подготовлено к изданию Фондом Сорос-Казахстан,
480091, Казахстан, Алматы, ул.Фурманова, 117-20

Дизайн и компьютерная верстка: Ардак Аканов и Айман Турсынхан
Перевод на казахский язык: Дарижан Базарбаева

За дополнительной информацией обращаться:
Ардак Аканов, координатор по связям с общественностью Фонда Сорос-Казахстан
тел: (3272) 503-811; факс: (3272) 503-814;
электронная почта: aakanov@soroskz.glas.apc.org
Адрес в Интернете: www.soros.kz

**Обложка: Э.Казарян, “Композиция с черепахой в центре”, 1998г., гобелен,
135X135 см.**

При оформлении обложки использован гобелен, выполненный известным казахстанским художником и скульптором Эдуардом Казаряном.
Композиция была передана Фонду Сорос-Казахстан в качестве дара и представляет собой художественную интерпретацию идеи открытого общества в Казахстане.



СОРОС-ҚАЗАҚСТАН ҚОРЫ
ФОНД СОРОС-КАЗАХСТАН
SOROS FOUNDATION-KAZAKHSTAN

www.soros.kz